— Să-l mănânci p'ăsta, să bei două chile de vin, să-ți îndulcești gura cu niște cozonac, și pe urmă să zici: halal viață, așa Paște mai înțeleg.

Se-aflau vreo zece amărâți în dreptul geamului, contemplând mielul. Deodată s'a oprit o mașină. A coborît o doamnă. A intrat. O mână cu mănușă a arătat spre geam. Spre lumea deafară? Nu, spre mielul trandafiriu. Un braț s'a întins, a luat tava, a dus-o la mașină. In urmă, și cucoana.

Stupefacție. Murmur nedeslușit. Priviri dezolate și mânioase.

— Văzuși?

— Nu e destul de grasă...

— Scârba!

Citim că în vreo două metropole au fost devastate câteva magazine, că mulțimea a dat buzna în ele. De vină era foamea. Dar și mai vinovate erau vitrinele.

Trageți peste ele, obloanele. Să nu mai arate bunurile interzise atâtora. Să nu mai ofenseze. Și să nu mai provoace.

Desigur sărbătorile cad prost și în anul acesta. Cad prost, e drept, cam de mulți ani încoace: și Crăciunul și Anul Nou și Paștele. Incât am propune suprimarea zilelor roșii din calendar, până când le vom putea cinsti cum se cuvine.

Să nu păcătuim totuș printr'un pesimism excesiv. E îngăduit să visăm la „vremurile bune" de altădată, care ni se prezintă în culori trandafirii, poate pentrucă erau mai puțin grele, poate pentrucă amintirea le împrumută un dram de poezie.

Eram, probabil, mai puțin săraci. Și era sărăcia mai puțin crudă și mai puțin urâtă. Desigur, luminile străluciau la mai multe ferestre și îndestularea se odihnia pe mai multe mese. Dar și atunci, pentru unii, sărbătorile erau cașicum n'ar fi fost sau, — mai trist încă, — însemnau prilejuri de răscolire a cenușei, sub care, ca o turtă, zăceau mizeria și suferința.

Ne singularizăm prin încrederea în vremuri cu-adevărat mai bune, gândind că omenirea a mai trecut prin grele încercări. Pândește spectrul foamei acum, dar eri, pe fronturi, ne pândia spectrul morții. E tragic sbuciumul existenței noastre astăzi, dar să ne gândim la cei cari au putrezit sub pământ, acolo unde erau tranșee și unde acum încolțește grăuntele de grâu. Noi ne putem bucura de o rază de soare și putem nădăjdui în ziua de mâine a adevăratei Invieri, cu-ale ei răsbunări sfinte și-ale ei mângâeri.

Treacă și aceste sărbători, cum trec toate celelalte zile din an! Dar ele să nu răscolească durerile. Să nu fie prilejuri de răsucire în piept a pumnalului suferințelor. Ci treacă, repetăm, ca orice alte zile. Nu-s sărbători acum. Filele roșii din calendar cată a fi smulse și păstrate până când cu toatele, vor înlocui filele negre din calendarul anilor ce-au să vină.

ION PAS

PAȘTI (Urmare din pag. 5-a)

unul de smarald, altul de safir și care nu atârnau mai greu decât lumina.

Un rabi în vârstă de 12 ani sărise înaintea lui Iisus, spre a-și bate joc de el și strâmbându-se în ochii blânzi ai Mântuitorului, ridică un picior pentru ceva necuviincios; dar pe loc îi crescu o barbă mare, roșcată, părul îi albi în cap și nemai fiind în stare să-și lase piciorul jos, fiindcă ințepenise din șold a fugit sărind într'un singur picior să-și ascundă rușinea șchiopiei și a bătrâneților timpurii.

Când i se puse însfârșit cununa de spini, spre a fi dus la locul de osândă, între tâlhari, Isus își potrivi cununa mai bine de parcă n'ar fi fost a batjocură și fiecare mărăcine întinzându-și acul, străluci și scăpără de diamant. Crucea pe care urma să fie urcat și bătut în piroane, era de cedru greu: dacă ar fi luat-o pe grumajii lui firavi, Iisus s'ar fi prăbușit sdrobit de povară. Iată însă că s'a ivit un măgăruș, adus de căpăstru chiar de apostolul Iuda, învinuit de vânzare de credință a învățătorului său. Și măgărușul și Iuda privind pe Iisus, au surâs.

— Mulțumescu-ți ție, frate Iuda, pentru ajutorul pe care mi-l dai în acest ceas greu al vieții mele, zise Iisus.

Și cu măgărușul între ei, ducând în spinarea-i sură povara crucii de cedru bătrân, Iisus în dreapta măgărușului cu crucea, Iuda în stânga, au pornit spre Golgota, care e o colină afară din Ierusalim. Fariseii dușmani și seminția lor de toate vârstele și felurile, de câteori voiau să arunce cu pietre culese de jos în făptura lui Iisus se pomeniau culegând vânt, care le pierea printre degete. Cei cari scuipau înspre năluca albă a lui Iisus, li se întorcea fapta nu cu scuipat, ci ca o sărutare cu durere și bucurie laolaltă, a unui frate uitat, plecat cine știe unde, de mult.

Iisus care nu-și uita prietenii, a întrebat pe Iuda ce face Lazăr cel înviat din morți.

Iuda a răspuns:

— Rabi, e mâhnit foarte și amărît că putred umblă printre vii și nu poate muri.

Iisus, după o clipă de gândire șopti:

— Să-i dăm atunci lui Lazăr și trupul care se ucide pe sine, ca învierea să fie fără de nicio putreziciune.

Maica Domnului venea în urma alaiului, cu giulgiu de mort în brațe și cânta cântec de leagăn, cu glas limpede și dulce, legănându-se ca o mamă fericită. Lumea privia la ea cu ochi albiți de spaimă, șoptind că Maria lui Iosif și-a pierdut mințile.

Spânzurarea pe cruce a tâlharilor de drumul mare s'a făcut repede și bine.

Grea a fost spânzurarea pe care nu isbutiau s'o aducă la îndeplinire. Oameni de-ai stăpânirii, călăi bine plătiți, ajutați de soldați cu mușchiulatură mare, de bivol, au muncit în zadar până la apusul soarelui. Au bătut întâi piroane groase în palmele și în gleznele lui Iisus, împreunate, culcat pe crucea întinsă jos. Inălțând crucea cu frînghii groase, ei se pomeniau innălțând numai piroanele iar Iisus rămânea teafăr în picioare, lângă ei. L-au legat cu frînghii de lemnul întins din nou la pământ și când l-au ridicat, era numai Iisus în frânghii iar lemnul pierise, ca ceața luată de vânt. L-au legat din nou de lemn, întins pe pământ, cu fața în spre cer și l-au înțepenit bătând piroane pretutindeni, în gură, în pântece, dealungul brațelor și picioarelor. Când au ridicat crucea, au găsit sub ea, mori, străpuns de toate piroanele bătute, adineauri, pe unul din legionari.

Iar Iisus milostivindu-se de osteneala grea a lor și înfricoșați cum erau cu toții, călăi și soldați, că vor fi uciși cu pietre pentru bănuiala de a fi făcut scăpat, cu bună știință, pe „Regele Iudeilor", le-a zis cu glas blând:

— Fraților, să v'ajut eu să crucificați pe netrebnicul de mine.

Și Iisus desfăcându-se din el, s'a înfățișat de două ori, ca două făpturi deosebite. Și unul a îndesat în decădere coroana de spini pe care o purta ceilalt, și sânge a curs în ochii lui. Apoi l-a bătut el însuși cu piroane groase, ruginite, carnea a plesnit și osul lui a crăpat. Iisus a gemut ca vita la 'njunghiere și bale amare ca veninul au curs din gura lui în barba năclăită de praf și sudorile morții.

Și când s'a ridicat lemnul între cei doi tâlhari crucificați, Iisus între ei a privit la cer și a gemut în clănțănit de dinți:

— Doamne, de ce m'ai părăsit?

Otravă în burete i-a întins lui celălalt Iisus, al doilea, rămas jos și tot el, smulgând lancia din pumnul înghețat al unui lăncier de-alături, l-a împuns însuș pe Iisus crucificat.

Se înnoptase. Pázitorii plecaseră și în jurul celor trei stâlpi cu osândiții în agonie rămăsese doar Maria cu giulgiul în brațe, Iuda cu măgărușul de căpăstru și Petre, care se credea în vis.

Iar Iisus cel adevărat apropiindu-se de ei, i-a desmierdat cu surâs. Și pornind cu toți la vale, către Ierusalimul unde începuseră, palide, să pâlpâe opaițele, Iisus a grăit lor în grai aramean:

— Adevăr zic vouă, numai cel care pre sine se va spânzura însuși, va muri spre a învia într'un spirit.

F. ADERCA

SEX APPEAL

Cum s'ar putea defini mai bine, acest element al vieţii moderne? Care sunt atributele lui? Care sunt bazele lui. Iată ce vroim să cercetăm în articolul ce urmează.

SEX-APPEAL este o expresie anglo-americană, nu mai veche de cinci sau şase ani, întrebuinţată foarte mult şi la noi.

Care este sensul exact al acestui cuvânt?

Sex-appeal este farmecul ce emană o fiinţă, care numai prin prezenţa ei, trezeşte dorinţe conştiente sau inconştiente.

Este stabilit: 1) că nu toate fiinţele omeneşti au această influenţă; 2) că această influenţă nu se datorează numai tinereţii şi frumuseţii, că anumiţi indivizi lipsiţi de vreuna din aceste calităţi, au o mare putere de atracţie şi invers, că bărbaţi sau femei de o frumuseţe recunoscută, lasă nepăsători pe cei ce-i întâlnesc; 3) că această influenţă este de mare folos celor ce o posedă.

Chiar cei mai sobri oameni sunt influenţaţi atât de subconştient cât şi de raţionament. Din două femei, din care una are, iar celeilalte îi lipsesc aceste calităţi misterioase, un bărbat va prefera întotdeauna pe cea dintâi.

Intre doi bărbaţi de aceeaş valoare egală şi chiar inegală, femeile preferă întotdeauna pe cel care le place.

Marlene Dietrich

Greta Garbo

Joan Harlow

Trebue să aflăm din ce este format acest „appeal", element important în viaţa socială. Spuneam mai sus că frumuseţea nu este un factor necesar de atracţie sexuală, cu atât mai mult fiindcă frumuseţea nu poate fi definitivă.

Să fie minunata regularitate a trăsăturilor? O „chinezoaică frumoasă" în ochii unui chinez, va fi aceea care va avea cea mai mare asemănare cu rasa galbenă; iar pentru un european, cea mai frumoasă chinezoaică este femeea cu tipul deja europenizat, pe care chinezul o consideră urâtă.

In interiorul aceleiaş ţări, ideea despre frumuseţe nu este întotdeauna aceeaş.

Privim uimiţi şi decepţionaţi unele portrete de femei sau de bărbaţi, cari au vrăjit o generaţie întreagă.

Dar dacă tipurile de frumuseţe sunt variabile, există un tip care şi-a exercitat întotdeauna influenţa; este cel numit de Stendhal *„făgăduinţa plăcerii"*.

Bărbatul şi femeea au o destoinicie extraordinară de a descoperi dintr'o privire, un zâmbet, o expresie tandră sau voluptuoasă, după o atitudine absentă, pe cei cari doresc sau cunosc dragostea.

Se întâmplă uneori ca o femee care în tinereţea ei nu a fost nici frumoasă şi nici n'a atras atenţia bărbaţilor, să apară deodată la treizeci de ani învăluită de un farmec nou. Nu s'a schimbat; ochii, gura, sunt aceleaşi; totuş, place tuturor. Cum să ne explicăm aceasta?

Foarte simplu. Fiindcă iubeşte şi este iubită. Dragostea atrage dragostea şi este foarte uşor de înţeles. Dă un farmec nou frumuseţii, măreşte gelozia, vanitatea şi râvna, sentimente puternice; dar

mai ales este o făgăduință de plăceri.

Un alt element de sex-appeal comun ambelor sexe, este capriciul

Este ciudat — trist, dar adevărat, — că suntem atraşi spre fiinţele de ale căror sentimente nu suntem niciodată siguri. Aceasta ne dovedeşte de ce aproape toate fiinţele civilizate se plictisesc. Bărbatul din 1933 este lipsit de emoţiile puternice, întâlnite în viaţă, de sălbatecii săi strămoşi, temători de zei, de oameni şi de jivine.

Nestatornicia unei fiinţe capricioase, de care le depinde viaţa, înlocueşte pe cea a vânturilor, a anotimpurilor şi a mării.

Fuga după dragoste, ca şi după afaceri; iubirea are în viaţa modernă aceeaş însemnătate, pe care o avea în viaţa primitivă vânătoarea şi răsboiul.

Totuş regula are şi excepţii. Capriciul seduce bărbaţii şi femeile, a căror viaţă pustie are nevoe să fie însufleţită chiar şi de o suferinţă. Din contră, irită şi desgustă pe cei cari fiind prea ocupaţi, trebuesc să rămână cu mintea liberă. Pentru un artist mare sau un financiar, liniştea cuprinde uneori elemente de atracţie.

Unele trăsături care favorizează dragostea bărbatului, împiedecă pe a femeilor. Cred că s'ar putea spune că puterea şi autoritatea măresc prestigiul bărbatului. Femeile de azi doresc să aibă egalitate în dragoste.

Din contră, bărbatul cu cât va vedea o femee mai slabă, mai copilăroasă şi mai dezarmată în lupta pentru viaţă, cu atât îi va găsi mai mult farmec. Bărbatului îi place să ocrotească.

Unii bărbaţi au un suflet feminin, acestora le plac femeile energice. Unele femei sunt înainte de toate materne şi doresc să găsească — în cel pe care-l iubesc, un copil, acestea se agaţă de cei desarmaţi în viaţă. Schopenhauer spunea: *„Trebue ca fiecare Ion să-şi găsească Ioana"*.

Până acum am studiat elementele permanente de aspect fizic şi moral al unui individ şi ceeace se referă la el. Dar „appeal"-ul trebue în cazuri numeroase să explice calităţile exterioare ale individului. De exemplu, un actor de cinema, un aviator celebru, dobândesc prin meseria lor un prestigiu imens. Byron înainte de publicarea lui Childe Harold, era acelaş om, cu aceeaş figură şi aceeaş inteligenţă. Totuşi femeile îi dădeau prea puţină atenţie. Unele l'au dispreţuit chiar. Succesul făcu din el un Don Juan. Piciorul beteag era invizibil, pentru ochii orbiţi de strălucirea gloriei.

Dar Byron era frumos. Va putea oare un bărbat sau o femee care n'au plăcut vreodată, să înlăture blestemul unei figuri urâte sau al unui suflet sfios? Poate. Mai întâi pentru a-şi mări prestigiul, trebue să se gândească că succesul în profesia ce şi-au ales sfârşeşte prin a atrage atenţie asupra lor. Dar mai ales se poate spune că trebue să înlăture afectarea. Pentru ca puterea de a place să crească, trebue să fie cât mai neprefăcuţi.

Dragostea, care este un sentiment firesc, caută din instinct tot ce este neprefăcut. I. B.

PREȚUL GÂNDIRII

CAȘTIGUL AUTORILOR: ODINIOARĂ ȘI ACUM

Pentru economist, gândirea e un produs comercial, cartea o marfă. Dar rezultatul monetar al efortului intelectual nu e supus unor legi tot așa de riguroase ca al celorlalte „valori". Succesul, vânzarea unei lucrări depind de elemente diferite și nestatornice. De aceea sunt interesante de comparat, câștigurile scriitorilor la diferite epoci.

VASALII literați", adică jongleurii, cântăreții ambulanți, diseurii, muzicanții, cari depindeau direct de senior, erau dacă nu scriitori, dar cel puțin autori. Câștigurile lor însă nu le veniau atât dela public, cât dela stăpânii lor. Aceștia plătiau uneori „cachete" foarte bune. Contele de Roussillon dădea fiecăruia dintre cei patru cântăreți ai săi, câte 3700 de franci pe an. Pentru o ședință, Du Gueschin punea să se împartă între o trupă de 4 diseuri, suma de 700 de franci. Pentru o nuntă, la Paris, în 1393, se dădeau cântăreților, pentru două sau trei ședințe, 240 de franci „plus mâncarea și alte cadouri de politeță". Deja pe vremurile acelea, directorii de trupe realizau uneori averi frumoase. Se spune că un burghez din Avignon, Anselme Faydit, făcând să se joace piese de-ale lui, de către actori plătiți de el, a câștigat astfel 200.000 de franci.

DUPĂ INVENTAREA TIPOGRAFIEI

PÂNĂ *în sec. XVIII, scriitorii au continuat să depindă de Curte și de cei mari; ei trăiau mai puțin „din produsul direct al operelor lor, decât din considerația în care erau ținuți. Pensii, beneficii, dedicații măgulitoare și interesate, cadouri și omagii, iată care le erau veniturile.*

Ronsard *(1524—85), de pildă, a primit diamante dela Elisabeta a Angliei, și dela* Maria Stuart, *mobile de 45.000 de franci;* Rabelais *(1483—1553) preot beneficiar la Mendon, n'a câștigat aproape nimic cu* Gargantua *lui, deși s'a vândut „în două luni mai mult decât* Biblia *în 9 ani".* Marot *(1495—1544), primia 4000 de franci pe an, ca odăiaș al regelui.* Francisc I *i-a dat o casă, iar Carol Quintul 13.400 de franci pentru* Psalmii *săi.*

In sec. XVII, n'a fost nicidecum altfel.

Caseta regală, darurile celor mari, aü remunerat, mai mult decât publicul, pe autori. Chapelain *(1595—1674), căruia i se plătiseră cu 10.000 de franci cele două ediții ale* Fecioarei, *a murit lăsând o avere de 1.400.000 de franci, grație prebendelor și pensiilor de tot felul.* Boileau *(1636—1711) avea la moartea sa, 300.000 de franci, dar vânzarea operelor sale contribuise foarte puțin la aceasta. Una din cărțile lui,* Le lutrin, *care a fost „un mare succes", nu s'a tipărit decât în 2000 de exemplare.*

La Bruyere *(1649—96) primia o pensie de 10.000 de franci anual, iar* Corneille *(1606—84) una de 7000.*

Autorul Cidului *(Corneille), care avea 7 copii, a trăit într'o strâmtorare relativă; tragediile sale îi aduceau în medie câte o mie de franci fiecare.* Moliere, *ca director de teatru, s'a arătat foarte generos față de el. dându-i 6500 de franci pentru* Atila *și tot atâta pentru* Titus *și* Berenice.

Racine *(1639—99), cu toate tragediile sale, n'a câștigat decât cu ce să trăiască și să economisească 21.000 de franci rentă. Dar grație însărcinărilor oficiale și pensiilor sale, a lăsat o avere de 55.000 de franci rentă.*

Molière *(1622—73) totodată autor, actor și director, a murit milionar. Fiecare din piesele sale îi aducea, în medie, 50.000 de franci.*

In sec. XVIII, Voltaire *(1694-1778), a fost cel mai bogat dintre scriitori, dar el s'a îmbogățit prin speculații și nu prin literatură. Averea sa personală se ridica la 350.000 de franci rentă din care nu cheltuia decât 100 de mii franci pe an. El nu s'a îngrijit niciodată de beneficiul operelor sale și nu cerea editorului decât un oarecare număr de exemplare de lux, pentru a le distribui prietenilor săi. A lăsat pe secretarul său să vândă, pentru 12.000 de franci, proprietatea operelor sale. El, autorul, n'a luat din asta nici un ban.*

Rousseau *(1719—78) n'a depășit niciodată un venit anual de 2700 de franci. El a scos: din* operele *sale, 2700 de franci; din* Dicționarul său de muzică, *660 de franci rentă viageră; din* Noua Heloiză, *4860 de franci; din* Contractul social, *2200 de franci; din cezionarea dreptului de proprietate al* Operelor *sale complecte, 1400 de franci rentă.* Delille *(1738—1813) a căpătat 900 de franci pentru* Georgicele *sale;* Bernardin de Saint Pierre *(1737—1814) 2500 de franci pentru* Voiajul *său în* Insula Franței.

Buffon *(1707—1788) și asociații săi au încasat 180.000 de franci pentru* Istoria Naturală.

Grimm *(1723—1807) cu* corespondența *sa literară. își făcuse o rentă de 200.000 de franci.*

SECOLUL XIX și XX IN FRANȚA

CU sistemul de „atâta la sută", cu introducerea romanului-foileton „cu atâta rândul", cifrele se schimbă. Iată câteva.

Eugène Sué, pentru *Jidovul rătăcitor*, a primit 100.000 de franci; pentru *Misterele Parisului*, 160.000 de franci.

Dumas-tatăl a câștigat, cu *Cei trei muschetari* și *Contele de Monte Cristo*, 200.000 de franci.

Victor Hugo, a luat pentru *Mizerabilii* 400.000 de franci. El a lăsat o avere de 7 milioane.

Thiers, pentru *Istoria Revoluției*, a încasat 200.000 de franci.

Eug. Scribe cu piesele sale, și-a strâns o avere de 400.000 de franci.

Georges Sand câștiga 40.000 de franci pe an.

Din contră, *Beranger* a cedat operele sale pentru 800 de franci rentă viageră.

Piesa *D-na Angot* a fost cumpărată dela autorul ei, pe atunci necunoscut, cu 600 de franci, și a adus Teatrului Veseliei (Théâtre de la Gaité) 500.000 de franci.

După Emile de Girardin, autorii, în 1835, se împărțiau în 5 categorii:

1) Acei ale căror lucrări se vindeau până la 2.500 de exemplare, fiecare volum fiind plătit dela 3 la 4000 de franci. Numai doi autori aveau acest noroc: *Victor Hugo* și *Paul de Kock;*

2) Acei al căror tiraj mergea până la 1500 de exemplare și cari primiau dela 2000 la 2500 de franci. Ei erau patru: *Balzac, Sué, Janin* și *Soulié;*

3) Acei ai căror tiraj atingea 1200 de exemplare și cari primiau dela 1000 la 1200 de franci. *Alphonse Karr* era din numărul acestora;

4) Acei cari pentru 600 până la 800 de exemplare, primiau 500 de franci. Erau 12, printre cari și *Alfred de Musset;*

5) In sfârșit, acei cari pentru mai puțin de 500 de exemplare, primiau dela 300 de franci, ca *Gauthier.*

După d. d'Avenel, în „*Revue des deux Mondes*" din Iunie trecut, sunt astăzi în Franța 4500 de autori dramatici. Veniturile lor anuale merg dela 200.000 de franci la 500 de franci.

In zilele noastre, teatrul e cea mai considerabilă dintre sursele de venituri literare. Se știe că *Cyrano de Bergerac* a făcut pe autorul său milionar. Autorii dramatici cari făceau în ultimul timp „cei mai mulți bani" par a fi fost: *Rostand, Capus, Caillavet și De Flers, Bernstein, Bataille, Donnay*, etc.

In ce privește pe compozitorii și pe autorii de librete, numărul lor s'a întins și s'a îmbogățit de un secol încoace în proporții enorme. In 1778, erau la Opera Franceză 112 abonați cari plătiau împreună 280.000 de franci. Astăzi încasările la acest teatru sunt de 1.700.000 de franci, numai din abonamente.

Nu-i vorbă, au fost și literați cari au câștigat sume enorme cu operele lor. Astfel, *Margueritte*, cu romanele lui: *La garconne* și *Ton corps t'appartiens*, care i-au adus peste 3 milioane de franci numai în Franța, plus alte 2 milioane drepturi de autor dela editorii din străinătate, cari au tipărit, în traducere, operele sale.

Maurice Dekobra câștigă, cu fiecare din romanele sale, cel puțin un milion. Mai sunt și alții.

Dar mina de aur a literaturei, este foiletonul. *Paul de Kock, Xavier de Montepin, Richebourg* s'au convins de asta, precum și unii din autorii populari moderni, cari își fac, cu romanele lor 300.000 de franci pe an. „Dacă vreți să vă îmbogățiți, scrieți pentru săraci", a spus Richardson, născocitorul foiletonului.

IN ANGLIA ŞI IN AMERICA

CUM trebuia să ne şi aşteptăm, cifrele s'au umflat, acolo, peste măsură, cel puţin în zilele noastre.

Byron, *a câştigat cu scrisul său, 500.000 de franci;* Walter Scott, *200.000;* Dickens, *100.000 de franci rentă.*

Iată însă câţiva autori cari câştigă, în medie 300.000 de franci pentru o singură carte: D-na Humphry-Ward, Miss Maria Corelli, Rudyard Kipling, Bernard Shaw şi Edgar Wallace. *Alţii, ca de pildă* Wells, *au un venit de 500.000 de franci anual.*

Până în ultimii ani, recordul onorariilor fabuloase, aparţinea lui Conan Doyle, *faimosul autor al lui* Sherlock Holmes. *El, pentru ultima serie din acest roman a încasat, într'adevăr, suma cu adevărat fantastică de 3 fr. şi 60 de fiecare cuvânt. Dar foarte de curând, ex-preşedintele* Roosvelt *a semnat cu un mare editor din New-York un contract prin care se angajează să-i cedeze proprietatea* Memoriilor *şi* Povestirilor sale de vânătoare, *pentru suma de un dolar cuvântul. E posibil ca în viitor cifrele acestea să mai crească. Nu s'a zis într'adevăr Americei, că e ţara posib[illegible]ţilor indefinite?!"*

Enormitatea preţului la care ajung uneori operele de artă şi de gândire nu e însă un indiciu al valorii lor reale. Talentul e în sine însuşi neevaluabil. Prin „preţul gândirei" trebuie deci să înţelegem numai estimarea arbitrară a produselor gândirii, după legile economice sau după capriciile favoarei şi modei.

DETESTE

Influența culorilor asupra modei

TOATE elegantele noastre știu, că moda nu este creată numai prin țesături, ci că și culorile sunt acelea care-și imprimă în primul rând sigiliul, pe toate creațiunile moderne.

Fiecare sezon aduce o schimbare totală în orientarea coloristică și suntem siguri că cititoarele noastre au remarcat o perfecționare din ce în ce mai subtilă, în această direcție.

Desigur însă că marii creeatori ai modelor, din Franța și Statele Unite, au atins apogeul perfecțiunei în materie, când au decretat „haute-mode" următoarele splendide culori: gris-perle, beige, grège *(un trouvaille admirabil, între gris și beige) și* bleu-corbeau.

* * *

Aceste culori se poartă absolut mate, ca mătăsuri și notăm aci pe cele mai en-vogue, pentruca cititoarele noastre să cunoască indeaproape, noutățile sezoanelor de primăvară și vară:

„Chantamour-Mat", *o țesătură delicioasă, care mulează incomparabil corpul, dându-i o siluetă adorabilă.*

„Matmira", *o mătase suplă și colantă, a cărei principală calitate este finețea culorilor și minunatele desene.*

„Peau de gazelle", *o creațiune excepțională, care va încânta pe toate cunoscătoarele și infine*

„Mat-Reine" *adevărata regină a mătăsurilor acestui an.*

Desigur, toate mătăsuri absolut naturale.

* * *

In materie de stofe, sunt foarte la modă genurile : Eccosais, Angora, Voile de laine *și* „pied de poule", *— o adevărată senzație pentru elegantele din întreaga țară, — în aceleaș culori originale.*

In dorința de a îndruma pe cititoarele noastre la sursele originale și convenabile, pentru confecționarea toaletelor, am vizitat centrala din București a marilor magazine „SERILANA" S. A. din str. Lipscani 73, unde am găsit modele splendide din mătăsurile enumerate mai sus, confecționate de marile fabrici „S. Trebitsch & Fiu" din București și adorabile bucăți din stofele moderne de care am vorbit, fabricate special pentru aceste magazine de „Industria Lânei" S. A. *din Timișoara.*

* * *

Cum „SERILANA" S. A. are sucursale în Brăila, Craiova, Galați, Constanța, Chișinău, Iași, Bălți, Brașov, Cluj, Oradea, Arad și Timișoara iată că problema modei este rezolvată astfel pentru cititoarele noastre din toată țara. O simplă vizită într'unul din aceste splendide magazine, admirabil asortate, nu obligă la nimic, dar încântă ochiul și oferă un indreptar minunat, atât pentru burgheza cu gust, cât și pentru mondena rafinată și elegantă.

ALBERTINA RAY

Răsfoind presa mondială

O CĂSĂTORIE IN LUMEA MARE

ENGLEZII au pasiunea căsătoriilor celebrate cu pompă și fast. Câteva săptămâni înainte de căsătoria unei „Society beauty" ziarele consacră ceremoniei, articol după articol, descriind în toate amănuntele și cu multe ilustrațiuni, trusoul miresei, cadourile, protocolul ceremoniei, toaletele domnișoarelor de onoare, etc., etc.

„Daily Miror" din Londra ne anunță că acest obiceiu a dat loc unor incidente regretabile.

„Căsătoria frumoasei Miss Wyndham, una din cele mai invidiate mondene din Londra, cu campionul american de golf Charles Sweeny, a dat loc la dezordini cari au întrerupt ceremonia".

Binecuvântarea noilor căsătoriți urma să fie dată în biserica catolică din Brompton Aratory, însă mai mult de trei mii persoane neinvitate au rupt rândurile, năvălind în biserică, cu câteva ceasuri înainte de ceremonie, făcând imposibilă intrarea invitaților.

Majoritatea, formată din femei, cu o lipsă nemaipomenită de respect pentru sfințenia locului, s'au suit pe scaune, pentru a vedea mai bine.

„S'a chemat poliția călare pentru a deschide drumul nouilor căsătoriți, cărora presa londoneză le adresa cele mai călduroase urări de fericire".

In realitate presa din Londra ar face mai bine ca în viitor să se abțină de la reclame atât de gălăgioase, publicitate care dăunează caracterului intim al ceremoniei nupțiale.

FRANCEZII ȘI CĂRȚILE

DUPĂ statisticile stabilite de „Bibliografia Franței", se pare că acolo interesul cititorilor pentru cărți n'a scăzut.

Aceste statistici nu cuprind încă cifrele pe 1932. Numărul total al lucrărilor editate în Franța în anul 1930 se ridică la 9176.

In 1931 s'au publicat 2656 romane, cu 400 mai mult ca în 1930. Biografiile și memoriile ocupă al doilea loc, numai cu 828 publicații. Urmează cărți cu subiecte istorice, în număr de 802; 708 despre medicină; 604 despre religie; 568 despre drept ; 474 despre științele sociale și de economie politică și 403 volume de versuri și teorii poetice.

AJUTOR PENTRU ȘOMEURI

IN „New York American" *găsim câteva linii care ne fac să ne dăm seama de cauzele prăbușirei financiare din U. S. A.*

Ne batem joc de Europa, fiindcă dă ajutoare familiilor șomerilor, însă noi acordăm sume de bani Corporațiunilor reduse la șomaj".

„O singură bancă, care se afla in pragul falimentului, a primit dela Stat suma de 90 milioane de dolari și am aflat mai târziu, că suszisa instituție se găsia cu fondurile sleite, fiindcă violând articolele constituției, a speculat afacerea Insull"!

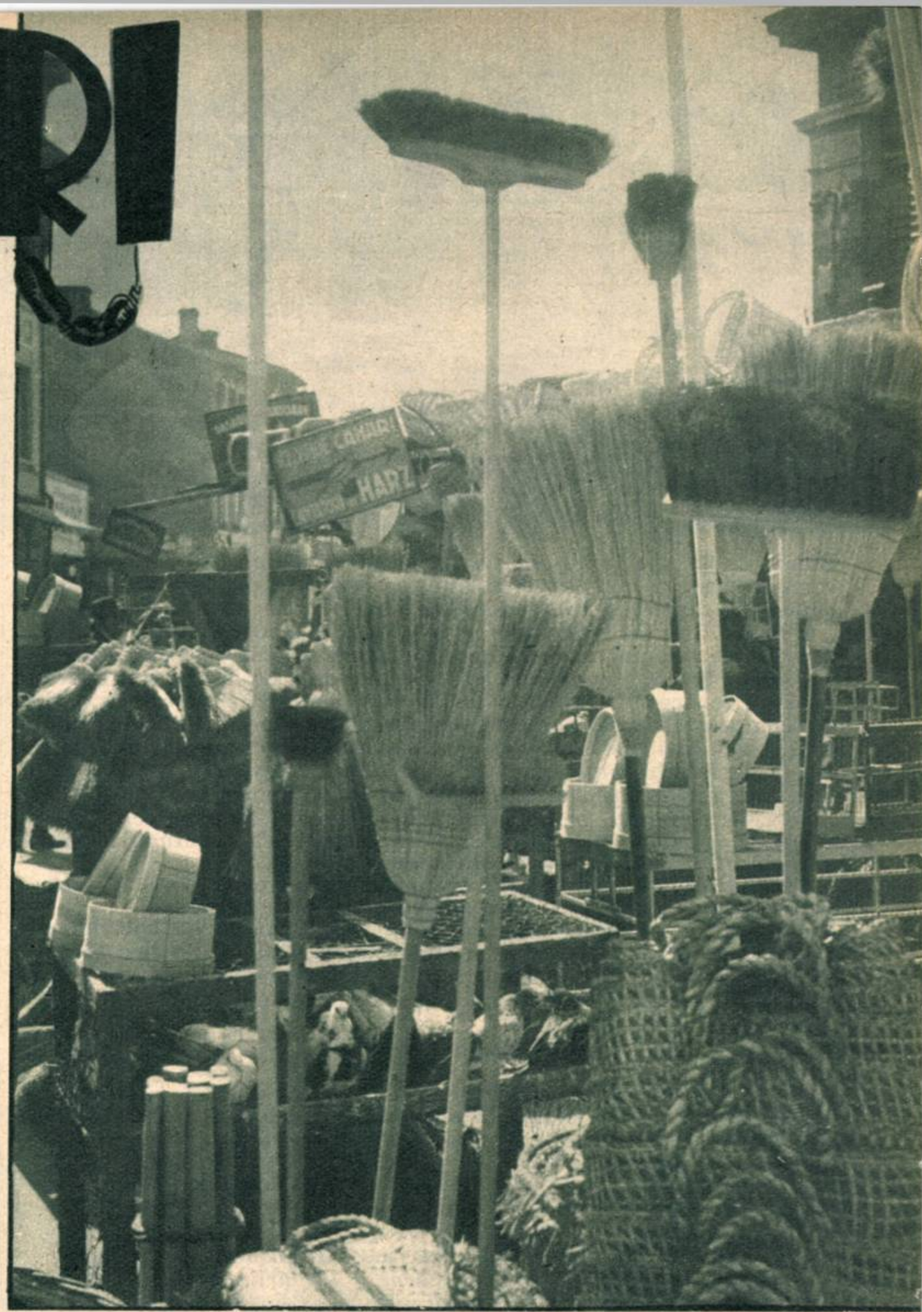
„Pedealtă parte, politica subsidiară față de acești „șomeri financiari" este periculoasă, fiindcă mai multe bănci împrumutând 80.000.000 dolari pentru a se descurca, au dat totuș faliment".

PREGĂTIRI

Aşa-i omul nostru! Simte o plăcere nemărginită, să-şi strice stomacul cel puţin de două ori pe an: de Crăciun şi de Paşti. De-aceea e bine să dăm o raită prin piaţă, în preajma sărbătorilor ce vin.

NEVASTA m'a sculat cu noaptea 'n cap. Mă avertizase de-altfel, că mergem la piaţă, ca să ne îngrijim cu „diverse", în vederea sărbătorilor. Toate protestele mele au fost inutile.

— „Ce să caut eu în piaţă, la zarzavagii şi la măcelari, la băcani şi la celelalte specimene comerciale? Vrei să mă râdă mahalaua şi cunoscuţii?"

— „Nu mă interesează! Tu eşti bărbat, ştii să te tocmeşti mai bine şi pe urmă, singură nu mă duc nici în ruptul capului. Dacă vrei bine; dacă nu, facem Paştele la restaurant!"

Câţi din dv., burghezi liniştiţi, cu ocupaţii stabile şi cu certificate de căsătorie legitimă dela oficiul stării civile, puşi în situaţia mea, aţi fi preferat ultima alternativă? Şi tot cum aţi fi făcut şi dv., am pornit-o la orele şapte şi jumătate, spre Halele Centrale.

Pentru ca servitoarea să nu se piardă în tramvai, — tare-s proaste unele, Doamne! — şi pentrucă transportul cu acest vehicul ne-ar fi costat tot 15 lei, iată-ne montaţi în-

Sus: *Măturile în gardă, în coasta halei de peşte. Se spune că de Paşti, gospodinele fac curăţenie generală...* Stg.: *Negustorul de fructe are toate calităţile de marfă şi toate preţurile. Mai ales preţuri!!* Jos: *Mieii cari nu găsesc cumpărători.*

tr'o trăsură, cu „servanta" pe capră, lângă birjarul somnoros.

IN PIAŢA BIBESCU-VODĂ

Ciudat! Prietenii mei şi toţi colaboratorii noştri, îmi spuneau că în preajma Paştilor orice client care coboară în piaţă, oricât de important ar fi, este primit cu indiferenţă. Deaceea, mare mi-a fost mirarea, când imediat ce-am trecut pe sub portalul dela intrare, am fost întâmpinaţi de negustori, cu cele mai variate exclamaţii şi cu cele mai îmbietoare invitaţii:

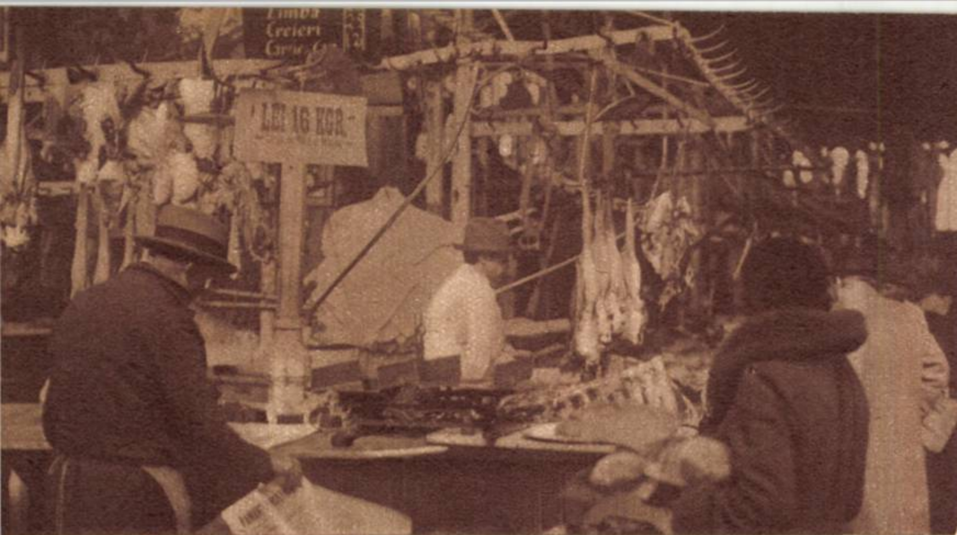
— „Sparanghel proaspăt! Chiar acum mi l-a adus dela grădină!"

— „Ceva salate, cuconiţă, de când sunteţi n'aţi mâncat aşa ceva!"

— „La mine nu există nici din alea de var şi nici clocitură!" ne spune un negustor, pe a cărui firmă scrie: Aci *se vinde* ouă proaspete!"

Măăăă!!! oare Cezar a fost primit cu un alai mai mare la

în magazinele de coloniale şi la restaurante, unde vin „direct dela producător".

In schimb găsim în curtea halei o bandă de lustragii, un grup de chivuţe şi câteva care ţărăneşti, încărcate cu miei şi păsări. Ţăranii stau de câteva zile în piaţă şi nu-şi pot desface marfa, cu toate că dela sosirea lor şi până acum, au redus preţurile iniţiale la mai puţin de jumătate. Cumpă-

Roma, după ce a învins pe Gali? Mă cam îndoiesc, căci garantat că romanii n'aveau nici verva şi nici vocabularul negustorilor şi al precupeţelor, din Piaţa Bibescu-Vodă...

E criză! Şi criza se resimte şi aci. Piaţa e aproape pustie. Cu toate acestea, nu ştiu cum m'au scuturat de câteva sute de lei, pentru te miri ce: salate, fructe, zarzavaturi, ouă. Ceapa verde costă o avere. Sparanghelul e inaccesibil pentru o pungă mai modestă. Portocalele, par'că se scumpesc din oră'n oră, iar chilogramul de mere naţionale, autohtone, costă mai mult decât două chilograme de carne de vacă, la un loc. Şi te întrebi mirat, dacă nu sunt aduse cumva din Haiti sau din Sumatra. Dar negustorul te scoate din încurcătură:

— „Mere creţeşti, boerule, mere de Nehoiaşi. N'au pereche!"

Dai şi iei. Când nevasta vrea mere creţeşti, s'a terminat. Incearcă să-i obiectezi că-ţi face cu banii aceştia o tortă...

Când ieşim din „parcul zarzavaturilor", dăm peste o scenă interesantă: un puştan de vreo zece ani ne oferă nişte lămâi.

— „Trei la cinci lei!" Are în total trei. Până să ne hotărîm, un agent al poliţiei comunale l-a şi înşfăcat de ceafă şi l-a luat pe sus. „Comerciantul" furase cele trei lămâi, dela trei gherete şi vroia să-şi cumpere o jumătate de pâine, cu „produsul muncii lui".

IN HALA DE PEŞTE

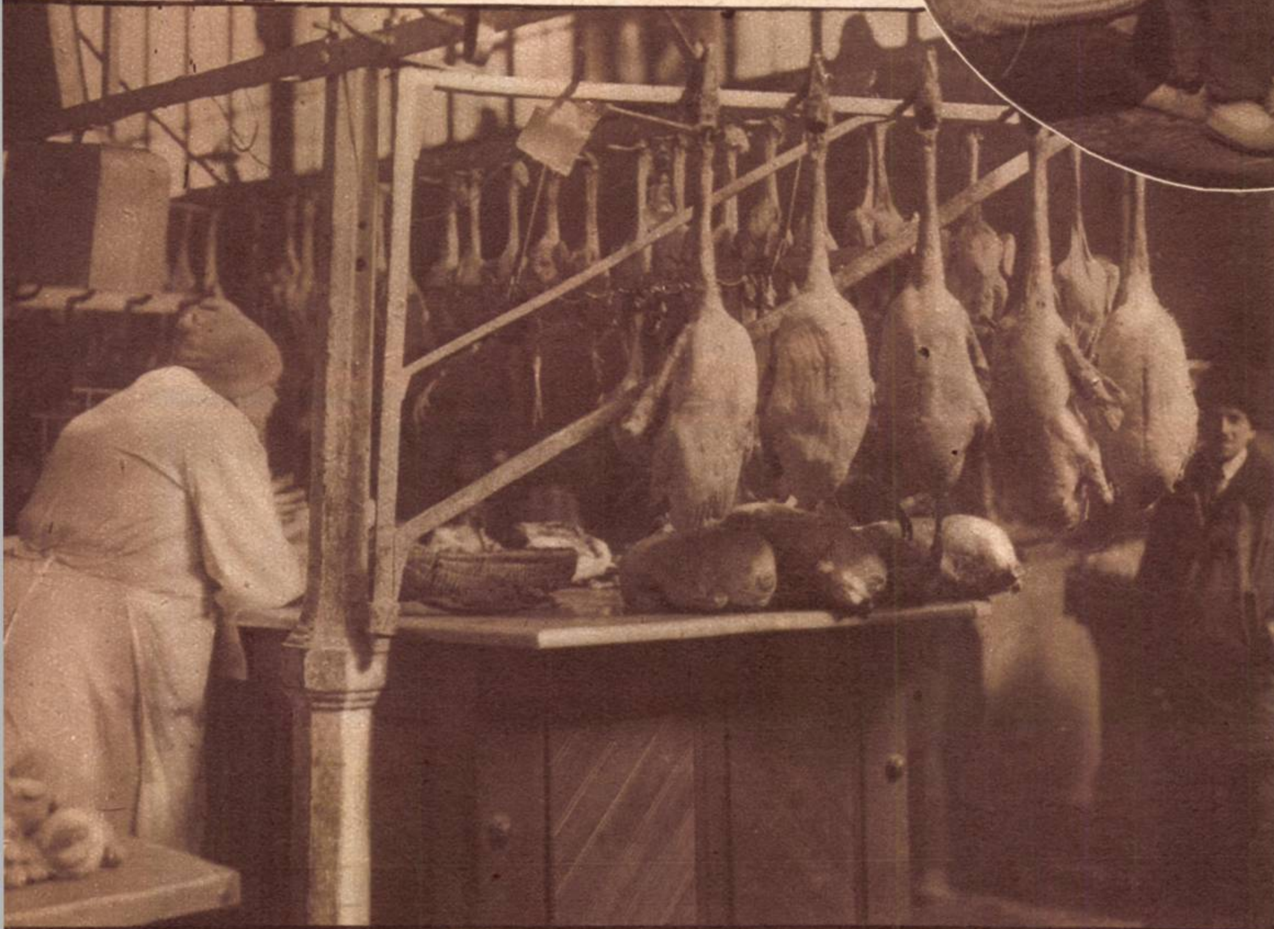
Aci se vând de toate... afară de peşte. In primul rând, pentrucă găseşti doar pe câteva tarabe, câte un pumn de bibani jegăriţi, rămăşiţe cine ştie de când, „refrişaţi" cu ghiaţă. Crap, ştiucă, şalău şi alte soiuri de „aquatice" sunt din belşug... în Dunăre, în bălţi,

Stg. sus: *Un aspect din hala de carne. Preţurile vorbesc de criză.* Dr. sus: *La negustorul de zarzavaturi. Salată, ridichi de lună, sparanghel, ceapă verde şi cartofi noui, iată „trufandalele" de Paşti.* Dr.: *Un „ambulant" cu ouă.* Jos: *In departamentul păsărilor tăiate, din hala de carne, domneşte o aclamie complectă.*

(Foto: Realitatea)

rătorii nu vor să se prezinte deloc, mieii behăe a foame, gâştele fac un scandal nemaipomenit, curcanii, stoici, şi-au lăsat crestele în jos, resemnaţi cu soarta care-i aşteaptă, iar sătenii au umplut cârciumile din jur. Pescarii din hală sunt ferm convinşi, că ţăranii se vor înapoia în comune, ori fără cai, ori fără căruţe, ori fără amândouă, după alegere. Teribilă e bârfeala...

IN HALA DE CARNE

Aci se observă ceva mai multă animaţie decât în celelalte puncte ale pieţii. Măcelarii au fost precauţi. Frigoriferele sunt pline, iar cârligele compartimentelor gem de mulţimea animalelor tăiate.

Cu toate că cererea este foare redusă, mielul nu se vinde sub 30 lei kilogramul, „y-compris" cap şi coadă.

Carnea de vacă se menţine la 16 lei kilogramul, iar viţelul între 28—32 lei, pe alese. Şi aci suntem primiţi cu acelaş alaiu. Un client, astăzi, e lucru mare.

Grăsimile de vacă, de porc, şi... untdelemn în bidoane şi butoaie (o inovaţie ciudată) sunt etalate „faţă", chiar alături de miei.

Prin Halele Centrale, trece parcă un vânt de mizerie, o adiere dezolantă de melancolie...

IN JURUL HALELOR

Servitorime, servitorime multă, ca în zilele de sărbătoare. Se învârtesc prin piaţă fără rost, fără nici o treabă, fără angajamente, fără o bucată de pâine. Multe menajuri bucureştene au renunţat la servitoare, iar foştii oameni de serviciu, din slujbele societăţilor sau al caselor particulare, au îngroşat numărul şomeurilor din Capitală.

mente fără de lucru, oameni cărora le-a fost ruşine să întindă mâna pentru a cerşi, sau să fure. Pentru a vă da seama de tragedia acestor oameni, trebue să le auziţi plângerile, îmbierile pe care le fac cu mărfurile lor, sau să asistaţi la lupta lor — un fel de cross-country printre camioane, butoaie şi lăzi, — cu agenţii poliţiei comunale.

Singuri engrosiştii de coloniale mai fac un oarecare de-

Bazaca e aproape pustie. Acolo unde altă dată, în ajunul Paştilor, se făcea un dever extraordinar, basmalele şi diferitele confecţiuni din stambă, atârnă în bătaia vântului, ca prapurile de moarte.

Vânzătorii ambulanţi, — purtând în cutiuţe diverse varietăţi de săpunuri, şireturi, cremă de ghete, piepteni, bretele şi altele — sunt formaţi în majoritatea lor din foşti meseriaşi, actual-

ver. Magazinele de detaliu au renunţat la marile afaceri ale trecutului, şi se mulţumesc cu „ciocăneala": 10 lei cafea, 5 lei orez, o litră de griş, jumătate kilogram de făină, 3 lei ceai, etc.

Şi totuş, par'că-mi spune ceva că şi după sărbătorile Paştilor din anul acesta, farmaciile vor desface din nou, stocuri imense de purgative...

NORIM.

Regele Carol împreună cu Marele Voevod Mihai asistând la reprezentaţia de gală dela cinematograful „CAPITOL", cu filmul „MARATHON".

In selecta asistenţă, compusă din membrii guvernului, ai corpului diplomatic, din figurile proeminente ale lumei politice, am remarcat şi pe distinşii reprezentanţi ai sportului românesc.

„CAMERE MOBILATE"

ultimul roman al domnului Damian Stănoiu, apărut recent în editura „Adevărul", înregistrează cel mai senzaţional succes de librărie din ultima vreme. Fotografia noastră reprezintă vitrina special amenajată pentru acest roman, de către Librăria Alcalay & Co., din Calea Victoriei.

Expoziţie de pictură

In localul Academiei de Pictură şi Sculptură, de sub direcţiunea pictorului C. Vlădescu (strada Matei Millo 10) s'a deschis a doua expoziţie a anului, cu lucrări selecţionate ale elevilor.

Amatorii de adevărată artă găsesc acolo o admirabilă desfătare a ochiului, în minunatele lucrări ce împodobesc galeriile.

LEGENDA OMULUI CARE L-A VĂZUT PE DIAVOL

O povestire fantastică, ai cărei eroi principali sunt Diavolul, un castelan înebunit şi un grup de vânători, cari încearcă zadarnic să-l deslege de un blestem teribil. Vor putea oare?..

CAPITOLUL I

GENTILOMUL

Atât de puternică fu bubuitura aceia, încât crezurăm că marginea de pădure suspendată de-asupra capetelor noastre, avea să se prăbuşească, iar bolta peşterii să se deschidă, înfiorătoare, ca sub despicătura unei securi dumnezeeşti.

Mâinile noastre se căutau, se strânseră cuprinse de spasmuri, prin întunericul acela preistoric în vreme ce în juru-ne, se auziau horcăelile de agonie ale mistreţilor împuşcaţi de curând.

Dreptunghiul luminos care însemnase până în clipa aceea intrarea peşterii unde ne ascunsesem, se întunecă pe neaşteptate. Cu toate că sfârşitul zilei era încă departe, văzduhul se descărcă vijelios, de un aşa potop de ploaie, încât soarele părea înăbuşit pentru totdeauna, sub greutatea aceea lichidă...

Acum, în fundul peşterii domnea o tăcere profundă, ca şi noaptea ce ne'nvăluise fără veste. Mistreţii legaţi mai gemeau, din când în când, sub lovitura de cismă a lui Makoko, un tovarăş al nostru, supranumit astfel pentru sluţenia desăvârşită şi sublimă, care-i da o splendoare primitivă de om al pădurilor...

El fu acela care se încumeta să tălmăcească cu glas tare gândul celor patru vânători ascunşi acolo, sub pământ de furia uraganului: Mathis, Allan, Makoko şi eu.

— Dacă „gentilomul" refuză să ne găzduiască, la noapte vom fi nevoiţi să dormim aci...

In clipa aceia, vântul se deslănţui cu o turbare atât de năpraznică, în cât ni se păru că sdruncină însăş temelia muntelui. Intregul Jura se cutremura sub picioarele noastre. In acelaş timp, o mână ridică par'că perdeaua deasă de ploaie, care întuneca intrarea peşterii şi o figură ciudată se ivi în faţa noastră, învăluită într'o rază de lumină verde.

Makoko îmi strânse braţul:

— Iată-l! — şopti el.

Il privii. Aşadar, acesta era „gentilomul". Mi se păru înalt, slab şi peste măsură de mâhnit. Penumbra fantastică şi cadrul neobişnuit în care ne apăruse, sporiau şi mai mult înfăţişarea lui funebră. Nu ne luă în seamă la început: rămăsese locului, în picioare, rezemat de puşca sa, luminat de raza aceea verde, la intrarea în peşteră. Profilul lui se desena limpede pe blocul de piatră al peretelui: nasul mare, coroiat, al păsărilor de pradă, mustaţa rasă, gura mică, privirea stinsă... Era cu capul gol: de pe craniul lui aproape pleşuv, câteva şuviţe de păr cenuşiu cădeau după urechi. Ar fi fost anevoe să se definească vârsta acelui om; putea să aibă între patruzeci şi şaizeci de ani. Trebuie să fi fost frumos, pe vremea când era încă lumină în ochii lui, acum îngheţaţi, când buzele sale de marmoră mai surâdeau: frumuseţe dominatoare şi funestă. O energie clocotitoare se ascundea încă sub trăsăturile slăbite ale acestei fantome, strălucind, rând pe rând, în profilul ascuţit, în arcuirea sprâncenelor şi mai cu deosebire pe fruntea lată, brazdată de cute adânci, semnul pasiunilor sălbatece. Omul era îmbrăcat într'un costum de vânătoare, din catifea neagră, destul de vechiu: purta cizme lungi, ce i se urcau până la jumătatea coapselor. Privirea mea, coborând de-alungul cizmelor lui, întâlni ceva ce nu văzusem la început, deşi intrase în peşteră odată cu „gentilomul": un fel de câine, cu părul unsuros şi picioarele scurte, care întors spre noi, lătra. Dar noi n'auziam nimic. Câinele, fără îndoială, mut, *lătra în tăcere!*

Deodată omul se întoarse către fundul peşterii şi ne zise cu tonul unei politeţi desăvârşite:

— Domnilor, astăseară, nu veţi putea să vă înapoiaţi la Chaux-de-Fonds; de-aceea, daţi-mi voe să vă ofer găzduire la mine...

Apoi, aplecându-se spre câinele său:

— *Nu mai lătra, Mister!*

Porunca aceasta ne uimi afară din cale. In situaţia anevoioasă în care ne aflam, ne gândisem în câteva rânduri, — fără a îndrăzni să sperăm — la ospitalitatea „gentilomului". De cinci ceasuri de când vânam pe culmea din faţă a povârnişului pe care trona castelul lui. Mathis şi Makoko ne istorisiseră, mie şi lui Allan, cari nu eram de prin partea locului, — poveştile cele mai de necrezut, pe seama gazdei noastre. Câte una din poveştile acelea, născocite de oamenii dela munte, îl înfăţişau ca fiind în legături ascunse cu spiritul necurat; toate, de altminteri, ajungeau la o singură concluzie: omul era greu de apropiat şi nimeni nu intra în intimitatea lui vreodată. Trăia de foarte mult ani, în castelul său, cu o servitoare bătrână şi un intendent sălbatec ca şi el. In vale unde fiinţa aceasta misterioasă nu se cobora niciodată, nimeni n'ar fi putut să spună cam în ce vreme se statornicise acolo, pe munte.

Insfârşit, trebuia să ne hotărîm. Allan şi eu, ajutaţi de elemente, am înfrânt, cu oarecare trudă împotrivirea lui Makoko şi Mathis, astfel că mica noastră ceată urmă pe „gentilom", îndată ce o pauză a uraganului ne îngădui să eşim din ascunzătoare.

La castel, o bătrână încovoiată pe bastonul ei, aştepta în pragul unui salon trist şi pustiu, al cărui singur mobilier părea să fie un cămin uriaş, mistuitor de păduri.

Ne spuse că se numeşte „mama Appenzel", şi ne petrecu sus, pe o scărişoară viermănoasă, la etajul întâi, unde erau camerele noastre...

* * *

Revăd încă şi-acum pe gazda noastră (o sută de ani dacă aş trăi, nu-i voi uita înfăţişarea!) cum mi-apăru în cadrul uşii, când am coborît în sala unde „mama Appenzel" ne pregătise cina.

Prietenii mei, aşezaţi înaintea focului, işi pârjoliau cismele la flacără. El sta în faţa lor, în picioare, rezemat de căminul a-

cela uriaş ca o cameră. Acum, se îmbrăcase în negru. Şi ce haine !... Pulpanele largi ale redingotei, vesta de pluş, pantalonii scurţi lipiţi de glezne şi ciorapii de mătase, toate acestea împrăştiau un parfum vechiu, antic, căruia nu i-am putut defini vârsta.

Gazda, cu gesturi nobile şi curtenitoare, mă pofti să stau lângă foc şi începurăm să vorbim despre vânătoare.

Makoko, în ciuda încurcăturei lui vădite, nu se împotrivi dorinţei de-a ne istorisi câte una din isprăvile lui voiniceşti, iar gazda, politicos, consimţi deasemenea să asculte. Lângă el, cu botul pe labe, Mister ne privia pe fiecare, închizând ochii pe jumătate. Deodată îl văzurăm căscând fălcile şi lătrând ca mai adineauri : *în tăcere.*

Intrebai :

— De multă vreme e mut câinele dv.? Ce fel de accident i s'a întâmplat de l-a adus în starea aceasta ?

— E mut din naştere, — răspunse gazda, după o scurtă şovăială, ca şi cum întrebarea îl supăra...

Dar eu stărui:

— Tatăl lui era mut? Sau poate mama lui ?

— Nu... nu era mută, dar a devenit, *într'o noapte, când a lătrat prea mult !...* — Ei, mamă Appenzel, cina este gata ?

Tocmai în clipa aceea intra şi bătrâna cu castronul de supă, aburind.

— Domnilor, dacă vreţi să-mi faceţi cinstea de a lua loc la masa mea...

„Gentilomul" căuta cu tot dinadinsul să menţină conversaţia cât mai însufleiţtă, în ciuda foamei care ne răzbise pe toţi. Ne întrebă dacă eram mulţumiţi de camerele noastre.

— Domnule, aş vrea să vă fac o rugăminte, — zisei eu la un moment dat.

Toate capetele se întoarseră spre mine.

— Aş vrea să mă culc în „camera vrăjită"!

Abia pronunţasem cuvintele acestea şi chipul palid al gazdei se îngălbeni.

— Cine v'a spus că aci e o „cameră vrăjită"? mă întrebă el, stăpânindu-şi cu anevoinţă o supărare vădită.

Mama Appenzel, începu să tremure din tot corpul, încât farfuriile se clătinară pe tava ce-o ţinea în mână.

— D-ta ai vorbit, mamă Appenzel ?

— Vă rog, n'o dojeniţi de geaba pe această femeie cumsecade !... Eu am vrut să intru într'o cameră închisă şi dânsa m'a oprit: — „Nu e voe să intraţi în „camera vrăjită"! — mi-a spus.

— Şi dv. aţi ascultat-o ?

— Nu.. am intrat.

— Dumnezeule !... gemu mama Appenzel, scăpând din mână un pahar, care se sparse cu un sgomot straniu.

— Pleacă !... — îi strigă sălbătecit, „gentilomul".

După ce bătrâna eşi, el adaose :

— Nu puteţi dormi în odaia aceea. Nimeni nu mai doarme acolo... de cincizeci de ani !

— Şi cine a fost ultimul care a dormit ?

— Eu. Şi n'aş sfătui pe nimeni să se culce după mine ! — strigă el pe un ton atât de mânios şi spăimântător, încât curiozitatea mea spori peste măsură.

Acum cincizeci de ani !... Hm... Dar eraţi un copil, pe vremea aceia, un copil căruia încă îi e teamă de noapte..

— Acum cincizeci de ani, aveam douăzeci şi opt de ani !

Douăzeci şi opt de ani !.. Aşa dar, „gentilomul" avea şaptezeci şi opt de ani !... Cine ar fi crezut? Era atât de înalt, de sprinten şi plin de vigoare !...

— Dar, însfârşit... ar fi indiscret din partea mea să vă întreb ce anume s'a petrecut în camera aceia, acum cincizeci de ani? Eu am vizitat-o mai adineauri şi n'am văzut nimic deosebit. Mi s'a părut o cameră ca oricare alta, destul de banală. Chiar am încercat să îndreptez un dulap care sta aplecat, într'o parte...

— Aţi atins dulapul ? — răcni omul, aruncând în lături şerveţul şi privindu-mă cu ochii înăpăiaţi. Aţi atins dulapul ?

— Da. — răspunsei calm, — era cât pe ce să cadă..

— Dar nu cade... nu va cădea niciodată! Şi nu va sta drept, în picioare, cât va fi lumina soarelui pe pământ !... Aşa e felul lui, să fie mereu aplecat, într'o stare de veşnică nehotărîre, sub povara ce-o poartă, clătinându-se şi tremurând de-alungul veacurilor !...

CAPITOLUL II

UN PACHET DE CARTI

TOŢI ne ridicasem în picioare. Glasul „gentilomului" devenise sălbatec, pe când broboane mari, de sudoare îi picurau de pe frunte. Ochii lui, pe cari îi crezusem morţi, aruncau săgeţi de foc. Intr'adevăr, era spăimântător la vedere. Mă apucă de mână şi, strângându-mă cu o putere de care nu l-aş fi crezut în stare, mă întrebă din nou, cu vocea stinsă, de astă dată :

— Nu l-aţi deschis ?

— Nu !

— Cu atât mai bine pentru d-voastră !

Işi şterse grabnic fruntea, scoase un suspin adânc şi pe când păşia nervos prin faţa căminului, văzând cum câinele îl urmăria cu privirea-i neînţeleasă, fu cuprins iarăş de o mânie fără margini, pe care zadarnic se silit s'o înăbuşe.

— Şi tu ? Şi tu? N'ai obosit tot privindu-mă în tăcere ? La culcuş! Pleacă, la culcuş! Când ai să latri, oare, Mister? Astăzi? Mâine ? Sau, vrei să crapi ca şi ceilalţi, — mut ?

Deschise uşa ce răspundea pe scara turnului, stâlcind cu călcâiele animalul, care la fiecare lovitură, deschidea fălcile de durere.

Toţi erau nespus de mişcaţi de scena aceasta neaşteptată... Omul se cufundase în umbra turnului, urmat de câinele său.

Makoko ne zise cu jumătate glas :

— V'am spus: faceţi cum credeţi; în noaptea aceasta eu n'am să dorm, ci rămân de veghe aici, până mâine dimineaţă...

— Şi eu, — adaose Mathis.

— Destul! — exclamă Allan, scos din răbdări. Nu e nici miezul nopţii şi până la culcare. vreau să ne petrecem vremea cât mai plăcut cu putinţă... Dacă, de pildă, am face un pocker? Am invita şi pe gazda noastră şi bănuesc că distracţia îi va prii de minune !...

Atunci, Allan, jucător înăscut, scoase din buzunar un pachet de cărţi, cu cari jucasem nenumărate partide pe toată distanţa Paris-Chaux-de-Fonds.

In clipa aceea, gentilomul se întoarse în cameră; abia zări cărţile şi chipul lui se schimonosi într'o strâmbătură dureroasă, spăimântătoare.

— Cărţi de joc! — strigă dânsul. Aveaţi un pachet cu cărţi de joc !...

Cuvintele acestea eşiră cu o sforţare silnică din gura lui, ca şi cum o mână nevăzută l-ar fi sugrumat.

— Cine v'a spus să veniţi aci cu o pereche de cărţi? Cine vă trimite ? Ce voiţi de la mine? Trebuesc arse cărţile acestea... da... trebuesc arse... numaidecât!

Mâna-i ameninţătoare apucă pachetul şi era gata să-l arunce în foc, când gestul lui se întrerupse la jumătate, iar degetele tremurătoare lăsară cărţile să cadă jos. „Gentilomul" se prăbuşi într'un fotoliu, scoţând un geamăt sălbatec.

— Mă sufoc ! Mă sufoc !

Ne repezirăm să-i dăm ajutor. Dar sări în picioare şi cu un singur gest al degetelor sale firave, el îşi smulsese gulerul şi cravata. Nemişcat, cu capul sprijinit de canatul uşii unui bufet, plângea...

Intr'un târziu începu să vorbească, cu glasul stins, îndurerat.

— Sunteţi nişte tineri de treabă. Şi de aceia vreau să ştiţi, să nu plecaţi de aci socotindu-mă drept un nebun, un biet oropsit, cu mintea sdruncinată şi copleşit de amărăciune...

Makoko şi Mathis îl ascultau ţinându-şi respiraţia; Allan şi eu îl cercetam ca doi elevi ai Facultăţii de medicină, cari trebue să cerceteze „un caz curios".

Şi „cazul curios" se sculă, umblă încoace şi'ncolo, pentru ca în cele din urmă să se oprească înaintea noastră, fixându-ne cu privirea lui iarăş stinsă.

— Numele meu? Ar fi de prisos să-l cunoaşteţi... Acum şaizeci de ani (aveam optsprezece pe atunci) eram mai îndrăzneţ şi mai sceptic de cât voi, tinerii parizieni de astăzi: aveam toată siguranţa obraznică a primei tinereţi. Tăgăduiam totul şi nu mă îndoiam de nimic. Mai ales, nu mă îndoiam de mine însumi. Natura mă făcuse frumos şi voinic, iar soarta îmi pusese în mâini o bogăţie primejdioasă. Am fost curtezanul cel mai vestit al timpului meu. Parisul, cu toate bucuriile, toate furorile şi toate orgiile lui, îmi aparţinu vreme neîntreruptă de zece ani. Când am împlinit douăzeci şi opt de ani, eram aproape ruinat. Imi rămâneau două sau trei sute de mii de franci şi castelul acesta cu terenul ce-l împrejmueşte şi pe care familia mea nu se îngrijise niciodată să-l cultive. In vremea aceea mă îndrăgostisem nebuneşte de un înger, de femeia cea mai candidă şi mai frumoasă pe care-am întâlnit-o în viaţa mea. Ea nu-mi bănuia pasiunea şi nici n'a cunoscut-o vreodată. Aparţinea uneia din cele mai bogate familii din Europa şi n'aş fi vrut pentru nimic în lume să-şi închipue că îi vream mâna ca să-mi umplu buzunarele goale. Disperat, luai drumul cluburilor şi jucai tot ceeace-mi rămăsese, cu speranţa nesăbuită că-mi voi regăsi milioanele risipite. Dar am pierdut, şi într'o seară plecai din Paris, spre a veni să mă îngrop aci, în acest din urmă adăpost al meu. Il găsii pe bătrânul Appenzel, pe nepoata lui care-mi deveni apoi servitoare şi un nepot, actualul meu intendent. Mai găsi, chiar din prima seară, plictiseala şi disperarea... Şi atunci, în prima seară, am fost eroul unei întâmplări de pomină...

„Gentilomul", ajuns la punctul acesta, îşi întrerupse povestirea, păru, o clipă, că ascultă îngrijorat vântul ce şuera prin toate crăpăturile străvechiului castel, apoi, fără sa se uite la noi, reîncepu, vorbindu-şi par'că sie-şi:

— Urcându-mă în odaia mea, aceea căreia dv. îi spuneţi „camera vrăjită", am deschis fereastra. Luna însenina cu razele-i palide singurătatea sălbatecă a povârnişului. Privii îndelung pustietatea aceea înspăimântătoare unde mă osândisem singur să-mi petrec restul zilelor.. Când am închis fereastra, hotărîsem să mă ucid. Pistoalele mele se aflau pe un dulap: n'aveam decât să întind mâna!... Uitam s ăvă spun că adusesem dela Paris, pe cel din urmă prieten al meu: un câine, ce-l găsisem într'o noapte, când mă înapoiam de la club, culcat înaintea uşii mele. L-am botezat „Mister". Ei, bine, în clipa în care luam revolverul, Mister începu să urle în ogradă, să urle aşa cum n'am auzit vreodată să urle nici vântul, până astăseară. „Să ştii... mi-am zis eu, — Mister urlă a moarte! Aşadar, înţelege şi el că vreau să mă omor !"

Pe când mă jucam cu pistoalele, privirea mea nepăsătoare alunecă pe nişte cărţi, închise într'o bibliotecă. Mirat, observai că mai toate tratau despre magie şi stafii. Luai, la întâmplare, un volum, „Vrăjitorii din Jura" şi, cu zâmbetul sceptic al omului care a sfidat soarta, l-am deschis. Primele două rânduri, tipărite cu roşu, îmi săriră în ochi: „Când vrei să-l vezi pe Diavol, e de-ajuns să-l chemi din toată inima, şi va veni cu siguranţă!" Urma povestea unui om care îndrăgostit fără speranţă, ca şi mine, ruinat ca şi mine, chemase fără făţărnicie într'ajutorul său pe Necuratul, principele întunericului, — şi fusese ajutat ! După câteva luni, îmbogăţit într'un chip de necrezut, se însurase cu aceea pe care-o iubia... Am citit povestea aceasta până la capăt, cu lăcomie. Afară, Mister urla mereu... Ridicai perdeaua ferestrei şi forma câinelui meu care tremura de neastâmpăr în lumina lunei, mă făcu să tresar.

Plecai dela fereastră şi începui să umblu nervos prin odae. De odată mă văzui în dulapul cu oglindă... Paloarea mea era atât de înfricoşătoare, încât am crezut că murisem! Dar, vai!... omul care se afla în faţa acelui dulap, nu era mort : dimpotrivă, era un om viu, care evoca pe regele morţilor !... Da, ascultaţi-mă bine, credeţi-mă!... Am făcut asta, eu! L-am chemat pe Diavol, din tot sufletul, într'ajutorul meu !... Eram prea tânăr ca să mor : voiam să mai mă bucur de viaţă; să mai fiu bogat, — pentru *ea !* L-am chemat pe Diavol şi atunci... în oglindă, s'a ivit ceva... ceva suprafiresc : o paloare... o ceaţă... un nouraş întunecos, în care-am desluşit curând doi ochi de o frumuseţe năpraznică! Un alt chip, strălucitor, alături de chipul meu de blestemat; o gură... o gură care-mi spunea: *Deschide!* M'am tras înapoi, îngrozit, însă gura repeta: *Deschide, deschide. dacă îndrăzneşti!* Dar eu nu îndrăz-

neam și atunci cineva bătu de trei ori în dulap, iar ușa se deschise..."

CAPITOLUL III

„VEI INVINGE !"

CHIAR în clipa în care „gentilomul" se ridica drept, deschizând brațele înaintea viziunei ce i-o împrospătase amintirea, trei lovituri bătute în ușa salonului, răsunară atât de dureros, încât mi se păru că băteau în însăș inimile noastre. Ușa salonului care răspundea de-a dreptul afară, se deschise încetișor, de la sine.

La început, intră vântul, urlând cu sutele lui de voci, întocmai ca o haită de câini, apoi un om. După ce închise ușa, acesta rămase locului, înțepenit lângă prag. Chipul lui era ascuns de bordurile largi ale unei pălării de pâslă, îndesată până la urechi; pe spate avea o manta lungă, ce-i cădea până la picioare. Se codi să vorbească, tot astfel precum făceam și noi. In cele din urmă își scoase pălăria și atunci văzurăm fața aspră a unui muntean, flegmatic și nepăsător.

— Tu ai bătut în ușă, Wilhelm? — îl întrebă „gentilomul" care se silia să-și domolească turburarea.

— Eu, stăpâne...

— Nu te așteptam să mai vi astăseară... Ai pus lacătele?.. Te rog, pune-le acum... L-ai văzut pe notar?

— Da și nu voiam să port cu mine, o sumă atât de mare.

Inţelesesm că Wilhelm era intendentul gazdei noastre. Inaintând până la masă acesta scoase afară de sub manta o tolbă și începu să arunce, din ea, o sumedenie de hârtii. Când sfârși, ridică privirea spre chipul stăpânului său.

— Acum, ce mai aștepți? — îl întrebă acesta.

Wilhelm arăta în spre noi, cu degetul.

— Domnii aceștia, sunt prietenii mei... Poți să vorbești..

Omul păru oarecum surprins. Fără îndoială, nu-și închipuise niciodată că stăpânul lui ar fi putut să aibă prieteni. Cu toate acestea, scoase din tolbă un plic și-l goli pe masă. Conținea bancnote mari, a câte o mie de franci: în totul, douăsprezece bucăți.

— Acesta-i prețul cu care am vândut pădurea, — spuse el.

— Bine, Wilhelm, — răspunse gazda noastră, punând bancnotele la loc, în plic. Trebue să-ți fie foame. Rămâi la noapte aci?

— Nu, e cu neputință; trebue să mă întorc la administratorul moșiei. Avem de lucru, mâine dis de dimineață... Totuși, am să îmbuc ceva, în pripă...

— Du-te la mama Appenzel, băiatule; ea știe ce trebue să facă.

Și, pe când intendentul se îndrepta spre bucătărie.

— Ia-ți hârtiile, Wilhelm!...

— Da, da... — făcu omul.

Acesta își strânse hârtiile pe când „gentilomul" scoțând un portmoneu din buzunar, vârî înăuntru plicul cu cele douăsprezece bilete a câte o mie...

Abia dispăruse intendentul și Makoko, pe care pauza aceasta nu-l făcuse să uite spovedania pasionantă a gazdei, întrebă nerăbdător:

— Atunci... dulapul?... Ce era în dulap?

— Ce era în dulap? Vreți să știți ce era în dulap? Ei, bine, am să vă spun, domnilor. In dulap era ceva ce am văzut eu însumi, cu ochii aceștia. In fundul dulapului, domnilor, erau niște litere de foc, cari prin aceste două singure cuvinte îmi aduceau vestea cea mare: *„Vei învinge"!*

— Da... adaose „gentilomul" cu glas morocănos, diavolul scrisese destinul meu, numai cu două vorbe, în fundul acelui dulap blestemat. Işi lăsase semnătura acolo; dovada legământului mârșav ce-l încheiasem cu el în noaptea tragică. *„Vei învinge!"* Cuvintele acelea, venite par'că din întunecimile iadului, m'au trăznit! In dimineața următoare, bătrânul Appenzel mă găsi întins pe jos, la picioarele dulapului. Când mi-am revenit în simțiri, vai!... mi-am amintit totul. Oriunde mă duc, domnilor, pe ori unde trec, noaptea sau ziua, pe pânza de nepătruns a întunericului, pe discul orbitor al soarelui, pe pământ sau în văzduh, în mine însumi, când închid ochii, pe frunțile voastre dacă vă privesc, — citesc cuvintele învăpăiate ale infernului: *„Vei învinge!"*

Istovit, bătrânul se trânti într'un fotoliu, gemând. Makoko și Mathis se îndepărtaseră. Allan și eu îl priviam cu o milă nesfârșită.

— „Iată unde duce nebunia jocului, — ne ziceam noi. — la adevărata nebunie!"

— Dômnule, — rosti Allan, la un moment dat, cu glas șovăelnic, — domnule. dv. ați fost cu siguranță victima unei halucinații!...

— Şi pe mine m'a muncit ideea asta! O halucinație!... „Cum ai putut să crezi că l-ai văzut pe diavol?" mi-am spus mie însumi.

„Halucinație, cuvintele de foc citite în fundul dulapului: „Vei învinge!". Halucinație plăsmuită de creerul tău bolnav!" Și începui să râd. In vremea aceasta moș Appenzel intră în cameră. Uitam să vă spun că halucinația mea, cum îi spuneți dv. — mă sguduise în așa fel în cât am fost nevoit să stau în pat.

Bătrânul Appenzel, intră așadar și-mi spuse: „Stăpâne, s'a întâmplat ceva de necrezut: câinele a amuțit! Latră în tăcere!"

— Oh! știu... — strigai eu. Işi va recăpăta vocea atunci când *El* se va înapoia...

Cum? Eu pronunțasem cuvintele acelea? Da, da, chiar eu! Moș Appenzel mă privia îngrozit și peste măsură de mirat; părul mi se sburlise în creștetul capului. Privirea îmi alunecă, fără voie, în spre dulap. Turburat ca și mine, moș Appenzel îmi zise iarăș:

— Azi dimineață, când am găsit pe domnul leșinat pe podea, dulapul era înclinat ca și acum, iar ușa era deschisă. Am închis-o, dar n'am fost în stare să-l îndreptez la locul lui... Cade mereu, într'o parte...

Il rugai pe bătrânul Appenzel să mă lase singur; coborîi din pat și alergând la dulap, l-am deschis dintr'o smucitură. Domnilor, cuvintele de foc erau tot acolo! Erau gravate pe tăbliile din fund, pe care le arseseră, întipărindu-se! Ca și în seara trecută, am citit făgăduiala cumplită: *„Vei învinge!"*

Făcui un salt afară din camera, chemai, urlai! Moș Appenzel veni într'un suflet. I-am zis:

— „Uită-te în dulap și spune-mi ce vezi?"

Servitorul meu se uită, la rându-i, și-mi repetă:

— „Vei învinge!"

Mă îmbrăcai și fugii ca un nebun din casa blestemată. Am rătăcit până seara, târziu, prin munți; la întoarcere, eram mai liniștit. Chibzuisem vreme îndelungată: câinele meu, de bună seamă, amuțise în urma unui fenomen fiziologic destul de natural. Cât despre cuvintele din dulap, ele trebuiau să se afle acolo de mulți ani, gravate, poate, de un fetișist care invocase norocul la joc. A doua zi m'am dus la Chaux-de-Fonds, la un notar și reușind să iau un împrumut asupra terenurilor mele, am plecat la Paris. Intâmplarea halucinantă cu dulapul, reușise numai să-mi nască o poftă nebună de joc. Când am intrat într'un cerc unde eram cunoscut, banca era la licitație. O cumpărai pentru două sute de ludovici. După un ceas, câștigam douăsute cincizeci de mii de franci. De aceea nimeni n'a mai jucat împotriva mea. Ii îngrozisem: câștigam toate punctele! Eram peste măsură de fericit; nu mă gândisem niciodată, în chip serios, la posibilitatea unui asemenea noroc. Părăsii banca, pe care nimeni n'o mai reluă și vrui să-mi dovedesc, încercând lovituri fără să risc bani, așa, ca să mă distrez. Ei, bine, n'am pierdut un singur punct! Exclamații de uimire se ridicau din toate părțile. Fără a mai sta pe gânduri, îmi adunai toți banii și plecai. Pe bulevarde, începui să mă frământ: coincidența scenei cu dulapul și norocul meu fantastic, mă zăpăcise.

Deodată simții nevoia de-a mă întoarce la club. Trebuia să văd limpede. Bucuria mea trecătoare era chinuită de faptul că nu pierdusem nici un punct, că nu pierdusem, la urma urmei nici o centimă!

Ei, bine, vroiam cu tot dinadinsul să pierd un punct! De rândul acela, domnilor, când ieșii dela club, la șase dimineața, câștigasem două milioane ! Nu pierdusem nici cel puțin un punct și o simțiam că înebunesc. Dar uit un lucru de căpetenie: pierdusem toate punctele „albe", acelea pe care le riscam ca să mă distrez. Dar îndată ce ponta cineva zece centime contra mea, câștigam! O centimă sau un milion, era acelaș lucru: nu mai puteam să pierd. *„Vei învinge!"* Blestem!... Mă încăpățânai vreme de opt zile, alergai de la un club la altul, pătrunsei prin cele mai murdare taverne, jucând cu marinari englezi, cu negustori greci... Câștigam mereu și contra tuturor!...

Ah! nu mai râdeți, domnilor? Acum, credeți că l-am văzut pe diavol? Credeți? In seara aceia, am avut dovada palpabilă și firească a legământului meu grozav cu Necuratul ! Pentru mine nu mai erau posibilități: era numai siguranța supraomenească a câștigului etern! Până la moarte!... Moartea. Cel puțin, nici nu mai puteam s'o doresc. Pentru întâia oară mă temeam de moarte, de ceeace mă aștepta dincolo de marginea vieții...

Bătrânul se întrerupse; capul i se aplecase pe piept: părea pierdut într'un vis spăimântător de negru, care-l departă cu desăvârșire de noi. Se scurseră câteva minute într'o liniște apăsătoare...

— Şi ce-ați făcut atunci? — întrebă Makoko.

— Da, — repetă și Mathis. — Cum ați putut să viețuiți după descoperirea aceea lugubră?

Gazda ne privi cu un aer desnădăjduit.

(Sfârșitul în No. viitor)

Trad. de G. RĂDULESCU

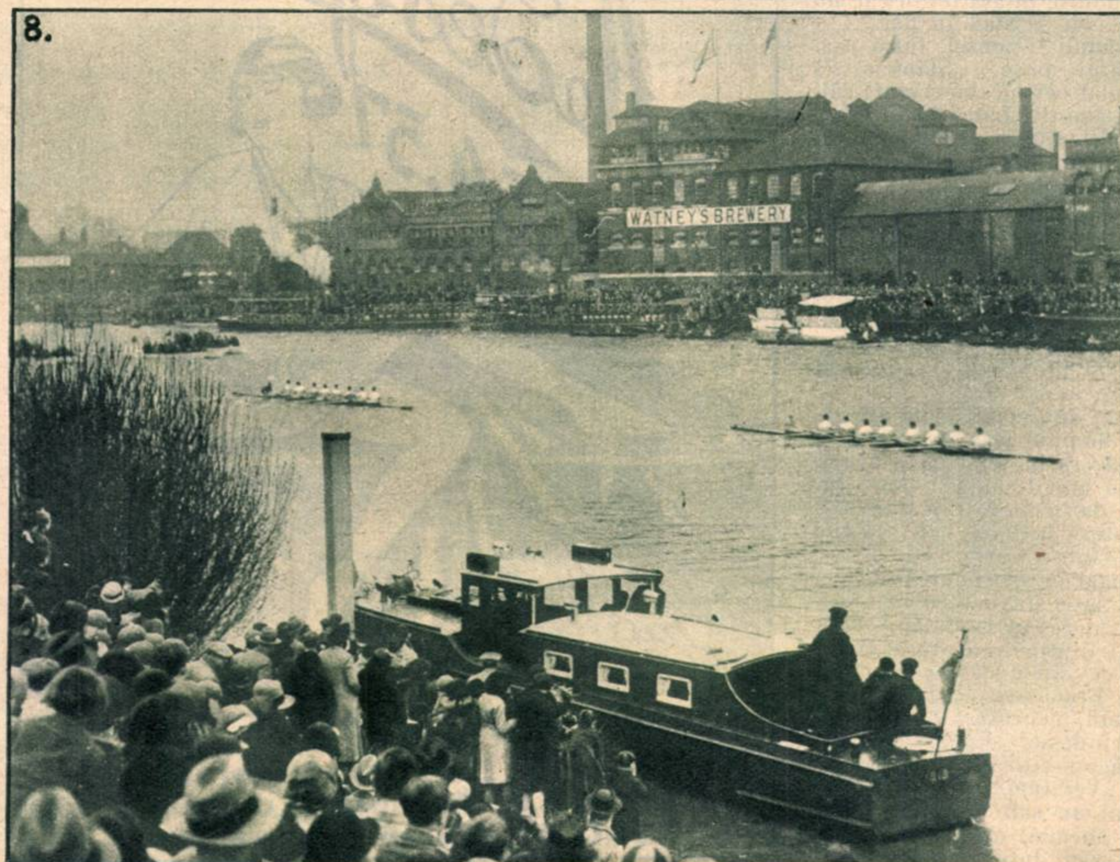

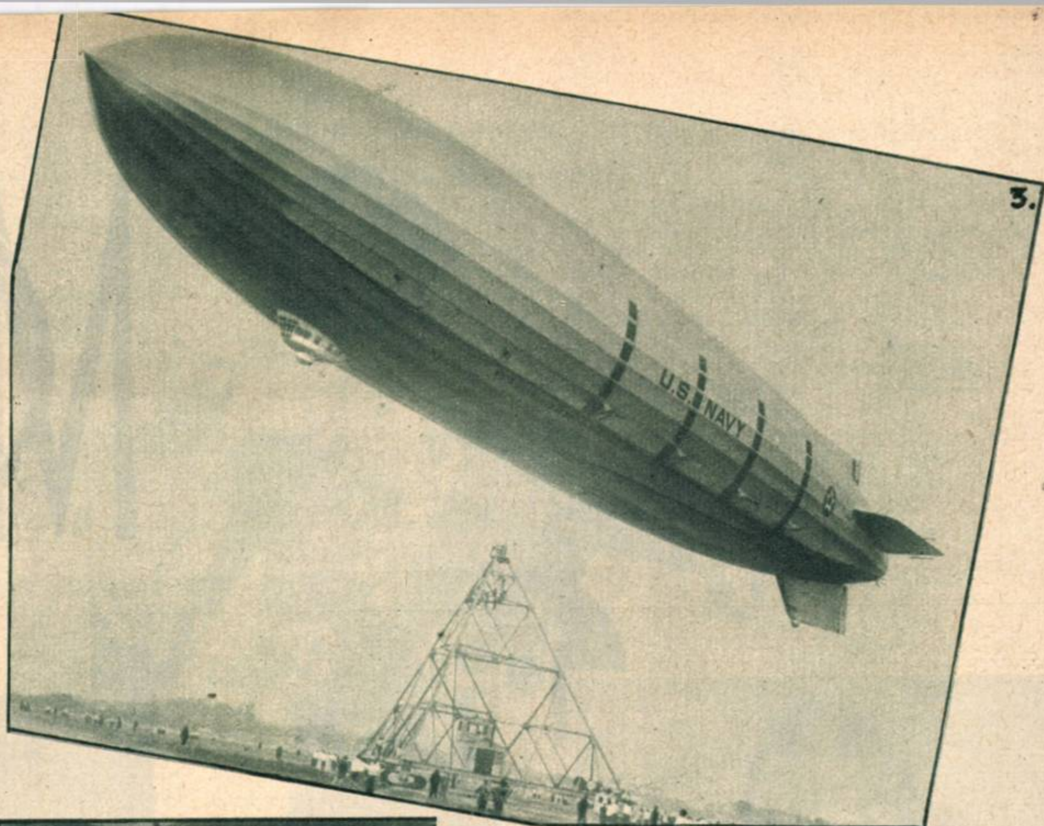

1) La 1 Aprilie, Papa Pius al XI-
în fotografia noastră, cortegiul cardin
şător „Admiral Scheer" şi a repus în
sus vedem puntea de comandă a vas
kron al marinei Statelor Unite, s'a pr
căpitan şi trei pasageri, sa' înnecat.
Londra pare a fi foarte lacom. 5) Un
locul de a-şi distra clienţii, dându-le
atât de bine încât omului îi convine s
zintă un instantaneu luat de coresp
detaşament japonez, înaintând pri
ryse Hilsz, a pornit dela Paris spr
tele universitare care au avut loc la
a zecea oară, la rând, Oxford-ul. 9)
din Los Angeles, îşi îmbăiază unul d
Femeile japoneze au început să p
noastră vedem un exerciţiu la mitral

ea a inaugurat la Vatican Anul sfânt 1933,
alilor. 2) Germania a lansat un nou cruci-
funcţiune crucişătorul „Deutschland". Mai
lui „Deutschland". 3) Dirijabilul uriaş „A-
buşit în ocean. Intregul echipagiu, afară de
4) Acest pelican al grădinei zoologice din
frizer ingenios din Cleveland a găsit mij-
să reconstitue figuri tăiate. Afacerea merge
dea şi premii. 6) Fotografia noastră repre-
ndentul nostru din Djehol. Vedem aci un
unţii ţinutului. 7) Aviatoarea franceză Ma-
okio, la bordul unei avionete. 8) La rega-
Londra, echipa Cambridge a învins pentru
O fotografie rară: dresorul unei menagerii
în pensionari, un leu destul de nervos. 10)
imească instrucţie militară; în fotografia
eră.

MODĂ

1) Bluză de mătase brodată cu jabot.

2) Costum „bleu-perle", eşarfă în acelaş ton, imprimată cu bleu-marin, de care culoare vor fi şi mănuşile, cordonul şi pălăria.

3) Mănuşi din piele de porc, de coloarea pergamentului.

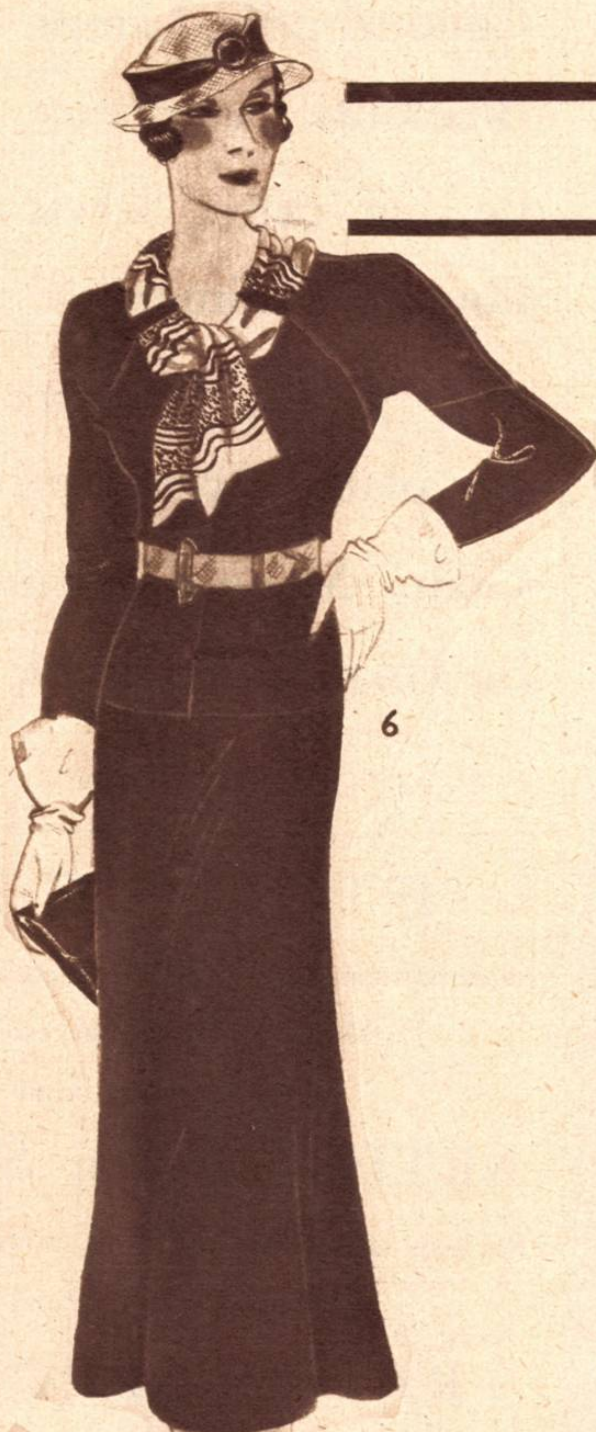
4) Pull-over tricotat, cu turbanul asortat.

5) Mănuşi de glacé negre, passepoilate cu alb.

6) Tailleur tête de negre cu eşarfa beige-roşie, pălăria, cordonul şi mănuşile beige.

7) Bluză sport din soie lavable, cu monogramă brodată, alta în carouri albe şi roşii, cu nasturi pătraţi roşii.

ȚAILLEURUL
cu accesoriile lui

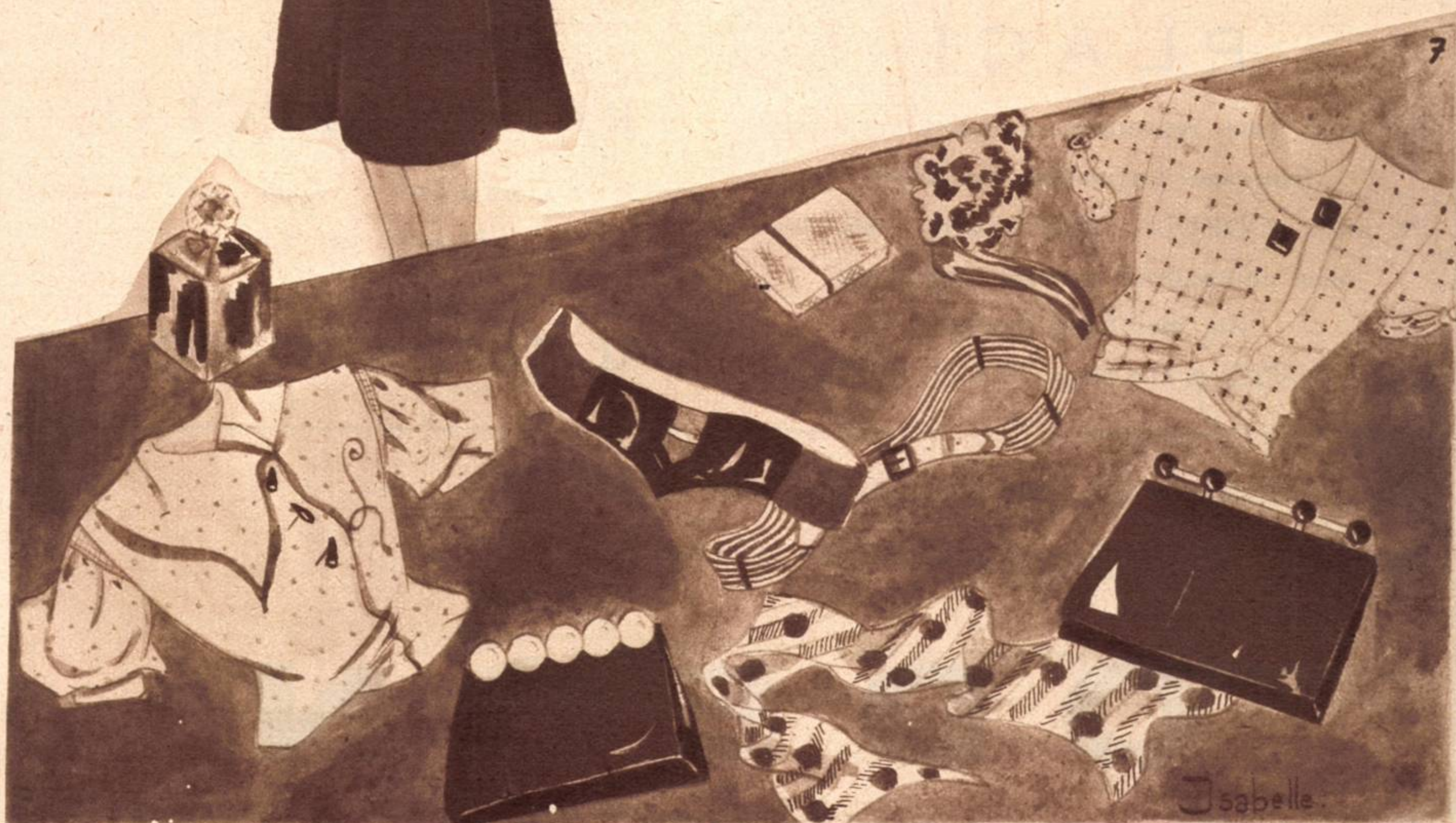

NU putem spune, cum este tailleurul din primăvara asta, pentrucă marii creatori parizieni îl prezintă în forme foarte variate. Se va purta atât tailleurul clasic, inevitabil, de care femeea elegantă nu se va plictisi niciodată, cât și tot felul de costumașe ușoare și capricioase. Acestea din urmă sunt de cele mai multe ori fără guler și se poartă cu un șal imprimat în colori vii, care dă o notă veselă întregului costum. Cine vrea și poate să fie foarte elegant, își va completa tailleurul cu una sau chiar două și trei vulpi.

Moda ne oferă pentru completarea tailleurului, o serie întreagă de bluze, cât se poate de variate, începând cu chemisierul clasic din „soie lavable" sau linon, până la bluza elegantă de după amiază, confecționată din mătase lucioasă sau imprimată.

Intr'o zi mai răcoroasă vom putea purta și un pull-over de lână, de culoare contrastantă.

De un efect foarte original vor fi bluzele de culoare închisă, cu tailleurul deschis. Vor trebui însă să fie în armonie cu celelalte accesorii ale toilletei, adecă cu poșeta, cu cordonul, cu pălăria și cu mănușile. Femeea elegantă poate, cu câteva serii din aceste accesorii, să-și varieze în mai multe feluri înfățișarea, purtând totdeauna acelaș costum și astfel își va putea împlini idealul, de a fi vecinic alta.

Mizerii BUCUREȘTENE

Dacă poliția și autoritățile judiciare, s'ar ocupa de cazurile rezolvate în mod tacit de birourile de detectivi particulari, reputația multor familii onorabile, ar fi târâtă în noroi.

SUNT bănueli care rod inima ca și cel mai periculos venin. Ai vrea să scapi de năvala gândurilor, dar ele se înfig mai cu putere în creer, turburându-ți judecata. Cauți mijlocul de a te libera de obsesie și cum nu ai stofă de detectiv recurgi la unul veritabil.

Industriașul B... s'a deșteptat într'o noapte cu trupul scăldat în sudoare. Visase că pe soția lui o îmbrățișa un alt bărbat. Privi instinctiv spre patul gol al tovarășei de viață.

Ce nerozie, când treburile-i merg atât de bine, să-și lase nevasta să deschidă cabinet dentar în stațiunea balneară S...?

Setea de câștig îi este astăzi îndeajuns plătită cu chinurile îndoielii. Ideea înșelăciunii se întoarce acum în rană, ca un cui înfipt adânc.

A doua zi s'a prezentat unui biurou de detectivi. Un agent a fost trimis fără întârziere în provincie. O zi întreagă și-a pierdut, familiarizându-se cu locuința și pozițiile împrejmuitoare. In cea de a doua s'a așezat la pândă și n'a părăsit postul până spre orele cinci dimineața, când s'a trezit cu soțul — așa cum fusese învoiala. Acesta apăru travestit, cu cioc, mustăți, șapcă, un pardesiu vechi și umbrelă pe braț. S'au așezat amândoi la o masă în cafeneaua de peste drum. Văzând că nu se petrece nimic neobicinuit, bărbatul a intervenit pe lângă detectiv, ca acesta să se prezinte în fața doamnei sub masca unui client și în scurtul timp al consultației, s'o invite la o excursie cu automobilul, în împrejurimile stațiunii. Deși avea o gură perfect sănătoasă, îmboldit de bacșișul primit, agentul s'a executat pe dată Și-a lăsat dinte cu dinte crocănit de cleștele profesionistei și a făcut cum a putut, invitația, din care trebuia să reiasă rolul lui de curtezan; dar femeia l-a pus corect la punct, nedându-i curs să înainteze.

Dreapta: *Agentul ascultă convorbirea celor pe cari îi urmărește;* jos: *Detectivul pornește cu automobilul pe urmele perechii.*

Tot împins de bărbat, agentul a mai apărut și a doua oară dar deastădată doamna B... exasperată, l-a supus unei adevărate torturi dentistice.

Industriașul văzând că această cale nu reușește, a vrut să facă el încercarea, dar soția cum l-a recunoscut, a început să se închine și să se vaete :

— Vai de capul tău mișelule, nu știu unde ai s'ajungi cu gândurile nebunești, care-ți trec de la o vreme prin creer? Am îmbătrânit laolaltă și n'ai ajuns încă să mă cunoști. Dacă-i vorba să nu mai avem trai liniștit în casă, cel puțin să-mi iau lumea în cap de-acum, ca să nu fiu silită să te conduc tot eu până la porțile balamucului.

Bărbatul și-a venit în fire și căsnicia a continuat, de astă dată în mod normal.

* * *

Fetița din clasa liceală e urmărită adeseori în drumurile spre școală, de un tânăr. E un băiat chipeș, care nu-i displace. Peste puțin timp a făcut cunoștință cu el și încetul cu încetul

a reuşit să-l introducă în familie. Tânărul s'a recomandat drept inginer la C. F. R. Părinţilor le convenea partida şi cum el s'a grăbit s'o ceară în căsătorie, aceştia înainte de a-şi da consimţământul, s'au adresat biuroului de detectivi, pentru a-i cunoaşte antecedentele situaţiei actuală şi relaţiile. Tânărul cu titlu de inginer era în realitate strungar, dar ştiuse atât de bine să-şi mascheze situaţia actuală şi relaţiile. Tână-în care pătrunsese, că nu s'a putut trăda nici o clipă. Logodna a fost ruptă, afacerea înăbuşindu-se discret.

* * *

Casierul marei societăţi D.... e un pasionat jucător de cărţi. Vestea a ajuns la urechile directorului, dar acesta nu poate căpăta nici o dovadă, căci funcţionarul lui nu frecventează cluburile cunoscute. Un detectiv îi este pus pe urme, dar omul nostru e prudent şi nu face chiar cel mai mic drum, decât în maşină. Detectivul trebue deci să-l urmărească şi el cu maşina. Funcţionarul stă însă vecinic cu faţa întoarsă, să vadă pe cine are în urmă. Ca să poată fi înşelat, şase automobile s'au luat după el, intercalându-se unul după altul, ca să-l poată deruta. A reuşit într'adevăr căci casierul s'a oprit liniştit şi a intrat într'un club clandestin.

Directorul băncii fiind avizat, a sosit în grabă, descoperind la funcţionar o sumă importantă de bani, sustrasă din cassă. Fără sgomot casierul a fost îndepărtat pe dată din serviciu.

* * *

Dar mama care se prezintă biuroului, aruncând bănuiala furtului de 150.000 lei asupra copilului, elev în clasa V liceală? N'a îndrăznit să reclame poliţiei de teamă să nu-şi nenorocească fiul. Chiar de-a doua zi ies la iveală lucruri surprinzătoare.

Elevul se preface că merge la şcoală, dar nimereşte drept în cafenelele în care prin unghere se încing jocuri de noroc. Nu e singur; alţi copii de vârsta lui îl întovărăşesc şi astfel este făcut debutul în cea mai abjectă viaţă.

Strâns în chingi, din importanta sumă s'au mai găsit 45.000 lei. Copilul este acum supraveghiat deaproape, de această scandaloasă afacere având cunoştinţă numai mama şi biuroul de urmăriri.

Vin apoi la rând şi „tipii" cari n'au altă profesie decât să atace femeile bătrâne şi bogate. Cazurile se pot număra cu duiumul. Soţul — mare negustor, simte că cineva îi pradă casa zi cu zi. Nu îndrăsneşte să-şi arunce bănuielile asupra soţiei. Prea ar fi grozavă prăbuşirea.

Intr'o zi observă că i-au dispărut 20.000 lei din casa de bani. Cine putea să pună mâna pe chei? Tocmeşte un detectiv şi chiar a doua zi reuşeşte să-şi prindă tovarăşa de viaţă în flagrant delict.

Astfel putem asista zi cu zi la cele mai senzaţionale descoperiri, din viaţa intimă a locuitorilor capitalei noastre. Câte fapte grave, care ar putea fi încadrate în textele de legi, nu se înăbuşe, pentruca familii cu vază să nu se compromită.

MARGARETA NICOLAU

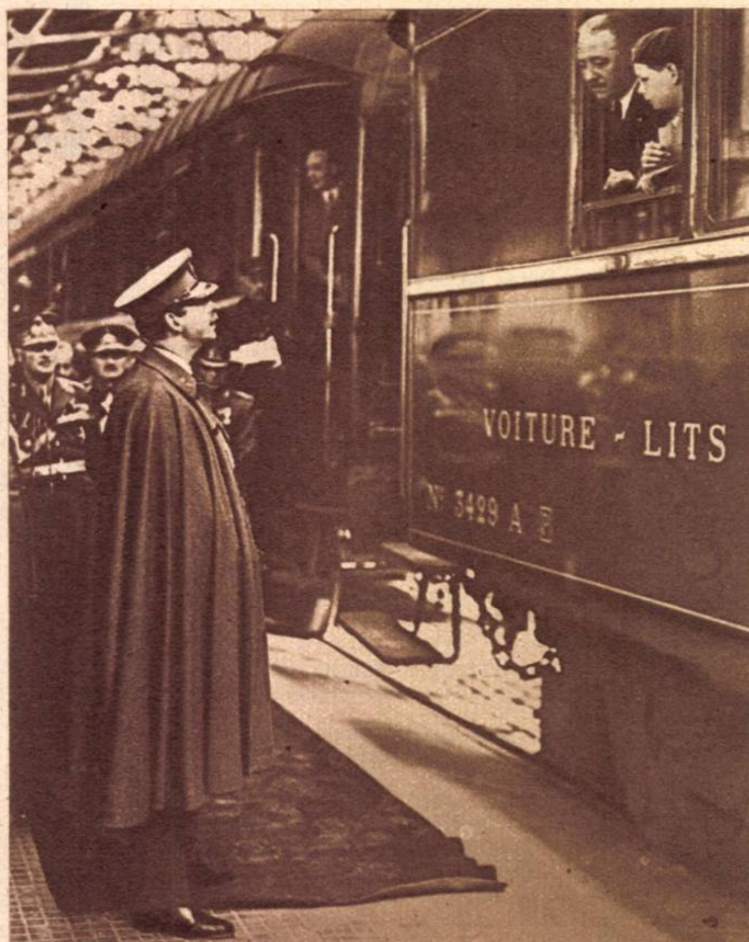

D-ra Leria Niky

care a repurtat un frumos succes Duminică 2 Aprilie la Teatrul „Regina Maria". M. S. Regina a binevoit a acorda înaltul său patronaj, recitalului de dans şi canto, organizat de excelenta dansatoare.

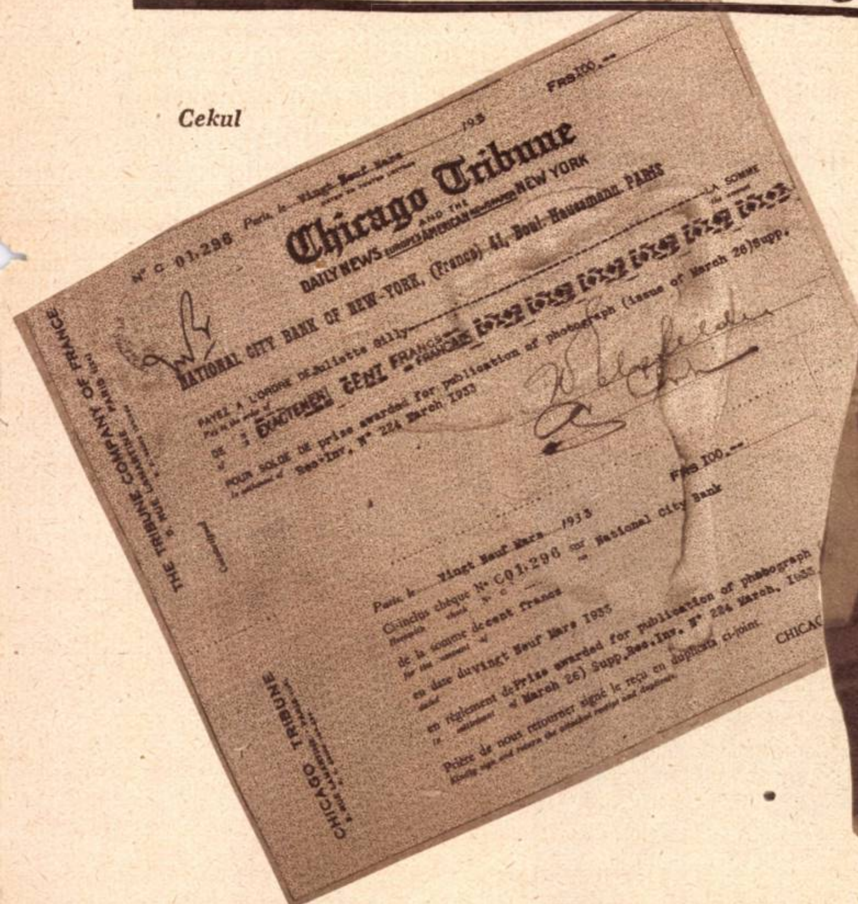
La institutul Pompilian din Bucureşti a avut loc o serbare şcolară cu un bogat program, din care s'a reliefat pe primul plan dansul „Nenette et Valentin" executat de elevele Matilde Berman (dr.) *şi Alice Călinescu* (stânga).

Voevodul Mihai a plecat în Elveţia, unde se va întâlni cu mama sa. La gară a fost însoţit de Suveran şi de reprezentanţii guvernului şi ai autorităţilor. Fotografia noastră reprezintă pe Regele Carol şi Voevodul Mihai, în gara de Nord, înainte de plecarea trenului.

Coucursul de frumuseţe
„Realitatea Ilustrată"-„Chicago Tribune"

Cekul

FRS 100.--

Nº C 01.296 Paris, le Vingt Neuf Mars 1933

Chicago Tribune AND THE DAILY NEWS EUROPE'S AMERICAN NEWSPAPER NEW YORK

NATIONAL CITY BANK OF NEW-YORK, (France) 41, Boul. Haussmann, PARIS

PAYEZ A L'ORDRE DE Juliette Gilly LA SOMME DE EXACTEMENT CENT FRANCS

POUR SOLDE DE prize awarded for publication of photograph (issue of March 26) Supp. Sec. Inv. Nº 224 March 1933

THE TRIBUNE COMPANY OF FRANCE

FRS 100.--

Paris, le Vingt Neuf Mars 1933

Ci-inclus chèque Nº C 01.296 sur National City Bank

de la somme de cent francs

en date du vingt Neuf Mars 1933

en règlement de Prize awarded for publication of photograph (issue of March 26) Supp. Sec. Inv. Nº 224 March, 1933

Prière de nous retourner signé le reçu en duplicata ci-joint.

CHICAGO TRIBUNE

Sus: *Ziarul în care a apărut fotografia d-rei Gilly;* jos: *Scrisoarea ziarului „Chicago Tribune".*

IN ZIUA de 5 Aprilie a. c. am expediat la Chicago ultimele fotografii primite dela cititorii noştri, pentru marele concurs organizat de „Chicago Tribune" şi „Realitatea Ilustrată", cu prilejul Expoziţiei internaţionale din America, care se deschide la 1 Iunie.

Din numărul mare de fotografii pe care noi l-am primit, am făcut o primă selecţiune de circa douăsute, pe care le-am trimis pe rând, ziarului „Chicago Tribune" la Paris, pentruca de-aci, împreună cu fotografiile celorlalte concurente europene, să fie transmise la Chicago, unde se va face alegerea.

Se pare că dintre candidatele noastre, multe au şanse serioase, deoarece ediţia franceză a lui „Chicago Tribune" a publicat în primul număr apărut după primirea fotografiilor noastre, portretul d-rei *Juliette Gilly*.

Ziarul a şi recompensat pe domnişoara Gilly, cu suma de o sută franci francezi, trimiţându-ne, pentru dânsa, cecul şi scrisoarea pe care le publicăm în această pagină.

Traducerea scrisoarei este următoare:

„Stimată domnişoară Gilly,

Permiteţi-mi să vă felicit pentru publicarea fotografiei dv. în „Chicago Tribune", ediţia europeană de Duminică 26 Martie 1933, trimisă pentru concursul Reginei noastre.

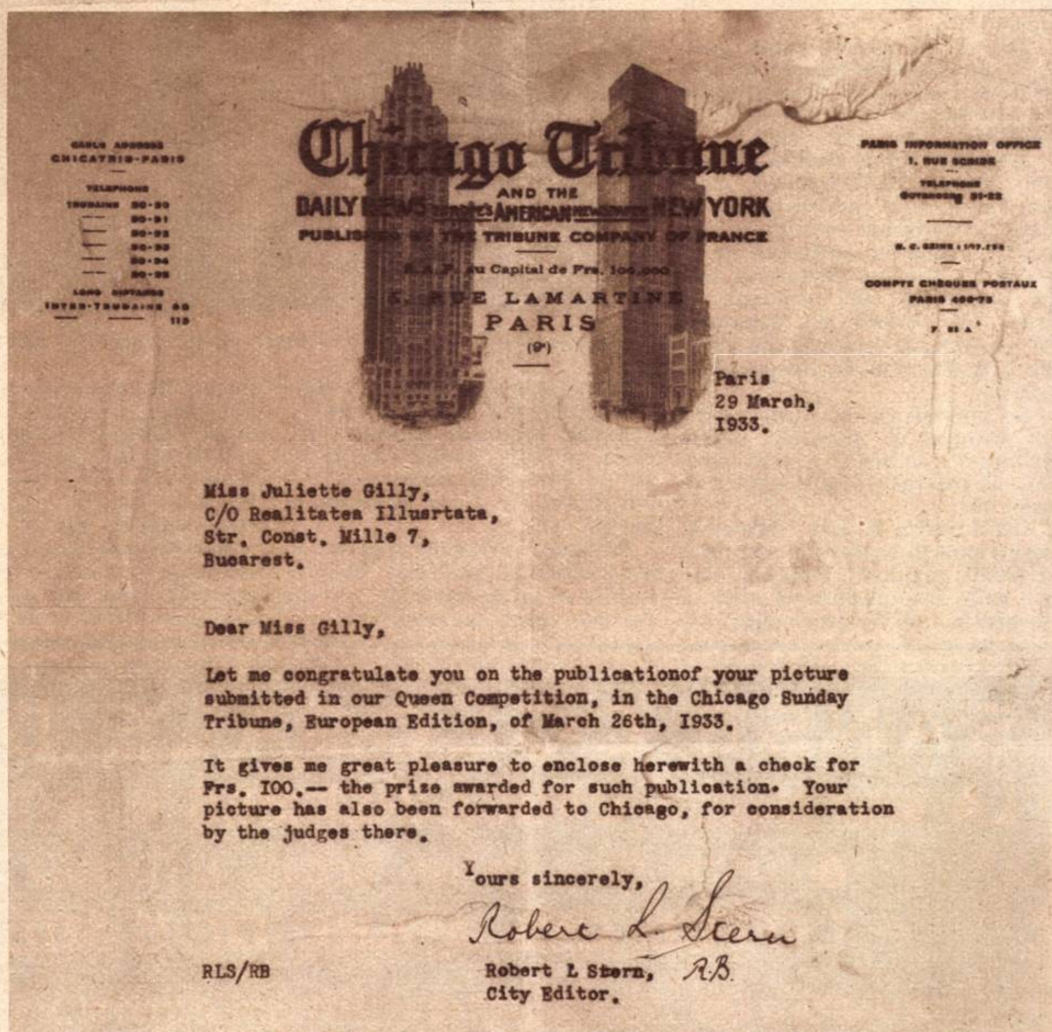
Imi fac plăcerea să vă anexez aci un cec de 100.— franci, premiul pentru această publicare. Fotografia dumitale a plecat, la Chicago, spre a fi supusă juriului de acolo.

Cu stimă,

(ss) ROBERT L. STERN

Redactor

Suntem încredinţaţi că succesul candidatelor „Realităţii Ilustrate" la Expoziţia Internaţională din Chicago va fi dintre cele mai mari.

Chicago Tribune AND THE DAILY NEWS EUROPE'S AMERICAN NEWSPAPER NEW YORK

PUBLISHED BY THE TRIBUNE COMPANY OF FRANCE

S.A.F. au Capital de Frs. 100.000

5, RUE LAMARTINE

PARIS (9e)

Paris
29 March,
1933.

Miss Juliette Gilly,
C/O Realitatea Illusrtata,
Str. Const. Mille 7,
Bucarest.

Dear Miss Gilly,

Let me congratulate you on the publicationof your picture submitted in our Queen Competition, in the Chicago Sunday Tribune, European Edition, of March 26th, 1933.

It gives me great pleasure to enclose herewith a check for Frs. 100.-- the prize awarded for such publication. Your picture has also been forwarded to Chicago, for consideration by the judges there.

Yours sincerely,

Robert L Stern

RLS/RB

Robert L Stern, RB.
City Editor.

Garderobe REGALE

Garderoba prințului de Galles a costat mai mult de 50.0000 lire.

de Contesa Lascelles
mătușa Prințesei Mary

Credem că nu e lipsit de interes, să aruncăm o privire în garderoba unui suveran. Spațiul pe care-l ocupă, mulțimea și varietatea costumelor sunt uluitoare. E de-ajuns să spunem că garderoba principelui moștenitor al Angliei, a costat 30.000.000 lei..

UNA din principalele obligațiuni ale membrilor familiei regale britanice, este, de a apărea la toate recepțiile, îmbrăcați după cel mai strict protocol. Preocuparea de căpetenie a unui burghez este alegerea unei cravate sau nesiguranța între un costum deschis și unul de culoare închisă. Dar pentru un membru al familiei regale, a cărui garderobă conține sute de costume, este cu totul altfel. Se spune că garderoba prințului de Galles l-a costat 50.000 livre, (30.000.000 lei), sumă destul de însemnată; dar uniformele și costumele de gală sunt foarte scumpe. Unul din cele mai costisitoare costume este cel de șef indian, pe care l-a primit în Canada. I-a fost vândut cu mai multe sute de livre.

Dar uniformele pe care un Cavaler al Paretierei trebue să le aibă, au ornamente de aur și hermină. Atât principele de Galles cât și Regele Angliei sunt membrii mai multor ordine streine, care cuprind robe, insigne și decorațiuni proprii.

Fiecare din ele trebue să-și aibă locul prevăzut într'o garderobă, pregătită pentru toate ocaziunile.

Inainte de răsboi, când membrii unei familii regale streine vizitau Anglia, se observase că ei schimbau îmbrăcămintea, cu agilitatea unor comediani.

Recordul a fost stabilit în timpul vizitei Ex-Kaizerului, care era recunoscut pentru graba cu care își schimba costumele. Coborî în gară în uniformă de amiral al marinei britanice, ieși în uniformă de mareșal și trecu în revistă un regiment în costum de colonel de dragoni. Astea toate în decurs de o oră ! !

Se obișnuește ca atunci când un membru al familiei regale britanice, vizitează o țară streină, să îmbrace o uniformă a acelei țări.

Când vizita îi este întoarsă, regele poartă uniforma celui mai strălucit regiment britanic, dar are grije întotdeauna să aibă o decorație a țării musafirului său, în locul panglicei ordinului Jaretierei.

Când un regiment este trecut în revistă, un membru al familiei regale poartă întotdeauna uniforma de colonel a acelui regiment.

Este imposibil ca un membru al familiei regale să se ocupe de toate aceste amănunte.

Au câte un expert îndemânatec și priceput, și cu toate astea tot se întâmplă uneori să greșească.

O fotografie a regelui Eduard îl reprezintă printre alți ofițeri, purtând centiron, când aceasta nu era uzual. Intâmplarea a făcut ca eroarea să fie reprodusă pe un clișeu fotografic.

Principele de Galles este omul care a fost văzut cu cel mai mare număr de costume și uniforme. In orice parte a lumei s'ar duce, ține să fie îmbrăcat după împrejurări. In Japonia a cumpărat dintr'o prăvălioară un costum de salahor, pe care-l îmbrăcă pe loc, în timp ce vorbia cu o ceată de hamali.

Aceștia priviau cu uimire costumul și principele credea că oamenii aceea nu apreciau îndeajuns cinstea ce le făcea. Și-a dat seama de atitudinea lor, numai după ce cineva îi lămuri că anumite simboluri și anumite semne lăsate de prinț pe costum, nu era în realitate decât prețul costumului și numele croitorului.

Nici Regele George, nici principele de Galles — mai ales — nu-și permite excentricități de toaletă. Cu toate acestea, prințul trece drept arbitru al eleganței.

Este recunoscut și pentru felul delicat cum știe să se poarte cu cei din anturajul său.

Americanii au o admirație adâncă pentru prințul de Galles, fiindcă atunci când primește o delegație de oameni din popor, îmbracă haine obișnuite de lână, cu toate că cei cari îl vizitează, sunt îmbrăcați după protocol. Deasemenea când vizitează o fabrică sau o mină, poartă vestminte potrivite locului, iar atunci când se odihnește în ranch-ul canadian, are aspectul unui gentilom-fermier.

Regele Angliei primind salutul episcopului de Canterbury

Prințu le Walles

Principele de Galles, care face parte din patruzeci de regimente, afară de gradele marinei, are un număr considerabil de uniforme, care ocupă un loc destul de mare în garderoba sa.

Pentruca uniformele să fie în bună stare și pentruca decorațiunile să fie la locul lor, se cere cea mai mare supraveghere.

Membrii familiei regale, sunt uimiți de conținutul și spațiul ce ocupă garderoba lor și de nevoia de a schimba mereu costumele.

Se simt fericiți numai în timpul vacanței, când n'au nevoe să-și schimbe vestmintele înainte de ora prânzului. Cu tot numărul imens de costume și uniforme, atât regele cât și principele de Galles par în largul lor numai când poartă aceleaș haine simple, ca și supușii lor.

R.

Stânga: *O imprimare pentru gramofon, într'un studio vienez. La fel se fac şi transmisiunile radiofonice;* jos: *Pilonul unui post de emisiune.*

Neguţătorul de MELODII

Muzica mecanică, gramofonul şi radio, — au luat locul pianelor şi al instrumentelor romantice. Iar neguţătorul de melodii îşi poartă nostalgia şi teancul de note muzicale, prin toate localurile, în care orchestrele moderne îi ironizează parcă cu stridenţele lor, strădania lui pentru existenţa de toate zilele.

Incă un tip care dispare, ucis de muzica mecanică.

— Note de pian, — pianoo!...

In berăria proaspăt deschisă, a sosit Jean, neguţătorul de melodii, cu un teanc de note muzicale sub braţ. Jumătate comerciant, jumătate artist, te invită cu o inflexiune specială şi inimitabilă în vocea caldă. Figura lui afinată, — de prea multă simţire sau de foame? — se apleacă spre urechea duduiţei tunse, care suge prin pai conţinutul roz al unui pahar înalt şi subţire. El ştie dinainte cui să se adreseze şi ce să ofere. Fireşte că unei astfel de duduiţe nu-i poate oferi decât ultimile dansuri:

— „Tangolita", „Cântă vioară", „Rumba peste tot"...

Şi resfiră, ca pe un joc de cărţi monstruoase şi cu imagini extrem de variate, editurile eftine ale dansurilor la modă, fluerând în surdină melodiile. Privirea lui se strecoară atunci mai languroasă printre genele ochilor alungiţi de oriental visător, iar sub masă, picioarele nervoase ale duduiţei schiţează paşi de dans reţinuţi...

* * *

Note de pian, — pianoo!...

Jean îşi desface vechiturile, convingând pe soţia negustorului de sârme pentru cimentul armat, că *„Bouboule"* este ultima noutate cântată la Paris.

— Ia fluer-o...

Jean freamătă vesel din buze, cu ochii şireţi micşoraţi de ironie până la două linii — până la dispariţie.

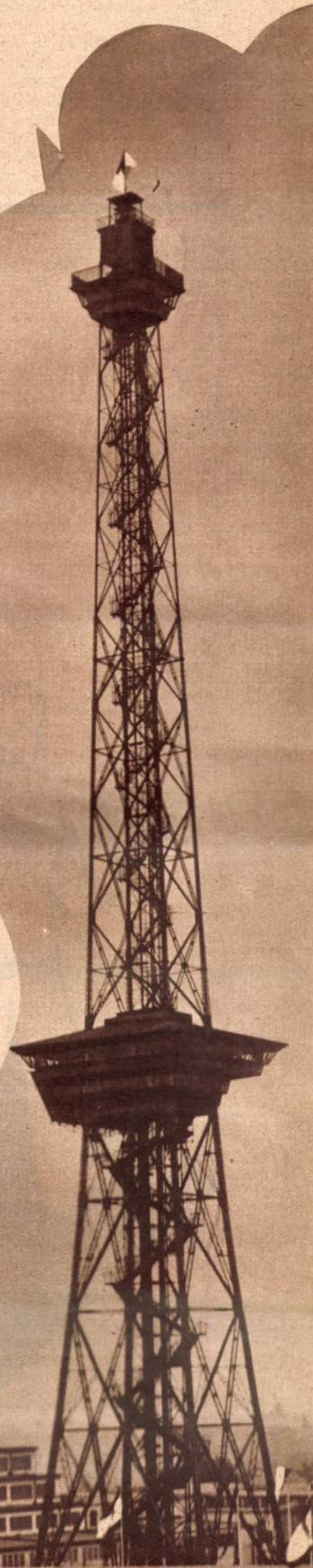
Seara, acasă, doamna va descifra notele la pian cu un deget gros, ce acoperă câte două clape...

* * *

— Note de pian, — pianoo!...

— Măi Jeane, cum îţi convine ţie să vinzi bucata asta cu 15 lei, când la magazine costă 60 ?

— Ale mele sunt bon pour l'Orient, boerule. Sunt editate la Constantinopol sau la Atena. Intre editorul din Occident şi cel din Orient intervine o tranzacţie, în sensul ca după ediţia originală, să se scoată un clişeu, cu care apoi se trag în Orient, foarte eftin, mii de exemplare noui. Un lucrător zincograf reeditase odată aci, la Bucureşti, o sumă de şansonete la modă, iar pe copertă scria „Constantinopol". Cum însă el nu se învoise cu editorul dela Paris, a pus mâna poliţia pe el. Nu era s'o pat şi eu!?... Dar pe mine mă cunosc toate cucoanele cu trecere...

— Note de pian, — pianooo!..

— Măi Jeane, dar cum ţii tu minte atâtea melodii?...

— Ei, boerule, le ştiam odată pe toate câte apăreau. Le descifram acasă la vioară (eu am făcut Conservatorul, am fost pianist de cinema şi rămânând fără angajament, am preferat să vând melodii) şi le învăţam uşor: îmi plăceau. Noi, din generaţia mai veche, eram mai sentimentali, mai conservatori. Dar acum ies câte şase şansonete noui pe săptămână şi nu mai prididesc. Şi toate sunt sincopate, glisate, sucite, ca pentru jazz. Ba le zice — ce oroare — „şlagăre"!... Adevărata melodie, care sfâşie inima, a murit. Azi se face sgomot, nu se mai face muzică. Ah, melodiile de altădată...

— Jeane, faci ca la revistă...

— Nu-mi place revista, d-le. Eu am rămas la operetă; la melodía ce te obseda delicios, ca o urmă de voluptate, la melancolia refrenului pe care-l purtai în inimă, ca pe amintirea unei iubiri!... Câtă duioşie sfâşietoare, câtă tandreţă gravă în *Quand l'amour meurt!*... Vă amintiţi?...

(Din obicinuinţă profesională Jean şueră melodia).

— Nu vi s'a întâmplat să vă întoarceţi noaptea, târziu, acasă, toamna, singur dealungul bulevardului, sub pomii scuturaţi de vânt, după ce-aţi condus o femee pe care tocmai începeaţi s'o iubiţi în taină, şi să vă treziţi fredonând *Sympathie?*... Dar *Valse lente* de Moskowski, dar *Serenada lui Tosseli!*... Nimeni nu le mai cere azi. Nu se mai editează decât ritmări barbare de jazz, tangouri degenerate şi rumbe sinistre. Cine să le mai înveţe pe dinafară?... Ai înebuni, înmagazinând atâtea stridenţe în suflet...

— Dar gramofoanele, radio, nu te concurează, Jeane?

— Ce nevoe mai au fetele de familie să înveţe pianul, când toţi băcanii au gramofon şi radio? Ba azi e moda ca domnişoarele să înveţe câte un instrument de jazz: saxofonul, ukulele, bandonion... Cine mai cântă din mandolină, de pildă? Mandolina era simbolul generaţiei noastre romantice. O luai în barcă, lângă femeea iubită, o auziai în nopţile cu lună din balcoane, o găsiai până şi la bărbier, cu gâtul în panglici şi funde. La Cişmigiu, am văzut o pereche de îndrăgostiţi, cari luaseră cu ei în barcă un patefon!...

— Note de pian, — pianooo!..

— Nu mai sunt oamenii de altădată!... încerc să-l consolez...

— Rar mai găseşti vre-unul...

Şi Jean se uită la mese cu o privire circulară, care se fixează pe o figură fină de blondă eterală, cu ochii albaştri. de o candoare lilială. Neguţătorul de melodii se apropie uşor, discret, respectuos, par'că i-e teamă să nu trezească pe suava femee din visare; se apleacă şi fredonează în şoaptă, subtil şi insinuant, Serenada de Tosseli:

— *Viens, le soir descend...*

O vagă tristeţe idealizează figura neguţătorului de melodii. Blonda palpită din pleoape, cum palpită din aripi un fluture ameţit de lumină...

Jazzul localului explodează deodată, acoperind şoaptele, alungând visul...

Iar neguţătorul de melodii pleacă susurând patetica serenadă. A uitat să-şi strige marfa, a uitat refrenul realităţii şi al vieţii sale, refrenul lui obicinuit, emis cu modulaţii inimitabile:

— Note de pian, — pianooo!..

SANDU VORNEA

Cruciada vieţii

IN LUPTA CU REUMATISMUL, EPILEPSIA ŞI ANEMIA

In cruciada pe care a pornit-o ştiinţa, pentru vindecarea şi prevenirea gravelor maladii de care suferă omenirea, contribuţia savanţilor americani se fixează pe primul plan.

Intr'adevăr EPILEPSIA, REUMATISMUL ŞI ANEMIA ACUTĂ SE VINDECĂ!!

IN laboratoarele celor câteva sute de oameni ai lumii, cari au întreprins marea luptă împotriva morţii se fac neîncetat noui şi ciudate experienţe, pentru aflarea unor mijloace şi mai ciudate de înfrângere a răurilor misterioase ce periclitează existenţa umană.

Astfel, în Rochester, New-York, doi savanţi, lucrează de zor asupra pacienţilor lor şi ceeace au descoperit în ultima vreme, pare să fie o veste bună pentru marele număr de victime ale reumatismului.

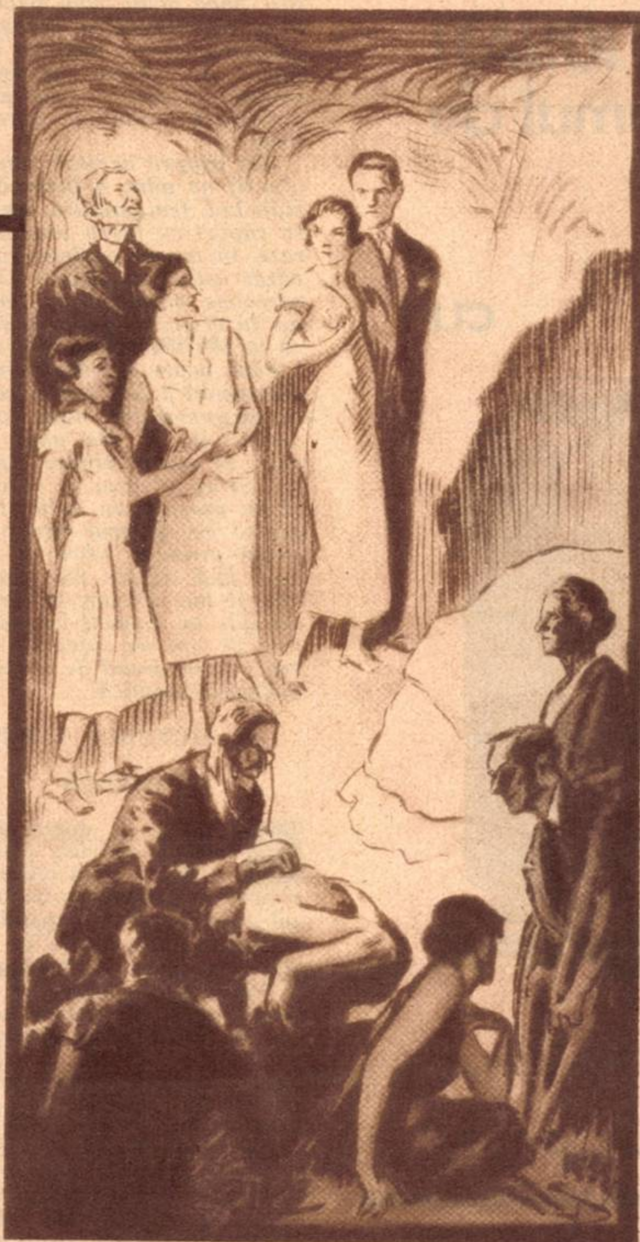
Neurologul Fay a pompat epilepticilor aer în şira spinării şi le-a fotografiat creerele, ajungând la concluzia că aceste creere erau năpădite de un surplus de umezeală. A supus atunci aceşti pacienţi unui tratament de „uscare", făcând să dispară în multe cazuri, teribilele convulsiuni.

Iar pentru a veni în ajutorul celor atinşi de extremă anemie şi cari nu pot mistui ficatul, Bill Castle, un alt medic din Boston, a făcut o experienţă prin care s'a supus unor groaznice torturi...

IMPOTRIVA REUMATISMULUI

EXISTĂ poate boli cu mult mai grave, dar puţine afecţiuni cauzează o tortură mai intensă decât aceea pe care o simţim în mădulare, provocată de reumatism.

Nu se ştie încă ce anume cauzează durerile atroce, în articulaţiile în care a pătruns reumatismul. Doctorul Cecil din New York a făcut sondagii în încheeturile îndurerate şi crede a fi dat peste un microb, — o specie anumită de streptococ. Alţi câţiva savanţi i-au verificat operaţiunile şi declară că are dreptate, dar mulţi alţii nu reuşesc de loc să găsească microbul anuntat.

Pentru reumatismele cronice, care inghiaţă şi umezesc mâinile suferindului, doctorii clinicei Mayo au o altă explicaţie. Ei cred că nişte nervi simpatici supra activi ce se întind dealungul arterelor, alimentând încheeturile cu sânge, îşi reduc la un moment dat activitatea subnutrindu-le şi atunci, orice microb se poate desvolta în regiunile acestea anemiate.

Se pare că unora le-a ajutat mult vaccinul făcut din streptococul d-rului Cecil, în vreme ce starea altora a fost cel puţin temporar ameliorată, printr'o operaţie foarte grea de „sympathectomie", pentru îmbogăţirea alimentaţiei sanguine în articulaţiile anemiate.

Dar tot recent, doctorii dela Presbyterian Hospital din New York, au emis cea mai rezonabilă explicaţie modernă a misterului reumatic. Ei aveau dovezi temeinice că cele mai multe forme ale aşa numitei artrite infecţioase acute, sunt o urmare a atacurilor pe care streptococul le dă gâtului. Parazitul n'are nevoe să pătrundă în încheeturi, pentru a produce teribilele dureri, ci-şi secretează otrava în timpul pomenitului atac, cu consecinţe ce pot dura luni şi chiar ani de zile în şir.

S'a observat însă că acestui streptococ nu-i priesc climatele tropicale sau subtropicale: medicii au luat atunci tineri cu inimile ruinate de febra reumatică şi cu încheeturile reumatizate şi i-au ţinut la Porto-Rico timp de şase luni, în cursul cărora au văzut streptococii dispărând treptat din gât, odată cu durerile reumatice din încheeturi.

Persoanelor suferind de un reumatism acut li se recomandă să plece în timpul iernei în ţinuturi cu climă caldă, dar celor cari nu se pot deplasa, li s'ar putea face un tratament de raze, cu un aparat special care nu e altceva decât un emiţător sau un transmiţător radiofonic pe unde scurte. In loc să-i împrăştie energia dintr'o antenă în spaţiu pentru a face să răsune ştiri politice, conferinţe, etc., doctorul Whitney dela Compania Generală de Electricitate, o concentrează între două plăci. Pacientul se aşează între aceste două plăci, fără a le atinge şi energia lor îi străbat corpul cu zece milioane vibraţii pe secundă, ceeace determină o febră puternică.

D-rul Fred Tenny a tratat cu ajutorul acestei febre electrice o serie de persoane torturate de dureri reumatice. In cursul acestor şedinţe de radioterapie, trupul pacientului se încălzeşte din ce în ce mai tare, transpiră abundent şi e cuprins de un fel de nelinişte.

Apoi, dela o vreme, durerile încep să-l părăsească şi încheeturile îşi recapătă — în parte, — flexibilitatea.

Ne e desigur imposibil să a-

firmăm că această febră radio termică poate aduce o vindecare completă, întrucât nu poate dizolva sărurile de calciu din încheeturile înțepenite.

Urmarea acestui tratament a fost până acum cam neplăcută, din cauza excesivei transpirații ce ajunge la un moment dat să fiarbă pe pielea pacientului, provocând arsuri dacă nu primejdioase, destul de dureroase, totuș.

Dar asupra acestui punct, inginerii ne aduc o îmbunătățire, ridicând temperatura ambiantă în raport cu febra produsă de raze, în trupul pacientului. S'au văzut astfel în ultima vreme, persoane dormind în radioterme în vreme ce febra li se ridica la 104-105 grade Fahrenheit.

Până acum, întrebuințarea radiotermiei a fost foarte restrânsă nu numai din cauza lipsei de confort dar și din cauza scumpetei și complexității aparatului. Se speră însă că în curând se va inventa un voltmetru ingenios cu ajutorul căruia să se poată produce febra în condițiuni mai simple, mai confortabile și mai ieftine, în care caz nu sute de oameni ca acum, ci sute de mii de suferinzi vor avea o reală șansă de scăpare de tortura reumatică.

IN AJUTORUL EPILEPTICILOR

SE pare că doctorul Fay, marele chirurg din Filadelfia, a găsit mijlocul de a preveni convulsiunile, în cazul unor suferinzi capabili de o inteligentă colaborare cu medicul, la propriul lor tratament.

Fay a avut norocul de a observa creerele acestor nenorociți pe când erau scuturați de convulsiuni. Tăiase un cerc din cutia craniană a unui epileptic și ridicând membrana groasă numită dura, ce se află între creer și craniu, și-a concentrat privirile asupra creerului acoperit încă de membrana subțire și delicată, cunoscută sub numele de arachnoid. Intre această ultimă membrană și creer, Fay a văzut la un moment dat un fluid care a năvălit umflând membrana.

Fenomenul păru doctorului nenatural și în momentul următor, pacientul fu apucat de niște convulsiuni puternice. Fay făcu o mică tăietură în membrană și lichidul țâșni afară, ceeace avu de rezultat încetarea imediată a spasmelor. Fay spune că a repetat această operațiune asupra mai multor epileptici și că oridecâteori cuțitul venia să pună capăt acestei presiuni, convulsiunile dispăreau.

Asta, bineînțeles, nu însemna o vindecare dar doctorul rămase pe gânduri. Incepu a studia rapoartele celorlalți experimentatori în această direcție și adause ciudata-i experiență la ceeace găsiseră colegii săi, ajungând astfel la una din cele mai fantastice teorii.

Faimosul anatomist John Hopkins Weed, deschidea craniile a diferite animale, după ce le anestezia și le turna apă în vine, observându-le în tot acest timp creerul. Lichidul se ridica imediat la cap și umfla membrana creerului. Animalul era apucat atunci de convulsiuni. Apoi Fay știa că doctorul Rowntree îndopa stomacul animalelor cu apă, determinând astfel crize foarte asemănătoare cu epilepsia umană; iar experimentatorul Kubie găsise mijlocul de a preveni aceste convulsiuni, introducând un mic tub în bazinul lichidului cefalo-rachidian dela baza craniului, mai înainte de a începe să dea animalului apa. Se producea astfel o mare sporire în lichidul cefalo-rachidian, dar atâta vreme cât acesta se putea scurge prin tubul introdus în bazinul dela baza craniului, presiunea lui nu se mai exercita asupra creerului și convulsiunile nu se mai produceau, oricât de multă apă s'ar fi introdus în organism.

D-rul Fay ajunse astfel la concluzia că epilepsia umană ar fi otrăvirea creerului prin apă.

Savantul are convingerea că teoria sa nu e lipsită de temei. A luat fotografii radioscopice după creerele epilepticilor, după ce le scosese însă lichidul cefalo-rachidian, prin câteva puncții în șira spinării și injectase cu mii de precauțiuni aer, pentru a înlocui lichidul.

Razele X luminară apoi interiorul acestor creere și... căile lichidului apărură inflamate. Acest aspect însemna pentru Doctorul Fay că epilepticii aveau creerele umede. Trebuia deci să le usuce, și ceeace urmă, pare să frizeze fantazia.

Doctorul Fay fu foarte precaut în alegerea pacienților, căci pentru strania experiență pe care o întreprindea, avea nevoe de oameni tot atât de entuziaști și de onești ca și doctorul lor, ba mai mult, trebuiau să aibă o dublă doză de curaj. Fay luă cazuri grele, cronice, netratate cu bromide și începu un tratament de uscare cu săruri de Epsom. Reduse apoi cu îndrăsneală lichidele pe care pacienții obicinuiau să le consume — apă, lapte, ceai, cafea, supe, etc., la ceva mai mult decât o jumătate de kilogram. Dar nu se mulțumi numai cu atât: le uscă până și alimentele și în primele câteva zile fu foarte rău — nu pentru doctorul Fay ci pentru pacienți.

La început, convulsiunile continuară a-i tortura, făcându-i să-și piardă cunoștința în vreme ce greutatea le scăzu cu 4-5 kgr. Eliminau mai multă apă decât beau și erau sfârșiți de sete, dar câteva zile mai târziu se stabili un echilibru și ceeace urmă, fu într'adevăr miraculos. Chiar în cele mai disperate cazuri, în care crizele se produceau de două și trei ori pe săptămână, convulsiunile slăbiră, pentru a dispărea mai apoi cu totul.

Suferinzii îndrăsniau acum să plece de-acasă. Puteau gândi cu mai multă claritate și se simțeau în genere mult mai bine. Tot ce părea a mai fi rămas din groaznica lor boală, era o mică amețeală când și când, o ușoară contracție a feței sau a unui membru.

D-rul Fay a ținut multe din aceste cazuri sub observație, timp de doi și trei ani. Boala nu se vindecă însă definitiv; bolnavul trebue să se mențină la regimul uscat: e destul un pahar de lapte sau de apă mai mult, pentruca oribilele crize să reapară. Dar amintirea penibilelor senzații îi ajută să lupte împotriva ispitei. Când unii pacienți se plâng de duritatea tratamentului, Fay le spune că n'au de-

cât să plece și să bea cât le cere inima.

Se întorc însă pocăiți la el, spunând:

— „Mai bine cu gâtlejul uscat, doctore, decât să mă mai sguduie iar spasmele acelea".

S'ar prea putea — după cum susțin mulți specialiști în boli nervoase — ca teoria D-rului Fay să fie greșită, dar atâta vreme cât tratamentul e de un real ajutor în unele cazuri — ce importanță au părerile colegilor săi?

ÎMPOTRIVA ANEMIEI ACUTE

DOCTORUL Bill Castle ne arată ce descoperiri medicale fundamentale se pot face, nu cu animale în laboratoare, ci direct între experimentator și pacient. El a dovedit că, contrar teoriei emise de câteva înalte autorități științifice, pentru a trăi, avem absolută nevoie de stomac și că, atunci când acest organ nu mai funcționează în mod normal, o urmare imediată e anemia acută.

Această observație de interes vital a generat un tratament pentru cazurile de anemie acută în care pacientul nu poate mistui ficatul.

Maestrul lui Castle, Doctorul Minot, a descoperit că introducând cantități mari de ficat în regimul alimentar al unui anemic, organismul lui se reface curând — pacientul se întărește văzând cu ochii, dar numai atâta vreme cât urmează acest regim.

Nimeni nu putea explica acest fenomen pentrucă alimentul pomenit nu e indispensabil regimurilor nutritive în genere și pentrucă există milioane de oameni cărora nu le place ficatul.

Spiritul tânăr al lui Castle se opri asupra acestui fenomen cu totul arbitrar. Lipsa-i de rațiune îl plictisia. Era aci ceva care-l rodea. Castle știa că persoanele care suferă de anemia acută, au și stomacuri ce nu pot secreta acidul hidrocloric. El mai cunoștea deasemeni cazurile câtorva persoane destul de robuste pentru a trăi după ce li se extirpase întregul stomac atins de cancer, — dar care se sfârșiseră în scurtă vreme de anemie acută.

Castle mai știa că oricât de puternici ar fi devenit suferinzii de anemie acută, prin ingerarea porției zilnice de ficat, nu-și mai recăpătau în nici un caz secrețiunea de acizi a stomacului. Intr'o zi, îi veni subit o idee...

Nu încăpea îndoială că unii oameni suferă de anemie, prin faptul că stomacurile lor sunt lipsite de un anumit ferment, care se exercită asupra alimentelor, vre-o enzimă ce mistuie proteinele. Un stomac normal face din proteine un lichid, care e absorbit și înmagazinat în ficat. De aci eficacitatea ficatului pentru anemici. Deci, lipsa de aciditate a stomacului este adevărata cauză a anemiei acute.

Dar cum putea procura Castle o digestie normală suferinzilor de anemie acută? Pentru a răspunde la această întrebare, Castle începu o experiență pe cât de drastică, pe atât de ciudată, de profundă și de simplă în analele luptei ce se duce contra morții. Avea să împrumute sferinzilor de anemie acută, digestia propriului său stomac!

Dacă Castle ar fi fost un experimentator obicinuit, s'ar fi dus la o farmacie și ar fi făcut vre-o combinație de acid hidrocloric și pepsine — cunoscutul ferment stomacal — le-ar fi amestecat cu carne, ar fi dat preparatul, acestor pacienți săraci în sânge și n'ar fi ajuns la nici un rezultat. Dar Castle era cu mult mai strașnic. Intr'adevăr, ce ar fi putut face el sau cel mai genial chimist, în cel mai bine amenajat laborator, pentru a produce pe cale artificială, ceea ce se producea într'un stomac viu? Nu exista decât o singură cale...

Redăm procedeul chiar prin raportul pe care-l face Castle: „Un om perfect sănătos a găsit mijlocul de a mânca zilnic, pe stomacul gol, trei sute de grame de carne aproape crudă și după o oră să vomiteze întregul conținut semi-lichid al stomacului".

Zi după zi, săptămână după săptămână, într'o lungă și teribilă experiență ce dură mai mult de o lună, Castle continuă să mănânce câte trei sute de grame de carne slabă, pe stomacul gol. Apoi, o oră mai târziu își provoca vărsături...

Castle punea rezultatul acestei torturi într'un incubator, și-l lăsa să fermenteze până când devenia perfect lichid. Trecea apoi acest lichid printr'o sită, până la completa lui limpezire și cu un tub stomacal îl introducea în organismul persoanelor extrem de sărace în sânge, datorită anemiei acute de care suferiau. Operația aceasta se făcu în fiecare dimineață, timp de o lună ceeace urmă fu mai mult decât miraculos.

Celule noui și roșii începură să se verse din măduvă în sângele sărac și palid al bolnavilor, îmbogățindu-l, ca și cum ar fi consumat mari doze de ficat. Iar în vreme ce bilioane de celule sanguine, proaspete și roșii circulau prin arterele lor, rănindu-le greața caracteristică și slăbiciunea începură să dispară lăsând în urma lor o viață nouă.

Cu Sturgis și Raphael Isaacs, alți doi savanți din regiunea Michifanului au adoptat această experiență a lui Bill Castle, tratând numeroase cazuri de anemie acută. Studiând procedeul colegului lor, acești doctori au făcut următorul raționament:

Dacă stomacurile sănătoase au acel ceva misterios ce mistuie alimentele, făcându-le să mențină sângele bogat — atunci consumarea țesuturilor stomacale ar trebui să facă să dispară anemia.

Sturgis și Isaac au preparat un praf alb, din stomacuri de animale, insipid, foarte ușor de luat într'o supă sau într'un sos de bulion. Preparatul e tot atât de eficace ca și ficatul, făcând măduva anemicilor să secreteze în sânge substanțele necesare la îmbogățirea lui.

Sturgis și Isaacs spun că au întâlnit cazuri de anemie acută imposibil de ameliorat, chiar cu mari cantități de ficat, și care s'au vindecat totuși administrându-le zilnic o mică doză din praful de stomac ce circulă sub numele de ventriculum.

E. A.

TENEBRO

DE RUDYARD MULLTON

1)

PROLOG

— Mai repede, John, mai repede...

Șoferul, la îndemnurile acestea febril repetate, acceleră viteza dar noaptea era opacă și furtuna deslănțuită, făcea ca automobilul să nu poată înainta, decât cu precauție.

Inăuntru, în limuzină, se afla Lady Juana Barnett, soția guvernatorului Rhodeziei. La răstimpuri, mari fulgere iluminau ca ziua peisajul dezolat, de câmpii întinse, străbătute de șoseaua albă, pe care nu se vedea nici un alt vehicul, nici un om. Vântul se spărgea de carosiera mașinei, violente cascade de ploaie, vârtejuri șuerau, roteau masse de ploaie în mijlocul șoselei, și în lumina farurilor automobilului, aceste vârtejuri de apă păreau o horă de ființe translucide, de spirite învrăjbite.

Un fior de groază și de frig, trecu prin trupul Juanei Barnett.

Unde se ducea oare, soția guvernatorului Rhodeziei, pe o vreme infernală, ca aceasta, în mijlocul câmpurilor, unde furtuna urla? Era o femee de vre-o 60 de ani, cu părul albit, cu o expresie de îngrijorare în ochi. In adevăr, privirile ei păreau rătăcite, demente

— Am trecut de Ascot? întrebă ea.

— Da, Lady, am trecut și de Reading...

— Mai repede, mai repede...

Șoferul nu înțelegea nimic din aventura aceasta nocturnă. Cu câteva ore mai înainte, Lady Juana îi poruncise să ia benzină multă și să fie gata de plecare, deși se anunța o furtună groaznică. Porniseră în direcția pădurei Savenake; traversară acum localitatea Newbury, La marginea orașului, Lady Juana arătă șofeurului un garaj modest, cu un bec electric, ce lumina argintiu intrarea:

— John, privește bine acest garaj. Aci mă vei aștepta la întoarcere.

Șofeurul nu îndrăzni să ceară lămuriri. Unde voia să se ducă, singură, Lady Juana?...

Eșiră din oraș, și, cu o viteză destul de mare, se îndreptau spre pădure, în direcția Marlboroug

— Cât e ceasul? întrebă Lady Juana Barnett

— 12 fără 20.

— Oprește!

John stopă. Stăpâna sa îi porunci

— Dă-te jos și vezi în dreptul cărui kilometru ne aflăm. Ține lampa asta electrică de buzunar...

John se execută, prompt în aparență, furios în sine: când deschise portiera mașinei, o rafală de ploaie îl biciui. Vântul era atât de puternic, încât abia putea să înainteze pe șosea. Dar ce-l uimea mai mult, era că stăpâna sa avea o lampă electrică cu sine și că voia, în mijlocul câmpului, să știe în treptul cărui kilometru au ajuns.

Șofeurul cercetă marginile șoselei și descoperi, la o bună distanță, o piatră kilometrică. Aduse răspunsul:

— Kilometrul 43,20;

— Inainte! Repede!...

John porni din nou mașina.

— La kilometrul 45, oprești! Să observi că e o fântână pe dreapta...

Ce voia oare să facă Lady Juana Barnett, soția guvernatorului Rhodesiei, o aristocrată desăvârșită, la 45 kilometri de Londra, în plin câmp? Ce interes prezinta acea fântână pentru ea?...

Pe dibuite, John găsi piatra kilometrului 45; în adevăr, nu departe se deslușia prin perdeaua de ploaie, când fulgera, silueta neagră a unui puț de zid, cu o roată mare... Mai departe, începea pădurea...

John stopă:

— Se vede fântâna.

Lady Juana, se înfășură mai bine în mantaua de cauciuc, și coborî:

— Eu rămân aci, John. Intoarce mașina și du-te la Newbury; mă vei aștepta cu mașina, la garajul pe care ți l-am arătat.

— Lady...

— John, fă ce-ți spun, și nu întreba nimic. Haide, du-te.

— Milady, vă rog să mă iertați, dar nu vă pot lăsa singură, la marginea acestei păduri, pe o vreme ca asta...

— John, îți ordon să te urci în mașină și să pleci la Newbury.

— Milady, dacă domnul guvernator ar afla aceasta, m'ar împușca.

— Nu trebue să ai nici o teamă. Am aci o întâlnire, pentru o afacere de viață și de moarte...

— Milady îmi va permite să observ, că acesta nu e un loc pentru întâlniri de afaceri.

Lady Juana își eși din fire. Porunci șofeurului să execute ce-i ordonase, și John se supuse. El se sui în mașină, întoarse automobilul și porni prin ploaia torențială, înapoi, spre locul convenit.

Lady Juana Barnett, soția guvernatorului Rhodeziei, rămase singură în noapte, în mijlocul șoselei, transformată de puhoaele noroioase, într'un adevărat canal. Furtuna vâjâia formidabil, toate elementele naturii, păreau deslănțuite în noaptea aceasta de Valpurgie. Cu mare greutate, opunând vântului toată rezistența de care dispunea, bătrâna doamnă înaintă până la fântâna de piatră, adăpostindu-se sub acoperișul ei îngust. Pădurea, când fulgerul lumina cerul cu sulițe de foc frânte, se ivia din noapte, haotică, neagră, ca o gură de Infern, din care se auziau cele mai înfiorătoare șuerături și urlete. Era, în adevăr, un peisaj satanic, de supremă groază, și Lady Juana începu, instinctiv, să șoptească o rugăciune.

Ochii ei erau pironiți spre pădure. Ce aștepta oare să apară de acolo? Sau poate, avea ceva de căutat, în fântână?...

Tremura de frig sau de emoție.

Mari răbufniri de vânt o covârșiau, cascadele de apă o izbiau în față...

Cât timp a trecut, astfel? Lady Juana, în culmea unei încordate tensiuni sufletești nu putea să-și dea seama...

Și deodată, privirile ei fixate asupra pădurii, văzură eșind pe șosea, din acea pată de beznă, o arătare, o fiară lungă și neagră, ce înainta spre fântână... Un fulger prelung, lumină șoseaua: era un automobil scund, de două persoane, o „conduită interioară" de lux, care, după câteva clipe, stopă în fața fântânii.

Lady Juana Barnett ieși din adăpostul ei, și se apropie de mașină. Deosebi înăuntru două persoane, cu figurile complect acoperite de căștile de automobiliști. Omul dela volan, fără nici o vorbă, deschise portiera și întinse mâna. Lady Barnett îi puse în mână un pachet. Portiera se închise cu un sgomot sec, în timp ce, pe partea cealaltă a mașinei, descindea a doua persoană, îmbrâncită de cel dela volan. Peste o clipă, automobilul dispăru în noapte, iar în fața Juanei Barnett, se afla, ca o umbră imformă, persoana ce coborâse din misteriosul automobil.

De emoție, Lady Juana nu putea vorbi; cealaltă persoană, nu scoase nici o șoaptă... O clipă, stătură față în față, mute, pe întuneric. Apoi, Lady Juana, într'un elan ciudat, se apropie de umbra aceea, ca și când ar fi vrut s'o îmbrățișeze. Scoase însă, îndată, un geamăt, căci în clipa când dădu la o parte voalurile ce acoperea pe ființa care descinsese din automobilul tainic, un fulger puternic, lumină înfățișarea fabuloasă, a acestei ființe: Lady Barnett avea în fața ei un monstru fantastic!

Capul acestui monstru era rotund și luciu ca o bilă de popice: n'avea nici un fir de păr, era lipsit complet de ochi, în locul cărora pielea se întindea netedă, n'avea urechi, nasul era foarte turtit, iar gura era o crestătură subțire, foarte mică. Capul acesta lucios și fără nici o proeminență, avea o culoare brună, inumană. In acelaș timp, din voalurile căzute, apăru, în loc de mâini, două brațe diforme, terminate cu un fel de copite dure, cu care monstrul, întinzându-le spre Lady Barnett, o isbi în piept...

Viziunea aceasta supranaturală, făcu pe Lady Juana Barnett să cadă leșinată, în mijlocul șoselei, în timp ce furtuna bubuia din cer, iar vântul șuera sinistru, dealungul peisajului infernal...

CAP. I

LA PAPAGALUL ALB

De multe luni, agentul secret de poliție Ralph Deep urmăria pas cu pas, zi și noapte, pe Bill Parker. Ralph se obicinuise atât de mult să-l urmărească pe Bill și Bill să se simtă urmărit, încât o legătură de simpatie se stabilise între ei. In adevăr, întâlnindu-se mereu în aceleași localuri, în care agentul intra după cel urmărit, ei începuseră să-și facă ades câte un semn amical, zâmbindu-și, și în cele din urmă, intraseră în vorbă și se împrieteniseră.

Intr'o dimineață, când Bill Parker ieși de acasă și dădu cu ochii de Ralph, se duse drept la el, cu mâna întinsă, îl luă la braț și porniră împreună:

— „Ascultă, Ralph, serviciul te obligă să te ții după mine zi și noapte. Asta-mi face mare plăcere, fiindcă ești un băiat simpatic, dar poate că mai am și eu de făcut unele lucruri... mai personale. Dece te obo-

se... tu să te ţii după mine toată ziua? N'ar fi mai bine să ne întâlnim în fiecare seară într'un bar, de pildă la „Papagalul alb", şi să-ţi dau acolo raportul de tot ce-am făcut în acea zi? Aş avea grije, din când în când, să adaug la raport şi câteva monede..."

— „Dar..."

— „Nici un dar; ia gândeşte-te bine: nu sunt eu atât de prost, ca să mă duc în locuri pe care n'aş vrea să le ştie poliţia, când mă ştiu rmărit pas cu pas de tine! O să mă urmăreşti încă doi ani de aci înainte, şi n'ai să afli nimic, fiindcă am să mă abţiu să te conduc acolo unde nu-mi convine. Prin urmare, urmărirea ta este absolut inutilă. Nu e mai comod pentru amândoi să ne întâlnim numai seara?"

Aşa se făcuse târgul şi agentul Ralph Deep venia în fiecare seară pe la 10 sau 11 noaptea, la barul „Papagalul alb", unul dintre cele mai ciudate localuri de noapte din Londra. Peste o oră sau două, sosia şi Bill Parker, se aşeza la masa lui Ralph şi-i povestia, ca unui bun prieten tot ce-a făcut în acea zi.

Ralph se obicinuise cu decorul acestui cabaret, în care mişuna o lume foarte pestriţă, dela aristocraţi în fracuri impecabile, cu superbe doamne, care sosiau în blăni somptuoase, până la cei mai suspecţi indivizi, curtieri, ziarişti ai şantajului şi excroci.

Îşi sorbia încet gynul şi privia cu plăcere în jurul său. Dela masa la care era aşezat, agentul Ralph vedea o mare parte a sălii de consumaţie. Pe geamul vast din fund, era scris cu litere uriaşe, *„Papagalul Alb"*. În stânga, în fund, se afla tejgheaua de sticlă şi nickel a barmanului. Mai în dreapta, intrarea principală în bar, toată în metal strălucitor şi cristal.

Mese. Din alt colţ, se auzia jazz-ul În dreapta, printr'o arcadă, se trecea în culoarul care ducea la saloanele separate. În bar, erau foarte puţini clienţi. Chelnerii, în colţuri, aşteptau. Pe un scaun inalt, lângă tejgheaua barmanului, se afla Bill Parker. Lângă el, pe alt scaun, un domn în redingotă, moţăia beat.

Din când în când, un chelner se apropia de barman, strigând:

— „Odată cointreau, două gyn!".

Iar barmanul repeta, ca un ecou înfundat:

— „Cointreau, două gyn!"

Un dialog pe şoptite începuse între barman şi Bill Parker:

— „Anibal a clacat", spunea barmanul.

— „O cabală a antrenorilor", răspunse Bill.

— „De câte ori îmi dai un pronostic prost, spui c'a fost o manoperă a antrenorilor!

Bill se indignă:

— „Îmi pare rău, domnule Adolph! Păcat că n'ai fost acolo, ca să vezi cum l-au făcut pachet..."

Dialogul fu din nou întrerupt de data asta de domnul beat, în redingotă, care sta lângă Bill şi care şopti confidenţial la urechea acestuia:

— „Odată un călugăr a întâlnit o girafă..."

Bill, scos din fire ţipă la el:

— „Ia slăbeşte-mă!"

Domnul Adolph, barmanul, urmă:

— „Zorab s'a plasat?"

— „A pierdut plecarea", răspunse Bill.

— N'a fost tot o cabală a antrenorilor?"

Şi aruncă lui Bill o privire în care mocni o ironie rea.

O femee într'o rochie de un verde ţipător, vast decoltată, cu un colier de sticlă eftină la gât, se apropie de Bill şi îi spuse:

— „Bill, faci cinste cu un vermouth?"

— „Am pierdut la curse, fetiţo!"

Şi adresându-se din nou barmanului, continuă discuţia:

— „Dar nu e nimic; am găsit eu mijlocul să ne scoatem paguba!"

— „A nu, — îl întrerupse domnul Adolphe — eu unul nu-ţi mai dau nici un ban, ca să pariezi pentru mine".

— „Nu e vorba de asta. Am în cap planul unei lovituri ingenioase. Să vezi cum mi-a venit ideia: pe cine crezi c'am întâlnit azi la curse?"

— „De unde vrei să ştiu eu!"

— „Pe Rex Farwell!"

— „Rex Farwell? Parcă am auzit eu de acest nume"

— „Nu-ţi aduci aminte — îl întrebă Bill — de scandalul de acum un an? Unchiul lui Rex Farvell a fost găsit într'o dimineaţă mort de congestie cerebrală, întins pe parchetul biroului său. În mână avea o scrisoare ciudată, prin care un necunoscut, care semna T., îl soma să depue o importantă sumă de bani într'un anume loc, ameninţându-l că-i divulgă afacerile incorecte ale băncii, pe care victima o conducea".

— „Da, îmi aduc aminte — răspunse barmanul Adolph. Ziarele s'au ocupat de această chestiune şi la un moment dat Rex Farwell era să fie arestat, crezându-se că el a trimis unchiului său, acea scrisoare de şantaj. Neexistând alte probe, decât un denunţ anonim împotriva sa, Farwell a fost lăsat în libertate, şi pe urmă nimeni n'a mai ştiut ce-a devenit".

— „Să-ţi spun eu ce-a devenit: a încasat o moştenire considerabilă şi a plecat la Paris ca s'o risipească".

— „Nu cumva — zise Adolph — i-aţi trimis scrisoarea aceea împreună, tu şi cu Rex? Eraţi nedespărţiţi pe atunci"...

— „Pardon — se indignă Bill Parker — Farwell e un om foarte cinstit".

— „Vrei să spui că tu singur eşti autorul şantajului?"

— „Nicidecum".

— „Atunci de ce eşti urmărit de agentul de colo? (şi barmanul arătă spre Ralph Deep, care moţăia în colţul său, nestigherind pe nimeni). De un an, îl porţi pretutindeni după tine, de parc'ar fi umbra ta..."

— „E prietenul meu şi atâta tot".

— „Poate că l-ai angajat să te apere de excroci", exclamă Adolph rânjind ironic.

— „Nu... Se ţine după mine, din cauza altei chestii..."

Când jazzu-ul începu un nou foxtrot, sunetele brutale treziră pe Ralph Deep. Agentul primise raportul şi cei câţiva shillingi cotidiani dela Bill Parker. Îşi sorbise gynul şi acum nu-i mai rămăsese, de cât să se ridice, să se îndrepte spre uşe şi, salutând cu un deget la pălărie pe Bill şi pe barman, să părăsească localul, cu conştiinţa împăcată a omului care şi-a făcut datoria în acea zi.

După plecarea agentului, dialogul între Bill şi barman continuă:

— „Şi care e lovitura pe care o proectezi în legătură cu acest Rex Farwell? întrebă Adolph.

— „Rex e prietenul meu cel mai bun, îi place să trăiască şi e milionar. Înţelegi combinaţia?"

— „Nu" ridică din umeri barmanul.

— „Ei bine, după cum ţi-am spus, Rex a fost la Paris, unde şi-a mâncat mai mult de jumătate din moştenire, şi acum s'a întors la Londra, ca să-şi bea şi cealaltă jumătate, în oraşul natal. Tot nu pricepi?"

— „Nu — mormăi barmanul.

— „Rex Farwell vine astă seară aci, invitat de mine — explică Bill Parker. In barul dumitale, Rex Farwell va bea tot ce i-a mai rămas din moștenire. Ei, acum pricepi?

— „Da, merçi — răspunse barman-ul Adolph, cu o nuanță de dezamăgire în glas. Credeam că e vorba de o lovitură mai grozavă".

— „Aceea va veni; deocamdată important este să-l prindem pe Rex Farwell, în taverna ta, și să-l ținem în mijlecul nostru. Ai să vezi ce lovituri strașnice vom da. Ești mulțumit?"

— „Da".

— „Atunci dă-mi un shilling, până mâine — încheiă, Bill discuția, profitând de ocazie.

— „Dece nu-i ceri lui Farwell, spui că ți-e prieten și că e milionar".

— „Nu vreau să-i fac o impresie rea dela început".

— „Și... zici că e băiat de viață?" întrebă Adolph.

— „Bea în fiecare noapte până la ziuă; a „tocat" la Paris, un milion în câteva luni, cu femeile. A dus-o într'un chef..."

In acest timp, femeea în verde și cu decolteul enorm se apropiase și asculta interesată, dialogul celor doi prieteni. Ea întrerupse pe Bill:

— „Serios? de cine e vorba?"

Dar fără să-i răspundă, barmanul se adresă lui Bill:

— „Atunci îți dau, după cum ne-am învoit, zece la sută din ce va consuma tipul tău... Și dacă mai găsești clienți de ăștia, adu-i!"

Domnul în redingotă, care moțăia deasupra unui pahar cu cocktail, se trezi o clipă și se adresă femeii în verde, care luase loc pe unul din scaunele înalte:

— „Odată o girafă..."

— „Girafă ești tu, obraznicule!..."

— „Uite-l!" — strigă Bill Parker.

Și ochii tuturor se îndreptară spre ușa de cristal, care se deschise și în cadrul căreia apăru un tânăr înalt, ras, cu o înfățișare sportivă, agil în mișcări și cu un zâmbet simpatic pe buze.

— „Rex! — îl strigă Bill Parker, și adresându-se barmanului, îi șopti: „O să se încingă o petrecere! Ai să vezi!..." Domnul Adolph șopti repede la urechea femeii în verde:

— „Domnișoară Mady să stai pe aci; ai grije de clientul acesta nou, — și arătă spre Rex, care intrase în bar și se îndrepta spre Bill Parker.

In acest timp, domnul în redingotă se adresă barman-ului:

— „Adolph, tu știi pe aia cu călugărul, care s'a întâlnit odată cu o girafă?"

— „O știu, domnule Stewens, mi-ați spus-o de patru ori până acum".

— „Păcat!... N'ai uitat-o?"

Bill și Rex își dădură mâna:

— „Bună seara, Bill".

— „Ai luat masa? îl întrebă îndată Bill Parker.

— „Mulțumesc, o să iau ceva mai târziu, deocamdată mi-e o sete!..."

Bill și barman-ul schimbară o privire complice. Rex Farwell se urcă pe un scaun înalt, iar Bill îl imită. Acesta spuse:

— „Are Adolph un Extra Dry, ceva, rar! Sau poate preferi un Triple Sec, — știi, Adolph, din ăla din care bea milionarul Moro Mopp, și ceva icre negre, să te lingi pe buze!"

Surâsul lui Rex Farwell se accentuă, și cu un gest prompt, opri comanda:

— „O nu... mie, o citronadă".

Un joc comic de fizionomie se produsese între Bill Parker și barman: uimire la unul, decepție la celălalt.

Bill Parker se adresă indignat lui Rex:

— „Limonadă? dar ce ești bolnav?"

— „Sunt sănătos tun, dragă Bill — răspunse Rex Farwell, — dar nu mai am ce bea. Am cheltuit la Paris aproape toată moștenirea. Abia mai am vreo trei sute de lire, la o bancă, sau poate și mai puțin, nu mai știu nici eu. Va trebui să plătesc cu ei vechile mele datorii, pe care le-am neglijat până acum, cât timp am avut bani. E vremea să frânez cheltuelile. Dar nu-mi pare rău că s'a terminat viața de petreceri. Sunt cam obosit. Mă'ntreb numai ce-am să fac de aci înainte".

Și privind drept în față pe Bill, în ochii lui se preciză o licărire de ironie:

— „Toată speranța mi-e în tine, Bill, cu relațiile tale să-mi găsești o slujbă, dacă se poate chiar o sinecură, ca să mă pot odihni; tu ști că nu sunt bun de n mic".

Barmanul se simți dator să intre'n vorbă și se adresă lui Rex:

— N'ați făcut nici o afacere, n'ați jucat la bursă, n'ați înființat vreo întreprindere comercială sau industrială, din banii aceia? Terenuri, imoble?... Se câștigă mult... N'ați încercat nimic?"

— „O, nimic — răspunse cu nepăsare Rex Farwell. N'am avut vreme de asta".

Iar Bill Parker întări:

— „Rex nu se pricepe în afaceri de astea... Alta e specialitatea lui, — și făcu cu ochiul.

Rex râse cu poftă:

— „O întreprindere comercială condusă de mine, ce zici Bill? Faliment sigur!".

In acest timp, barmanul pregătise citronada și i-o servi lui Rex, cu o privire furioasă spre Bill:

— „O citronadă!"

Domnișoara Mady, femeea în verde, care urmărise scena la început cu mult interes, făcând ochi dulci lui Rex Farwell, luă în cele din urmă un aer de regină ofensată și, depărtându-se, aruncă barmanului, cu dispreț:

— „Nu e nici o pricopseală cu ăsta!.. Hm!, citronadă!"

Rex, cu vioiciunea sa naturală, plin de bună dispoziție, își continuă spovedania de om blazat, care contrasta evident cu firea lui tinerească, ce i se ghicia din toate gesturile și vorbele:

M'am săturat de atmosfera asta artificială de bar și de alcool, aș vrea altceva. Uite, cocoțați pe scaunele astea înalte parcă suntem niște girafe cu picioarele de acajou..."

Aceste cuvinte ale lui Farwell treziră din moțăială pe bețivul în redingotă. Acesta ridică fruntea brusc și-l întrebă:

(Va urma)

HOWARD R. MARSH

ZÂMBETUL MORŢII

din englezeşte de N. L. Roteanu

Aţi auzit de oameni împuşcaţi mortal, cari totuşi nu se prăbuşesc imediat? Dramatica povestire de mai jos, ne va da câteva exemple.

PRINTRE pufăituri din lunga sa ţigaretă de chilimbar, *El capitano* Mauricio Coyaza spuse:

— „*Sí, senor*, am văzut destui oameni inpuşcaţi de moarte. I-am văzut în luptă cât şi la zidurile de execuţie dela marginea oraşelor, la orele când zorile trandafirii se ivesc şi anunţă venirea unei zile noi. Cam aşa stau treburile pe la noi în Mexico, *amigo*.

„Şi spui că ai vrea să ştii cum se prăbuşesc la pământ? Pe faţă sau în spate, eh? Ascultă-mă *senor* şi am să răspund la întrebarea dumitale.

Inchipueşte-ţi de pildă, că un om stă drept în picioare lipit de un zid, atunci când e împuşcat şi strigă poate „*Viva la Mejico!* (1) In cazul acesta, când gloanţele îl ating, cade pe spate şi se mototoleşte ca şi cum ceva foarte greu l-a sgâlţâit de picioare. Alteori însă, când e lovit în vreme ce fuge, sau când glontele îi se înfige în stomac, se va ridica în picioare şi se va prăbuşi apoi pe faţă. De cele mai multe ori însă, stând drept în picioare, omul cade pe spate. Aşa se întâmplă de obiceiu. Te-ai lămurit, senor?"

El capitan tăcu o clipă şi aruncă o privire către deşert, din poziţiunea avantajoasă în care se găsia; stând pe căluţul său păros, un veratabil pony al pustiului. Era o privire pierdută în depărtare, de aducere aminte, care-l făcu să-şi legene ţigareta, ca şi cum ar conduce o orchestră invizibilă.

— „Dar uneori, senor", continuă căpitanul după o clipă, „omul care e împuşcat nu cade totuş de fel. Ha! Te miri! Nu crezi spusele mele, eh? Nu poţi pricepe cum un om căreia i s'a sfredelit inima, nu se prăbuşeşte totuş mort? Nu eşti soldat, senor. Americanii însă, acei cari au luptat în Philipine, ar putea să-ţi povestească cum maurii, chiar după ce fuseseră împuşcaţi, nu numai odată ci de o duzină de ori, continuau totuş să tragă cu arcul. Da, domnule, gloanţele de oţel îi străpunseseră şi dânşii continuau să înainteze, până reuşiau să taie cu cuţitele pe soldaţii voştri. Numai după aceea erau mulţumiţi să moară.

„Ce, tot nu mă crezi, eh, senor?

Spune-mi atunci rogu-te, dece americanii au fost siliţi să întrebuinţeze gloanţele „dum-dum"? Spune-mi dece au lăsat la oparte armele *Krag* şi au început să întrebuinţeze puştile *Springfield*, acolo, în Philipine? Aceasta s'a întâmplat pentru că vitejii indigeni nu voiau să moară, aşa precum era de aşteptat; pentru că dânşii continuau să şarjeze chiar după ce multe gloanţe li se înfipseseră în piepturi; pentru că stăvileau moartea prin curajul şi voinţa lor. *Si!* Stăvileau moartea prin puterea voinţii. Ţine te rog minte acest lucru!".

El capitan Mauricio Coyaza tăcu din nou, trăgând nervos din ţigaretă. Deodată, ochii îi se luminară şi maxilarele desemnară un surâs fără veselie.

— „Ascultă-mă, senor! Eu însu-mi am văzut un om împuşcat, care cu toate astea refuza să moară! Un om oarecare se menţinea în picioare şi zâmbia, deşi patru, cinci, şase gloanţe îi străpunseseră corpul, în regiunea inimei. Făcea parte din rasa voastră, senor, — unul înalt, blond, cu ochii albaştri şi un maxilar drept. Vrei să asculţi?".

Tocmai dincolo de frontiera mexicană, se găsia înfiptă în panta de granit a muntelui *Quiroz*, mult deasupra localităţii *Quiroz Canyon*, mina „Vulturul de aur". Era o mină foarte bogată, stăpânită de nişte capitalişti străini. Munca o făceau lucrătorii mexicani şi indieni, sub conducerea numai a câtorva anglo-saxoni.

Familiile inginerilor nu locuiau în vechiul Quiroz, din apropierea minei, ci îşi aveau resedinţele la o depărtare de patru mile spre Nord-West, unde s'au clădit un grup de case, pe un teren ce aparţinea consorţiului. Acolo femeile şi copiii duceau viaţa într'o comunitate liniştită, aşteptând, după lăsarea lucrului, ca soţii şi părinţii să vină în sânul lor, dela şantierul de aur al „Vulturului".

Lucrul în mină era pe acolo nesigur, primejdios, cu permanente stânjeniri din partea „inspectorilor" mexicani, cari veniau să caute pricini. Ba uneori dădeau câte o raită şi bandiţii, deghizaţi în soldaţi. Statul major al minei ştiu însă să-şi menţină mereu poziţiile. Inşelă sau luptă, după nevoe, şi mina făcea progrese zilnice, care însemnau o creştere îmbucurătoare a averii.

Au fost apoi şi vremuri mai turburi. Numai la o distanţă de 19 mile spre Nord-Est, un regiment de cavalerie americană din *Massachusetts*, întâmpină o armată dezorganizată mexicană, pe care o fugări la o foarte mică distanţă de mină. Soldaţii ambelor naţiuni îşi schimbau „complimentele" cu multă intensitate. Intr'o noapte, o companie din cavaleria americană trecea frontiera în Mexico şi căuta gâlceavă; noaptea următoare, o bandă de mexicani dădea buzna pe teritoriul american, jefuia o casă sau două şi se făcea apoi nevăzută, la adăpostul întunericului nopţii. De multe ori luau cu dânşii cârduri întregi de vite. Era un fel de joc de a lua şi a da, cu împuşcături din belşug, dar cu foarte puţine jertfe omeneşti.

In aceste timpuri de „guerilla", mina „Vulturul de aur" îşi continua totuş activitatea, sub conducerea tânărului Bruce York. York era cu adevărat sufletul întreprinderii. Ajutoarele sale se aşteptau din zi în zi să fie călcaţi de netrebnici. Şi într'adevăr, sosi momentul.

Intr'o bună zi, generalul mexican Feliciano Ruiz, îşi strânse căpitanii.

— „Madios! In ultima noapte patru dintre oamenii noştri au fost ucişi de afurisiţii aceia de gringoşi! (2) anunţă dânsul. „De data aceasta le vom răspunde însă cum se cuvine! *Si!* Mâine vom ataca mina „Vulturul de aur". Acolo este aur nu glumă, aur curat! Cam de multişor am dat-o uitării, acum însă ne vom reîmprospăta memoria. Patruzeci de soldaţi vor executa lovitura. In mină se găsesc numai vreo zece gringoşi, iar lucrătorii vor trece de partea noastră, de îndată ce ne vom face apariţia. Haide să-i dăm drumul! Eu, *el generalissimo*, nu mă pot duce. Dar dumneata, *el capitan* — şi făcu un semn cu degetul — îţi vei alege oamenii cu băgare de seamă; vei curăţa pe gringoşi şi ne vei aduce aurul pentru gloria Mexico-ului. Va fi o bună învăţătură pentru nesuferiţii noştri duşmani. Să nu laşi în picioare nici o fiinţă şi nici o clădire. „*Viva la Mejico!*"

„*Viva la Mejico!*" repetară în cor toţi căpitanii, excepţie făcând doar acela care a fost ales pentru atacarea minei şi curăţirea gringoşilor. Acesta se gândi liniştit la treaba pe care avea s'o îndeplinească. Adevărat e că în mină se găsiau numai zece gringoşi, dar zece inşi de felul ăsta, însemnau zece scorpii. Vor lupta desigur cu mare îndârjire şi fără îndoială că vor ucide şi dânşii.

El capitan înălţă din umeri şi plecă să-şi aleagă cei patruzeci de oameni. Iar a doua zi în zori, porni cu banda care număra 60 de oameni, în loc de 40; şasezeci dintre acei cu cele mai bune puşti şi caii cei mai iuţi.

Şi cavalcada mexicană galopă dealungul văii nisipoase, lăsând în urmă nori de praf din hula de creosot.

De pe muntele Quiroz, se vedeau destul de bine acest nor de praf şi călăreţii cari se apropiau. *Ţim Mac Avoy*, ajutorul de conducător al

— „*Aşa merg lucrurile pe la noi, prin Mexic*"

minei, zări cel dintâi ceata ce venia. Picioarele sale mărunte tremurau, în vreme ce dădu fuga spre biroul conducătorului.

— „Bruce!" strigă acesta, dând buzna pe uşă. „Vin, la urma urmei tot nu ne-au cruţat! Afurisiţii de bandiţi! Il poţi vedea în vale. Trebue să fie cam vreo sută de inşi, călărind drăceşte!".

Bruce York lăsă în grabă hârtiile pe care le studia. Era un om foarte înalt şi foarte slab; şi chiar tânăr, atât de tânăr cât poate fi un om care a întâmpinat greutăţile şi asprimile deşertului şi ale munţilor, ale lipsurilor şi ale primejdiilor morţii, timp de şase ani — tânăr deci, dar totuş destul de bătrân. Soarele se juca în părul său gălbui şi sclipi încă odată în ochii săi albaştri, întunecaţi o clipă de rele prevestiri. Avea o faţă uscată şi arsă de soare. Se ridică şi repetă liniştit:

— „Sosesc? Bine, Tim, într'un fel, asta e o uşurare. Ii aşteptam doar de atâta vreme".

Şi păşi spre un telefon de perete de modă veche, care era legat prin două fire subţiri deasupra muntelui, cu locuinţa sa din comunitatea „Vulturului". Zgâlţâi cu nervozitate aparatul, dar instrumentul răspunse cu un uruit ce părea a fi o protestare împotriva bruscheţei cu care era mânuit. Nici un răspuns nu se auzia însă şi din nou, cu receptorul la ureche, sună cu grabă.

— „Estella trebue să fi eşit la călărie" se adresă el lui Tim Mac Avoy. „Cred că avem încă destulă vreme, dar tot e mai bine să-l trimiţi pe Manuel la locuinţe, ca să-i vestească să le părăsească. Estelle va lua conducerea. Trimite-l de grabă pe Manuel".

— „Dar noi ce vom face oare? N'o ştergem şi noi?" întrebă Mac Avoy.

Conducătorul minei clătină încet din cap, în vreme ce zgâlţâi pentru ultima dată aparatul telefonic.

— „Rău", anunţă dânsul, „nu pot s'o capăt pe Estella. — Nu, dragă Tim o vom scoate noi la capăt. Probabil că-i vom amăgi cu aur şi ne vom descotorisi de ei. Şi de nu, îi vom dobori cu armele noastre. Am mai făcut-o şi altădată, o ştii bine Tim".

Un gest de spaimă apăru pe faţa pistruiată a lui Tim Mac Avoy, Bruce York îl observă şi de-aceea se grăbi să adauge:

— „Zece de-ai noştri trebuesc să fie capabili a ţine în frâu un cârd dintre aceştia. Şi unde mai pui că putem primi şi ajutoare. După ce Manuel va vesti femeile, spune-i s'o sbughească spre *Cactus City* şi să anunţe pe ofiţerul comandant despre necazul nostru.

— „Da, dar—"

— „Avem tot avantagiul poziţiunei", adăugă York grăbit. Arme mai bune deasemenea şi mitraliera cea veche pe care o tot freci şi-o ungi de vreo trei săptămâni. Pregăteşte-o, Tim! Porneşte-l pe Manuel şi adună-mi oamenii aici. Nu putem să ne bizuim pe indienii şi mexicanii din mină, dar dacă vreunul se oferă, bucuros — Haide, porneşte,

1) Trăiască Mexico.

2) Poreclă pe care au dat-o mexicanii americanilor contrabandişti dela frontieră.

Tim! Fără discuţii! Eu rămân să văd dacă n'oi putea obţinea legătura cu locuinţe!" Tim se'ntoarse şi porni în goană. In vreme ce fugi spre şantierul minei, murmura către sine însuş:

— Bruce e nebun, dacă se luptă cu ei! Doamne, Dumnezeule ce om fără minte! Şi tocmai un om cu o nevastă ca Estella şi cu un copilaş de un an!

QUIROZ Canyon suna şi răsuna de împuşcături. Dela vremea prânzului soldaţii mexicani se tot apropiau de biroul conducătorului, tăind şi distrugând totul din cale. N'a fost nici o discuţie preliminară, nici o ofertă sau propunere de mituire — năvălitorii au venit să ucidă, să răzbune moartea oamenilor lor, prin împuşcarea străinilor. Şi făcură cunoscută ţinta lor prin împuşcăturile care începură de îndată ce se apropiară.

Banda se risipi în grupe de câte 10—15 inşi, caii făcură un cerc în jurul minei şi al biroului. Focurile se înteţeau, iar cercul se strângea din ce în ce mai mult.

Biroul lui Bruce York era instalat într'o căsuţă bine clădită, cu pereţii din piatră destul de rezistentă. Nenumărate gloanţe se loveau de pereţii căsuţei şi cădeau apoi istovite la pământ. Ferestrele şi uşile însă, fură toate rupte şi făcură loc de intrare gângăniilor şuerătoare şi ucigătoare. Din interior, cei douăsprezece apărători — zece membri ai statului major al minei şi doi mexicani, servitorii personali ai lui Bruce York, rămaşi credincioşi stăpânului — răspunseră, împuşcătură cu împuşcătură.

Şi duzina aceasta de oameni, angajată într'o luptă inegală, împotriva a 60 duşmani, nu scăpă neatinsă. Nepotrivirea numerică căpătă foarte curând o formă şi mai îngrijorătoare. Rănile şi chiar moartea îşi făcură apariţia.

— *„Să plece cineva imediat la colonie"*.

Tim Mac Avoy, care-şi plimba vechea mitralieră din fereastră în fereastră şi făcu să-i se auză glasul sacadat, sângera din vreo jumătate duzină de locuri, pe unde îi trecuseră gloanţele. Dar nu încetă o clipă să lupte şi să blesteme. Doi dintre lucrătorii mineri fură loviţi de gloanţe şi răniţi mortal. Unul dintre aceştia horcăia fără sfârşit, pe când celălalt îşi ţinea buzele atât de lipite, încât nu lăsa să-i se scurgă sângele din gură. Cât despre restul oamenilor, aproape toţi au fost atinşi de gloanţe — erau umeri zdreliţi, capete sparte, coaste frânte şi numai Bruce York părea să reziste de minune. Dânsul se repezia dela fereastră la fereastră şi-şi încuraja oamenii, adăugând împuşcătura sa bine ţintită la ale lor, expunându-se mereu la punctele cele mai primejdioase. Şi cu toate acestea, de două ore de când începuse lupta, scăpă neatins de gloanţele care bâzâiau ca nişte muşte întărâtate. Din când în când se ducea spre telefonul din perete şi-i zgâlţâia cu îndârjire.

— N'o pot obţine pe Estella!" se lamentă el către sine însuşi. „A eşit călare şi încă nu s'a întors — Allo! Allo! — Doamne, vreau să nădăjduesc că Manuel a ajuns cu bine! Dacă diavolii ăştia reuşesc să ne curețe, vor distruge, desigur şi mica comunitate a „Vulturului". Şi femeile şi copiii — oh, Doamne! Allo, Allo! — Nici un răspuns. Bine, bine, le-o vom face noi atunci. Vom dovedi câinilor ăştia bronzaţi, că zece oameni albi sunt prea mulţi pentru ei! Trageţi şi ucideţi! Ţintiţi cu băgare de seamă! Cartuşierele lor se vor goli doar odată! Bravo Tim, ai mai răsturnat unul de data aceasta! Nu vă lăsţi! Soldaţii unchiului Sam vor fi aici în scurtă vreme!"

— „Poate!" murmură Ţim Mac Avoy, târându-se din loc în loc cu mitraliera stropită de sânge. „Şi poate că nu! Manuel acela — nici-odată nu mi-au plăcut ochii lui!".

MINUTELE se scurgeau în zumzetul răsunător al luptei. Din când în când, împuşcăturile erau urmate de strigăte disperate de agonie. Din ce în ce mai aproape, mexicanii strângeau cercul, convinşi fiind că rezistenţa e pe sfârşite.

Căsuţa se resimţi şi dânsa de pe urma loviturilor şi din aspectul măndru pe care-l avea mai înainte, făcea acum impresia unei ruini fumegânde. Doi ingineri ai minei zăceau pe pardoseală, fără insufleţire. Gloanţele le-au trecut prin capete. Omul cu buzele albe lipite, muri în sfârşit şi gura i se căscă îngrozior. Unul dintre cei doi mexicani căzu în genunchi, făcându-şi semnul crucii, în vreme ce rana ce-i sângera înăuntrul trupului se cangrenă şi-i opri viaţa. Un al treilea şi al patrulea inginer, se retraseră în unghere, în aşteptarea sfârşitului, terminarea suferinţelor în braţele morţii.

Patru dintre oamenii albi şi un mexican continuau lupta inegal. Toţi suferau de pierderi de sânge. Tim Mac Avoy îşi mai târî încă mitraliera din loc în loc şi mai trase după dânsul şi un picior, care nu-l mai putea sluji. Camera se prefăcuse într'un lac de sânge. Chiar şi Bruce York fu lovit la urmă; cât de greu însă, nimeni altul decât dânsul putea să ştie.

Lupta intră în ultima fază şi asaltatorii porniră pe poziţiunea câştigată. Cei dinăuntrul căsuţei trăgeau încă gloanţe la nimereală, nădăjduind încă în vreun miracol.

Pe neaşteptate, Tim Mac Avony se prăbuşi pe jos, urlând de durere.

— „Manuel! Uite-l — trădătorul spurcat luptă împotriva noastră!".

Incetişor, cu băgare de seamă, curăţă ţeava vechei sale mitraliere şi sprijinindu-se cu greutate, o îndreptă din nou spre asaltatori. Şovăi însă şi era gata să se prăbuşească iarăş, în vreme ce un nou glonte îl atinse. Şi totuş nu se dădu bătut. Nădejdea nu-i dispăruse. Degetele sale tremurânde, făcură să se audă din nou sunetul „stacatto" al maşinei.

— „L'am atins!" izbucni Tim. L-am atins pe nemernicul de Manuel!"..

Se'ntoarse apoi către Bruce York şi surâse. După aceea, secătuit de puteri, căzu pe pardoseală.

Când Bruce York se apropiă de dânsul, Tim era mort. In aceeaş clipă mexicanul credincios ce mai rămăsese în viaţă, urlă şi se prăbuşi drept, peste faţa americanului.

Bruce York se ridică de lângă cadavre şi se repezi din nou la telefonul din perete. In mintea lui se cuibări un gând de groază — Manuel a trecut de partea duşmanilor şi populaţia „Vulturului" nici n'a fost anunţată; Estella, Estella lui adorată şi copilaşul vor cădea pradă acestor ucigaşi!

Zgâlţâi telefonul cu disperare. Din fericire, auzia sunetul clopoţelului în partea cealaltă a firului. „Allo! Allo" — Sfântă Fecioară, nu pot s'o capă!t' Vocea îi era plină de rugi fierbinţi.

— „Allo! oh, Allo!".

Şi nici un răspuns.

IN acelaş timp cei doi ingineri cari mai supravețuiseră, căzură zdrobiţi. Ruina din jurul lor, lacul de sânge, corpurile neînsufleţite, muşuroaele de gloanţe, siguranţa morţii, contribuiră şi ele la fărâmarea nervilor lor.

Tânărul Bruce stătea acum lipit de perete şi suna mereu la telefon.

— „Allo, Allo! In numele cerului, lăsaţi să-mi răspundă Estella, acum cât mai este vreme!".

Afară se linistise. Quiroz Canyon, care mai înainte cu câteva minute răsuna de pocnete de revolvere şi puşti, de strigăte şi urlete de groază şi durere, se cufundă într'o linişte mormântală. Numai scârţâitul pe pietre al paşilor mexicanilor, cari veniau, turburară liniştea.

Dinăuntrul căsuţei se auzia doar un zgâlţât metalic şi o voce care repeta:

— „Estella! Estella!".

O clipă numai şi acest sunet încetă.

Bruce York se arătă din nou la cea mai apropiată fereastră, gata să reînceapă împuşcăturile. Ochii-i erau sălbatici, aproape nebuni. Se părea că a venit să reia lupta, dar se întoarse înapoi spre telefon. Din nou se auzi ecoul vocii şi semnalul clopoţelului dela aparat.

Trecură minute şi apoi deodată, fu întinsă în deschizătura unei ferestre, ţeava unei puşti de calibru mare. După aceasta, încetişor, cu băgare de seamă, apăru faţa căpitanului mexican. Ochii-i negri iscodiră încăperea, pardoseala inecată în sânge, trupurile neînsufleţite şi în urmă îşi aţinti privirea spre Bruce York, care zgâlţâia telefonul fără încetare, chemând, chemând mereu.

El capitan se arăta a fi încântat de privelişte. O adulmeca cu o deosebită voe bună. Apoi înălţă arma şi o îndreptă spre figura furioasă de lângă perete.

— „Allo! Cum — Oh, Estella! Iţi mulţumesc Doamne. In sfârsit. Ascultă, repede!" La fereastră *el capitan* făcu o strâmbătură. Era vremea să acţioneze. Arma se descărcă de şase ori.

Bruce York se'ncovoiă şi alunecă dealungul peretului. Aproape că atinse pardoseala. Se întoarse însă încetişor şi-şi privi asasinul în faţă. Un zâmbet îi lumină faţa.

Şi începu să se ridice. Sus, sus, lipit de perete, căznindu-se să stea cât mai drept, cât mai aproape de telefonul din care răsuna o voce de femeie.

El capitan rămase mirat. Sase gloanţe în jurul inimei! Nu şi-a atins oare nici unul ţinta? Cu neputinţă!

De data aceasta buzele lui Bruce York se lipiră de telefon.

— „Estella! Ia băeţaşul şi fugi. Toţi să fugă. Au atacat mexicanii!".

Cuvintele eşiră cu greu din gura lui Bruce, ca şi cum pentru fiecare cuvânt avea să sară peste un greu obstacol.

— „Rămâi cu bine Estella. Te iubesc!. Acum corpul lung al lui Bruce York alunecă din nou dealungul peretului şi se aşternu pe jos, unde îl pătrunse sughiţul morţii. *El capitan* încălecă pe fereastră şi păşi înăuntru, spre cadavru.

— „Madios!" murmură dânsul„ „şase gloanţe şi totuş s'a mai ridicat!

* * *

Căpitanul Mauricio Coyaza răsuci o nouă ţigare.

— *„Si, senor*, un om poate fi împuşcat şi totuş să trăiască".

Iar după o pauză.

— „Eu — Eu am fost *el capitan* care a tras şase gloanţe în american!

„Era un om şi jumătate. Un om poate muri pentru alţii — asta-i lesne; dar ca un om să trăiască pentru alţii, chiar după ce e mort! Ha, senor, ce mai curaj! Asa curaj vine numai dela Dumnezeu!"

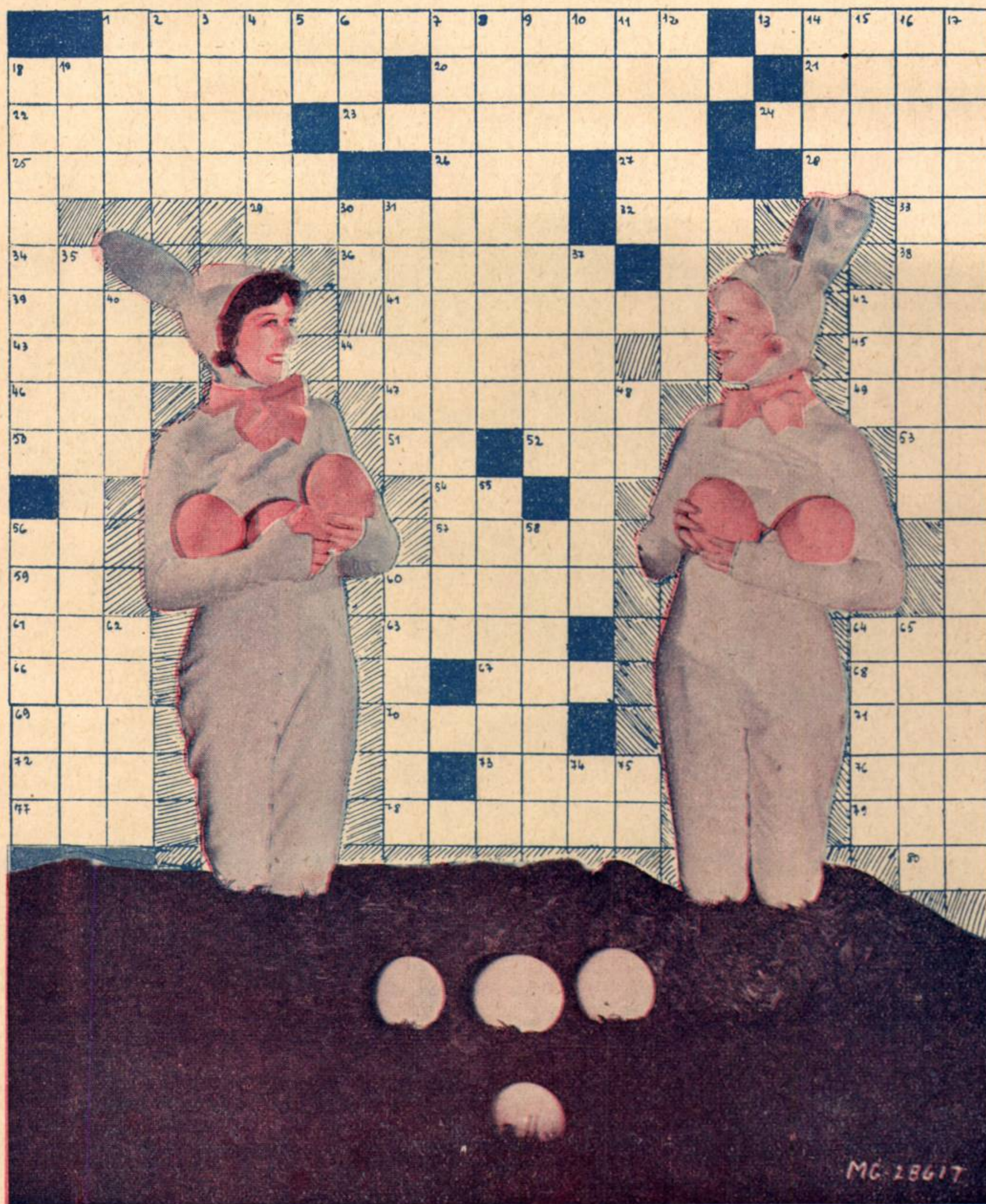
El capitan puse mâna pe frâu, îşi îndesă pe cap pălăria cu borurile imense, lovi căluţul cu pintenii şi o porni spre orizontul îndepărtat, strigând *„Adios!"*.

N. L. R.

Pagina JOCURILOR

CONCURSUL NOSTRU PE LUNA APRILIE

Problema VI (Divertisment de Paşti)

ORIZONTAL: 1) Venirea primăverei face ca văile să răsune la trilurile ei. 13) A contempla (începutul cuvântului precedent!) 18) Dacă ar fi obţinută dela una din aceste dudui, ar preţui mai mult decât un palat! 20) In schimb, femeea aceasta a amărît zilele lui Socrate. 21) Insufleţesc. 22) Feculă. 23) Când e vorba de no. 18 orizontal; mai staţi la...? 24) Măcelarul din Moldova. 25) O poartă maicile sub văl. 26) Pronume (lat.) 27) Locotenent. 28) Peste 30-40 ani, tinerele acestea au să devină...! 29) Beat (fam.) 32) Colegul lui Minos. 33) Pomadă. 34) Măsură sau particulă a optativului. 36) El conţine ceeace se adaogă la „muzică" şi „femei". 38) Ca la no. 27 orizontal. 39) Nu pot întrebuinţa acest pronume — din nefericire — pentru nici una din aceste dudui. 41) Eliberat. 42) Făt. 43) Genul în care a excelat Alecsandri. 44) A *făcut şmecherii* la jocul de cărţi. 45) Prima jumătate a unui pahar cu otravă. 46) „... plus ultra". 47) Este în metagramă cu agăţat. 49 Un fel de gabrioletă. 50) Prefix 51) Pronume. 52) Vară (fr.) 53) Posesiv. 54) Idem. 56 Pronunţat de o femee, poate însemna şi da. 57) Iubire. 59) Conjuncţie. 60) Tot una, neted. 61) Acest ţăran. 63) Pretind oricând, că sunt rudă cu... simpatiile lor! 64) Şampioni 66) Nume de papă 67) In greceşte înseamnă *pe.* 68) Unul din fiii lui Adam. 69) Aruncă proiectile. 70) Floare cu care este comparată femeea. 71) Se referă la cea din dreapta sau la cea din stânga. 72) Morfeu. 73) Zeul Marte, la Greci. 76) Superstiţie. 77) Exclamaţie 78) Sprintene. 79) Măgar (fr.) 80) Cea blondă sau cea brună (stânga).

VERTICAL: 1) Cel dintâi. 2) Vărul domnişoarei!? 3) Râu în Franţa. 4) Se zice despre iepurele împuşcat. 5) Ca la no. 33 orizontal. 6) Beget 7) Apucături bizare, capricii. 8) Varietate de viţă. 9) Probitate. 10) Sfoară 11) Afluent al Senei. 12 Fascinantă. 14) Sau Rab. 15) Căpătând un dar, devine un pleonasm. 16) Starea unui organism care dă probe că va rezista. 17) Starea celui pe care nu-l poate turbura nimic. 18) Taină bisericească. 18) ..., amavi, amatum, amare, 30) Prepoziţie latinească. 31) Pictor. 35) Răsfrângeri, influenţe. 37) Privire (dulce, nu?) 40) In acest loc. 42) Se aprinde în inimă, arde în vatră şi se stinge în ambele cazuri. 48) Pronume. 55) In curând, poate fi mort pentru burlăcie! 56) Când au loc Deniile? 58) Care produc şi se reproduc prin ouă. 60) In aceste organe se formează ouăle. 62) Huruitul roţilor dela carul sfântului Ilie. 64) Işi lua răspunderea. 65) In nopţile acestea luna este plină, iar stelele sclipitoare. 74) Şi. 75) Reflexiv.

Condiţiile de participare

Pot participa la premiile noastre toţi cititorii cari au deslegat jocurile publicate în două numere consecutive.

Rezultatul se publică lunar.

PREMIILE

Premiul I-iu: 300 lei, în numerar.

Premiul II-lea: 200 lei, în numerar.

Premiul III-lea: o sticlă cu apă de Colonia.

Deslegările se trimit timp de 7 zile, după apariţia numărului al doilea.

Se va menţiona pe plic: „Secţia jocurilor".

CUPON DE JOCURI
No. 324

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevĕrul" S. A.

Nu uitaţi a cere furnizorului Dv. şi minunata pudră D'Argy

REALITATEA ilustrată

(Foto-Berman Realitatea)

ANUL VII. No. 325
20 APRILIE 1933

MICUL TROMPET

IN ORELE LIBERE

In articolul de mai jos, un colaborator ocazional al nostru, care a avut prilejul să rămână câtva timp în apropierea Marelui Voevod Mihai, ne trimite reportajul de mai jos, în care vom putea vedea care sunt preocupările moştenitorului Tronului, în orele libere.

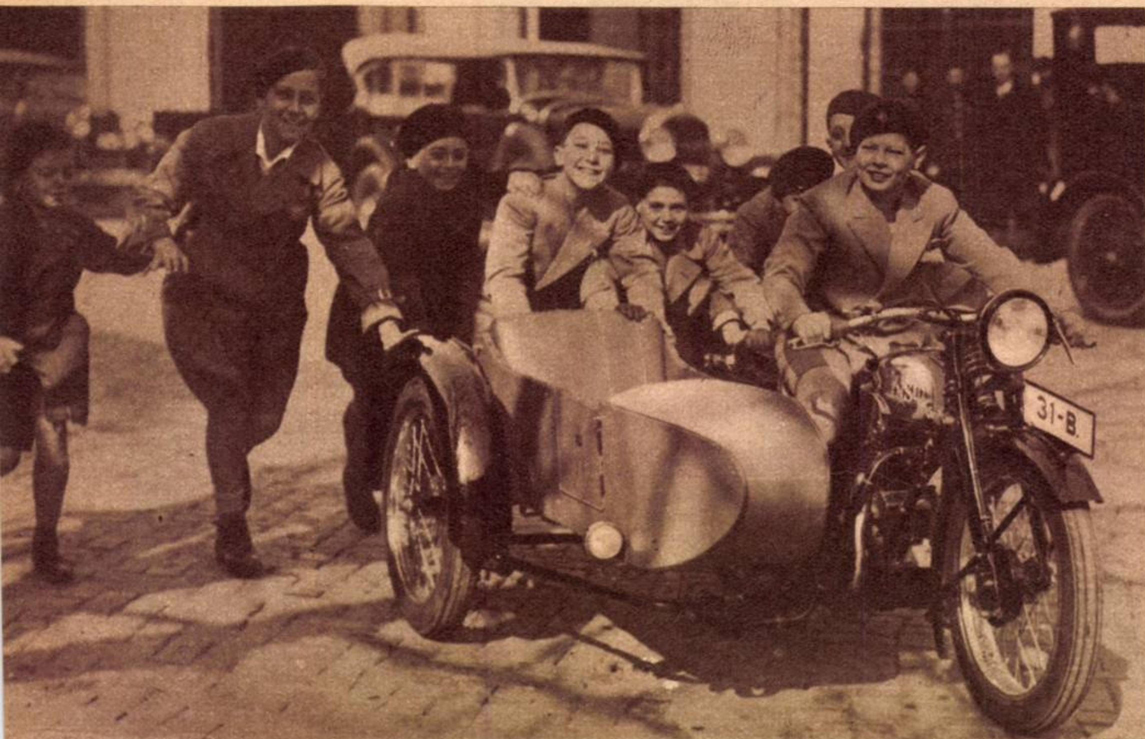
In articolele precedente pe care le-am publicat, cititorii noştri au avut ocazia să cunoască în amănunte, preocupările oficiale ale Marelui Voevod Mihai, dela serbările la care ia parte şi până la şcoala, ale cărei cursuri le urmează.

Copilul regal, a cărui atitudine serioasă şi sobră decorează admirabil solemnităţile la care ia parte, elevul sârguincios, care asimilează cultura şi practicul meseriilor, cu o uşurinţă uimitoare, ştie să fie în orele libere un camarad excelent şi *un copil ca toţi ceilalţi.*

IN ORELE DE RECREAŢIE

Se ştie că în urma străduinţelor domnului Dim. Gusti, ministrul instrucţiunii publice şi a avizului regal, s'a înfiinţat la Palatul regal un curs liceal special pentru marele Voevod Mihai şi câţiva colegi, o ramură a liceului Sfântul Sava. Intr'un reportaj publicat nu de mult în revista noastră, arătam că aceşti colegi au fost aleşi din toate clasele sociale şi din toate regiunile ţării, pentru ca moştenitorul Tronului să cunoască din frageda copilărie în raporturile colegiale sufletul românesc de pretutindeni, Sfiala de care erau stăpâniţi copiii la început, în intimitatea vlăstarului regal, a dispărut aproape cu desăvârşire. Cu excepţia titlului de „Măria Ta", domneşte între copii o camaraderie excelentă.

Să-i urmărim din momentul în care părăsind sala luminoasă şi prietenoasă, de studii, ies veseli în grădina palatului regal. In urma dorinţei Suveranului, s'a atribuit fiecărui elev al liceului regal, precum şi Marelui Voevod, câte o parcelă de grădină, pe care trebuesc să şi-o îngrijească cu cea mai mare atenţiune. Stropitul răsadurilor ia fiecăruia câte 15 minute, după care urmează plivitul. Urmează apoi o joacă la întâmplare, o alergare prin curtea Palatului sau jocuri cu mingea.

MOTOCICLETA

Marele Voevod are o motocicletă cu ataş, cu care ar vrea să-şi plimbe colegii prin curtea interioară, unde se află garajele. Dar aci intervine un fapt foarte ciudat: Marele Voevod Mihai, care este un excelent automobist, — conducând cu o virtuozitate rară orice tip sau marcă de maşină, —

Dreapta sus: *Marele Voevod Mihai dând zahăr iepei sale, Ramona;* stânga sus: *O cursă cu motocicleta, împinsă, prin curtea palatului;* dreapta: *Marele Voevod trecând cu bicicleta printr'o portiţă destul de îngustă.*

n'are voe să conducă încă motocicleta. Dece? Mister...

Principele se urcă'n şea, iar colegii lui împing motocicleta din spate, într'o larmă extraordinară. Până când plictisit de tăcerea enervantă a motorului, moştenitorul tronului cere cheile de mecanică. Cum se pricepe foarte bine în această meserie, începe să desfacă la rând piesele, pentru a găsi defectul.

Dar cerberii din garda prinţului au avut grije să desfacă o piesă interioară şi urmărit de aproape, tocmai în momentul când e gata să descopere şiretenia personalului de garaj, este chemat subit, fie de Rege, fie de profesor pentru o chestiune oarecare.

Desigur că a doua zi se demontează o altă piesă din interiorul motorului motocicletei, şi scena se repetă cu acelaş ceremonial.

Foto I. Berman-„Realitatea"

Sus: *Marele Voevod Mihai, fotografiat în apropierea lacului Băneasa;* stânga: *Principele moştenitor luând o serie de fotografii cu aparatul său cinematografic;* Jos: *Marele Voevod şi domnul colonel Pălăngeanu, în cavalcadă, aproape de aeroportul civil.*

CAVALCADELE

Puţini bucureşteni ştiu, că Marele Voevod Mihai este un pasionat călăreţ. In fiecare zi porneşte însoţit de d. col. Pălăngeanu, cu maşina la Şosea, unde sunt aşteptaţi de servitorii palatului, cu caii.

Iapa Marelui Voevod, Ramona, îşi aşteaptă stăpânul, care în primul rând îi dă câteva bucăţele de zahăr, pentru a-i stimula supunerea. Apoi încalecă, şi însoţit de aghiotantul său, porneşte pe Aleea călăreţilor, străbate câmpiile şi gropile din spatele vilei Minovici, trece linia ferată spre ferma Băneasa şi cum se interesează foarte mult de aviaţie, dă o raită şi pe la aeroportul civil, unde asistă la aterizarea sau decolarea vreunui avion.

Se întreţine amical cu cei prezenţi, după care se înapoiază pe acelaş drum. Foarte adesea se întâlneşte la şosea cu bunica sa, Regina Maria, alături de care călăreşte câtva timp, sau dacă Regina Maria este în automobil, o însoţeşte o bucată de drum.

Copilul regal a plecat de curând în Elveţia, unde se va întâlni cu mama sa. Iar colegii lui au rămas trişti, aşteptând cu nerăbdare înapoierea celui mai bun camarad de învăţătură şi tovarăş de joacă...

L. M.

BICICLETELE

Când se înapoiază Marele Voevod, motocicleta a dispărut. Şi pentrucă e un sportiv convins, principele împreună cu colegii săi se aruncă pe biciclete, — toate de acelaş tip, şi toate nichelate, — şi pornesc în cursă prin grădina palatului. Marele Voevod caută întotdeauna cărările cele mai ascunse şi obstacolele cele mai grele de trecut, reintră pe aleele principale şi trece prin porţi, cu uşurinţa unui cursier obicinuit cu cele mai dificile piedici de cross-country.

Urmează apoi o partidă de fotografiat, fiecare dintre elevii liceului regal fiind înarmat cu câte un aparat fotografic de ultimul model

AKRON

Fala aeronauticei americane, „Akron", uriaşul dirijabil al marinei americane de război, s'a prăbuşit în valurile Atlanticului. A căzut ca o frunză veştedă, ruptă de vântul toamnei. Patru inşi au supravieţuit catastrofei, care a îndoliat Statele Unite şi lumea internaţională a sburătorilor.

OMENIREA creeatoare a început o cursă nebună, spre perfecţiune, modificând în câteva decenii viaţa şi aspectul ei.

Progresul înaintează azi cu paşi gigantici, favorizând popoarele — cu mijloace suficiente — care pentru realizarea unor cât mai ireproşabile *exemplare* duc o luptă aprigă.

Nu ştiu dacă istoria numără multe dirijabile, care să nu fi avut un sfârşit tragic! Aerostaţiei, decând s'a născut, i-a fost dat să cunoască mai multe amărăciuni, şi foarte puţine victorii...

Dirijabilul, instrument de sbor *„mai uşor decât aerul"* este mult mai fragil ca avionul; — fără posibilitate de a lupta în faţa furtunii, la discreţia vântului puternic şi aproape întotdeauna punct de ochire al trăsnetului.

Puţine au fost dirijabilele cari în timpul războiului nu şi-au încheiat cariera în mod tragic, iar după război catastrofele s'au ţinut lant: *Dixmude; R. 101,* dirijabilul englez care îngroapă sub scheletul lui zeci de vieţi; *Schenandoah;* dirijabilul *„Italia"* înmormântat pentru vecie în giulgiul alb al zăpezilor dela Polul Nord...

. . . .

Firul nevăzut al undelor ne-a adus o nouă veste întristătoare...

New-York, 4 (Rador). — *Dirijabilul „Akron" a căzut în mare, în larg de New-Jersey. Pe bordul dirijabilului se aflau în momentul accidentului 77 pasageri.*

In anul 1928 Aeronautica Statelor Unite, lansează un concurs pentru construirea a 2 mari dirijabile.

Comanda este obţinută de Societatea „Goodyear Zeppelin Corp" Akron-Ohio. Nici unul din hangarele de până acum nu putea să adăpostească construirea unui astfel de dirijabil şi în acest scop se începe montarea unui nou hangar, care este terminat în 1929.

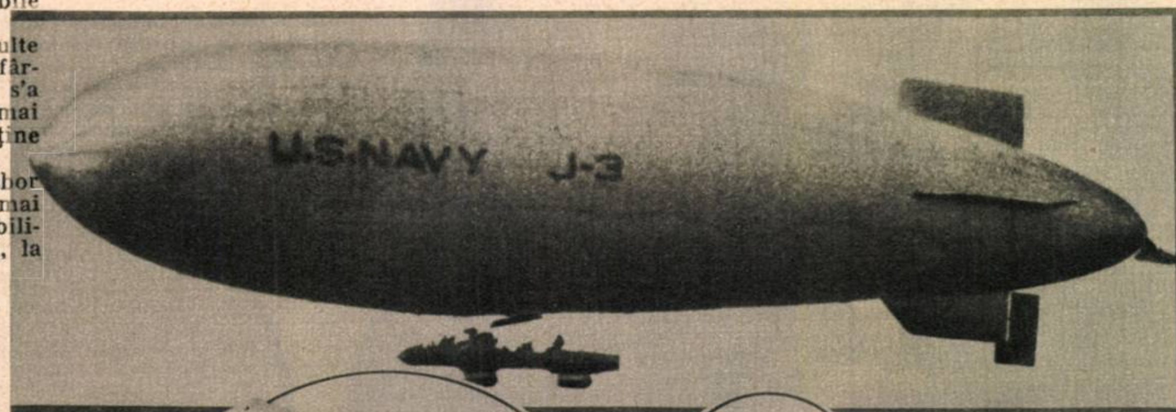
Aeronava era de forma Zeppelinului german, cu o capacitate de 184.000 metri cubi şi botezată *„Akron Z. R. 4"*, după numele oraşului unde a fost construită.

Construcţia şi pregătirile primului sbor au ţinut până la 24 Sept. 1931, când părăseşte solul, având la bord 113 pasageri. Realizarea acestei gigantice aeronave se datoreşte inginerului dr. Arnstein, secondat de un corp de ingineri de veche rutină şi bine specializaţi la Friedrichshafen.

In comparaţie cu Graf Zeppelin, era mai lung cu 3 metri şi aceasta din cauza coeficientului de fineţe — raportul lungimii faţă de diametru.

Era lung de 239,3 metri şi cu un diametru de 40 m. Gol, cântăria 160 tone!

Armătura a fost complet rigidă şi corespundea principial cu a dirijabilului german,

Dirijabilul american „Akron", care s'a prăbuşit la 4 Aprilie a. c., în valurile Oceanului Atlantic. Sus: Micul dirijabil „J. 3", plecat în căutarea lui „Akron", s'a prăbuşit şi el, din cauza furtunei; stg. sus: *Lt. Wiley, singurul ofiţer supravieţuitor al catastrofei.*

formată din 15 cercuri transversale, legate prin grinzi longitudinale şi întărite prin cabluri de oţel.

Distanţa între cercurile principale era de 22 metri, iar între ele se mai găsiau alte trei inele intermediare. Materialul de construcţie a fost făcut din tr'un aliaj de *dur-aluminium*, iar legăturile au fost făcute cu modesta cifră de *6 milioane jumătate* nituri.

O stofă special ţesută din bumbac a servit ca înveliş, cusută în lungime şi prevăzută cu capse pentru strângere, astfel că oricând se putea înlocui o fâşie, fără a strica restul învelişului. Pentru a i-se da o mai mare rezistenţă, s'a dublat cu o ţesătură de sârmă subţire, deasupra căreia s'a trecut apoi o soluţie de *acetat de celuloză*, amestecată cu praf de aluminium. S'a consumat pentru acoperirea întregei suprafeţe 5.400 kgr. soluţie.

Gazul (helium) a fost introdus în 12 compartimente acope

Contra-amiralul Moffet, mort în catastrofă.

rite cu parafină şi plase de sârmă, care erau ancorate de nodurile scheletului şi fiecare compartiment a fost prevăzut cu o supapă de evacuare.

Dirijabilul a fost echipat cu 8 motoare „Maybach" răcite cu apă, de câte 550 c. p. fiecare, având 12 cilindri. Motoarele au fost aşezate în interiorul scheletului, în camere special amenajate. Elicea cu 2 pale şi cu un diametru de 5 metri era acţionată cu ajutorul unei axe, fixată de motor. Datorită unor angrenaje speciale, asigura manevrarea aeronavei în orice direcţie, uşurând astfel aterisarea şi decolarea.

Răcirea apei era făcută prin radiatoare, în plus „Akron" era prevăzut cu aparate speciale, care recuperau apa, condesând gazele ce se degajau din combustiune.

Benzina şi uleiul necesar motoarelor era înmagazinat în 110 rezervoare de diferite capacităţi legate între ele prin conducte, pentru a se echilibra consumul, evitându-se astfel înclinaţiunile dirijabilului.

In partea dinainte a aeronavei era aşezată nacela de comandă, prevăzută cu cele mai perfecţionate aparate de pilotaj. Primul plan era ocupat de cabina comenzilor şi postul de navigaţie. Deasupra lor erau aşezate posturile de telegrafie, fotografie şi meteorologie şi tot aci se găsia cabina comandantului.

In interiorul scheletului erau aşezate 7 dormitoare pentru personalul navigant inferior, 4 pentru ofiţeri, popota, sala de mese a trupei şi bucătăria. Incălzirea era făcută cu calorifere de aer cald, produs de motoare.

O sală de 22 metri lungime adăpostia cele 5 avioane, gata în orice clipă să sboare şi pe care le putea declanşa cu ajutorul unui trapez de agăţare.

„Akron", formidabila navă de război, era pus la dispoziţia marinei militare a Oceanului Pacific. Inzestrată cu proiectoare, telescoape, aparate fotografice din cele mai moderne, era destinat pentru misiuni de recunoaşteri foarte îndepărtate. Armamentul de care dispunea era compus din 7 posturi de mitralieră, lansatoare de bombe de mare greutate, care serviau pentru apărarea dirijabilului şi la nevoe chiar pentru ofensivă.

In plin regim motoarele realizau o forţă de 4400 H. P. atingând viteza de 135 km. pe oră.

Faţă de încărcătura de combustibil ce se putea lua şi datorită motoarelor sale, aeronava putea parcurge în sbor 17-19.000 km., sau la o viteză de 100 km. pe oră, putea sta în aer 190 ore.

Pentru construcţia acestui titan aerian, America a plătit 1.000.000 dolari.

In prezent, al douilea dirijabil american „Macon" Z. R. S. 5 este aproape terminat şi în scurt timp va începe sborurile de probă, după care va fi îndreptat spre Sunyvale (California) unde i s'a construit hangarul. El are aceleaşi dimensiuni şi aceeaş capacitate ca şi predecesorul său... Tot aceeaş soartă îl aşteaptă oare?

Noi, cei cari am privit de departe, de pe pământul fericit al Europei, nu vom putea înţelege niciodată sbuciumul acelora, cari din înălţimile Cerului înfuriat, şi-au găsit mormântul în întunericul de nepătruns al Oceanului... Şi nici nu vom putea aprecia cât de puţin preţuită este viaţa în faţa destinelor tainice ale Naturii şi în slujba ştiinţei...

Locot. OPREA GH. PETRE
L. M. Craiova

COŞMARURI reale

Nimic nu e mai groaznic decât un coşmar pe care-l trăeşti. Intâmplările de mai jos sunt absolut reale şi vor înfiora desigur firile mai impresionabile.

Nu cred să existe om care să nu fi avut vre-odată un coşmar — coşmarul însă, e un vis şi cel care l-a avut se trezeşte la un moment dat, cu senzaţia că a trecut prin cele mai penibile clipe din viaţa sa, dar şi cu bucuria că întreaga dramă n'a fost decât o elaborare necontrolată a creerului, influenţat poate de o digestie proastă.

Locuitorii din St. Louis şi de prin împrejurimile acestui oraş, povestesc că au avut de curând o serie de coşmaruri care însă nu erau vise. Astfel, d. Henry Johnson, coborî într'o dimineaţă pe la orele 4.30 în bucătărie, numai în pijama şi cu picioarele goale, pentru a bea un pahar cu apă. Omul nostru era încă pe jumătate adormit, când se împiedică de un corp ce sta ghemuit pe jos, în mijlocul bucătăriei.

— „Uf, şi pisica asta" căscă Johnson plictisit şi dădu să împingă obstacolul cu piciorul. Dar dacă era încă somnoros în momentul acela, se deşteptă complet o secundă mai târziu şi sângele-i îngheţă în vine, când simţi sub talpă ceva rece, aspru şi elastic care prinse a i se încolăci imediat pe picior şi i se urcă cu o îmbrăţişare din ce în ce mai strânsă, dealungul trupului, apropiindu-i de figură un cap mic cu ochi licăritori. In lumina îndoelnică a zorilor Johnson văzu cu groază un şarpe de aproape patru metri lungime, un python din specia celor cari se găsesc în junglele Indiei. Dacă făcând o mişcare mai energică s'ar fi trezit în patul său, pentru a constata că şarpele nu fusese altceva decât opera unui vis urât, s'ar fi considerat un om fericit. Dar Johnson căzuse într'un coşmar real.

Sylvester Hann, locuind tot prin acea parte a oraşului, s'a trezit câteva luni mai târziu, într'o situaţie similară faţă în faţă cu un alt python. Intrând într'o magazie, unde ştia că stăpânul său ţinea o găină, Hann văzu pasărea dispărând în gura larg deschisă a unui şarpe de trei metri lungime.

Pentru mulţi din cetăţenii matinali ai oraşului St. Louis a rămas ca un vis urât amintirea unei dimineţi din toamna trecută, când un taur negru, scăpat dintr'un vagon de vite, a colindat în goană, timp de mai bine de două ore, câteva bulevarde. Iar locuitorii din partea de sud a districtului Missouri au încă vise urâte de pe urma primei false vântători de lei, organizată de un anume domn Wright.

Dar să povestim lucrurile mai pe larg. Această invazie de animale sălbatece s'a produs anul trecut pe la începutul lunei Mai. O doamnă Hilton, a închiriat în epoca aceea un mic apartament unei perechi de actori de circ: Dee şi Bobbie Aldrich. Bărbatul era dresor de lei, iar femeea spunea că ar fi fost îmblânzitoare de şerpi. Orice îndoială cu privire la veriditatea acestei ultime declaraţiuni, se risipi în ziua când Bobbie îşi pofti proprietara în cameră şi-i spuse deschizând o ladă:

— „Am aci ceva care cred că vă va face o mare surpriză".

Bobbie avusese dreptate. Proprietara dădu un mic strigăt de groază, la vederea a doi şerpi mari şi după ce obţinu dela îmblânzitoare promisiunea de a-şi ţinea reptilele închise tot timpul, se grăbi să părăsească apartamentul.

D-na Hilton primi cu un sentiment de uşurare, câteva săptămâni mai târziu, vestea că soţii Aldrich intenţionau să plece. Dar bucuria proprietarei fu de scurtă durată; chiriaşii îi comunicară covârşiţi de tristeţă, că erau nevoiţi să plece fără şerpi întrucât aceştia intraseră într'unul din pereţii camerei de baie!

— „I-am pus în baie pentruca să poată bea şi înota puţin, în vreme ce noi ne duceam la masă" explicară ei femeii îngrozite. „Şi când ne-am întors, dispăruseră. In peretele din fund al camerei de baie se află o spărtură, pe care noi n'am observat-o. Totuşi, o liniştiră ei, asta nu trebue să te îngrijoreze. Şerpii hibernează şi probabil că pentru asta s'au retras în zid. Acum trebue să doarmă şi nu vor ieşi decât când vor fi flămânzit".

Circul părăsi oraşul şi dresorii îşi lăsară reptilele acolo. Cum însă D-nei Hilton nu-i prea su-

Sus: *Năvala ursului, despre care vorbim în acest articol;* dr.: *Un coşmar real;* jos: *Un coşmar de junglă africană (Buster Crabbe dela „Paramount" într'un film de junglă).*

râdea ideea de a avea doi mari pythoni, undeva în casa sa, se duse la grădina zoologică pentru a cere un sfat, dar cum îngrijitorul şerpilor de aci nu era şi îmblânzitor, nu fu în stare să-i scoată din găurile unde se ascunseseră. In luna următoare, se păru că şerpii începuseră a-şi părăsi când şi când culcuşul, din zidurile D-nei Hilton, întrucât prezenţa lor fusese semnalată ici şi colo, prin vecinătate.

Din nefericire însă, persoanele care avuseseră ocazia să dea ochi cu reptilele, fuseseră întotdeauna singure şi fără martori, nu puteau înfrânge scepticismul prietenilor lor, cari le mirosiau bănuitori respiraţia, făcând aluzii la alcoolurile de contrabandă. Apoi pisicile, câinii şi găinile gospodarilor prinseră să dispară în împrejurări cu totul misterioase.

Controversele asupra existenţei sau inexistenţei pytonilor în regiunea aceea luară brusc sfârşit, în momentul când Henry Johnson dădu peste specimenul de 3.60 m. lungime, în bucătăria sa. Strigătele lui Johnson, care făcea sforţări uriaşe pentru a se elibera din strânsoarea reptilei, aduseră dovezi depline. Pytonul fu lovit cu bastoane şi alte obiecte dure până când rămase fără suflare. Prinderea acestei uriaşe reptile produse însă prea puţină bucurie, pentrucă nu făcea decât să confirme îngrijorătorul fapt, că în cartier se mai afla liber un alt pyton.

Timp de patru luni, locatarii imobilului No. 3800 din B-dul Washington, trăiră cu frica în sân. In fiecare seară, înainte de culcare, îşi scuturau cu grijă aşternutul pentru a fi siguri că nu aveau să se trezească la un moment dat cu un pyton în pat. Peste tot ardeau becuri electrice, întrucât nimeni nu mai îndrăsnia să se aventureze într'o cameră întunecată, în care ar fi putut încăpea şarpele, de cel puţin trei metri lungime.

Vestea că tâmplarul Sylvester Hann dăduse peste cel de-al doilea şarpe şi anunţase pe directorul grădinei zoologice, produse un sentiment de uşurare, locuitorilor din acel cartier. George Vierheller, directorul grădinei zoologice, cunoscând obiceiurile reptilelor, ştia că şarpele care a mâncat, cade în somnolenţă. Tot astfel pytonul, care se ospătase cu găina tâmplarului, sub ochii îngroziţi ai lucrătorului, se făcu colac şi adormi. Vierheller luă atunci reptila şi încolăcind-o pe un baston bifurcat o duse la institutul zoologic din St. Louis, unde are acum foarte mulţi vizitatori, cari vin s'o vadă din când în când, pentru a se asigura că se mai află încă acolo.

* * *

Intâlnirea cetăţenilor şi a poliţiei cu taurul scăpat din vagonul de vite nu s'a prelungit atât de mult, dar şi-a avut momentele ei de emoţie intensă.

Bărbaţi şi femei în drumul către diversele lor ocupaţii văzură la un moment dat într'o dimineaţă un taur ce alerga sforăind furios pe Bulevardul Lindell şi se refugiară prin gangurile caselor ce le ieşiau înainte, iar şofeurii apăsau frenetic acceleratorul, dedându-se la tot felul de manevre, pentru a scăpa de atacul animalului.

O echipă de automobile poliţieneşti chemată telefonic, nu reuşi decât să sporească nebunia taurului, prin vacarmul de claxoane şi sirene pe care-l deslănţuise. Oridecâteori reuşiau să-l încolţească, animalul îşi croia drum luând cu sine considerabile porţiuni din radiatoarele maşinilor sau alte obstacole.

Cineva se gândi atunci că numai un cowboy ar fi fost în stare să vină de hac unui asemenea animal.

Imediat, se trimise după trupa de cowboy care se afla tocmai în oraş, pentru o serie de reprezentaţii şi doi din cei mai buni membri ai săi, Jack Wilson şi Dan Daggett, veniră la faţa locului, într'unul din automobilele poliţiei. Se încinse o pasionată vânătoare: cocoţaţi în vârful maşinilor poliţieneşti, cei doi cowboy îşi rotiau lasso-urile căutând să prindă taurul. Nu trecu mult şi Wilson reuşi să-şi arunce laţul pe după gâtul animalului, legând capătul rămas în mână de farul unui autocamion de patru tone. Fiara căzu la pământ şi muri atât din cauza loviturii cât şi din pricina strangulării, — spre marea uşurare a mulţimii, care se strânse însfârşit curagioasă, în jurul ei.

* * *

Bizara vânătoare de lei pusă la cale de d. Denver M. Wright a dat loc unei serii de calamităţi, care erau să transforme paşnica regiune de pe malurile lui Missouri, într'o lume de coşmar. Acest domn Wright, ca mulţi alţii de altfel, nutrise ani dearândul visul de a vâna odată un leu, dar el imagină un procedeu cu totul original şi relativ foarte economic. Mahomed, raţionă omul nostru, — s'a dus la munte, pentrucă muntele nu putea veni la Mahomed. Prin urmare, dacă vânătorul nu se putea duce în Africa după lei, nu era exclus ca leii să vină la el, şi atunci, şi-a cumpărat dela un circ două leoaice de câte zece luni Nellie şi Bess şi începu să se pregătească de vânătoare. Curând însă îi fu dat să afle că obţinerea unui teren de vânătoare, pe care să-şi urmărească leii, avea să comporte o serie de eforturi cu mult mai mari decât întreaga vânătoare în sine.

Wright plănuise să dea drumul celor două fiare într'o pădure, undeva dealungul lui Missouri şi să pornească apoi pe urmele lor, cu câini şi puşti de mare calibru. Proectul acesta era însă departe de a conveni locuitorilor din diferitele districte ale acestei regiuni. După socotelile lor, Wright era la prima sa vânătoare, deci un amator, de unde rezultă că în ciuda bunelor sale intenţii, se putea prea bine *să nu-şi găsească leii.*

Indigenii se temeau ca vânătoarea să nu se inverseze, ca nu cumva fiarele să prindă a le sfâşia animalele de pe lângă casă şi eventual, chiar pe un fermier mai imprudent.

Situaţia ajunse atât de încordată la un moment dat, încât locuitorii acestui ţinut păreau dispuşi să pornească o vânătoare în contra lui Wright.

In cele din urmă închiriă o insulă, lângă „Commerce", — Missouri şi după ce eliberă cele două fiare din cuştile în care fuseseră transportate, Wright şi prietenii să se înapoiară pe malul opus, pentru a lua masa. Bărci cu motor conduse de indigeni hotărîţi, cu puşti pe genunchi, făceau ronduri în jurul insulei, pentru ca nu cumva vre-unul din lei să încerce a trece apa înnot către ţărm spre a se înfrupta cu carnea suculentă a unui porc, a unei vaci şi chiar a vre-unui locuitor de pe acolo.

Vânătoarea de lei a lui Denver Wright avu într'adevăr loc, numai că ţinu cu mult mai mult decât s'ar fi aşteptat. Bizarul american ar mai alerga încă după fiarele sale, dacă după câteva ore de căutare zadarnică, n'ar fi fost cuprins de bănuieli şi nu s'ar fi întors din insulă. Ajuns aci, îşi găsi leii morţi. Fuseseră ciuruiţi de gloanţe de către unul din locuitorii, care venise pe insulă cu o echipă de jandarmi, în vreme ce organizatorul vânătoarei se afla în oraş, la masă.

Dar acest gen de coşmaruri reale nu se ivesc numai în St. Louis.

D-na Christine Schubert intrând într'o după amiază în apartamentul pe care-l ocupa în Brooklyn, observă că uşile frigoriferului fuseseră deschise iar câteva din obiectele care trebuiau să fie înăuntru, zăceau împrăştiate pe podele. O strachină cu smântână fusese golită şi spălată lună, o cratiţă ce conţinuse o jumătate de găină zăcea întoarsă cu fundul în sus iar o sticlă cu lapte pe care o lăsase plină când plecase la birou, fusese făcută ţăndări.

In vreme ce privia uimită această mică devastare, auzi îndărătul ei o hârâitură şi întorcându-se, nu-şi putut opri un strigăt de groază: pe scări în jos venea dearostogolul o namilă de urs cafeniu, — cântărind cel puţin două sute de kilograme — cu botul încă mânjit de unt. Ajungând înaintea ei, ursul îi făcu un fel de plecăciune dar D-na Schubert fugi într'o cameră alăturată, strigând după ajutor. Ajutată de băeţelul ei, reuşi să încuie uşa.

Curând, se ivi sergentul din post care aruncă o privire asupra ursului şi plecă pentru a se întoarce cu o echipă întreagă de poliţişti, aceştia din urmă chemară pompierii, cari puseră în funcţiune tot felul de laţuri, frânghii şi alte aparate. Dar ursul nu fu scos din casă decât la venirea stăpânului său, un negustor din vecinătate, care strigându-l pe nume, îl făcu să-l urmeze, cu o docilitate de copil.

E. A.

Mărfuri străine...

MENTALITATEA publicului nostru, — în speţă, clientela marilor magazine, — este foarte ciudată. Să luăm de-o pildă cazul articolelor de încălţăminte. Cel mai bun, mai solid şi mai elegant fabricat din ţară, oricât ar fi de eftin, nu prezintă în ochii cumpărătorilor garanţiile unui „fabricat străin", care în cele mai dese cazuri este de o calitate inferioară şi nu valorează nici pe departe preţul cu care este plătit.

Această stare de fapt a permis multor comercianţi, să intituleze mărfuri absolut autohtone de diferite calităţi, drept mărfuri străine, inducând astfel publicul în eroare, cel puţin în privinţa preţului.

Iată însă că procedeul a început să dispară. Intr'adevăr, faţă de excelentele calităţi de mătăsuri şi stofe ce se fabrică în ţară, majoritatea comercianţilor oneşti, s'au lepădat de iezuitism în raporturile cu clienţii şi minunatele fabricate româneşti sunt prezentate ca atare, în marile magazine ale Capitalei. Faptul se referă la stofele şi mătăsurile prezentate de „SERILANA", din str. Lipscani 73 şi de toate sucursalele ei din ţară, căci aceste produse sunt fabricate de „Industria Lânei" S. A. Timişoara (stofele) şi S. Trebitsch & Fiu, Bucureşti (mătăsurile).

In vitrinele luxoase ale magazinelor „SERILANA" S. A., — ce tentaţie demonică pentru elegantele noastre, — şi în interior, sunt etalate ultimele producţii ale modei internaţionale.

Se expun în aceste magazine, ultimele creaţiuni de stofe, în toate culorile moderne: Ecossais, Angora, voile de laine, şi „pied de poule", unicele modele şi calităţi ce se vor purta în primăvara aceasta, de către toate mondenele elegante şi de către burghezele cu gust.

In materie de mătăsuri, nu se poartă decât mat, numai mat, fără excepţie şi mai ales în calităţile exclusive ale „SERILANEI" pentru sezon: „Chantamourmat", o adevărată încântare a ochiului, „Matmira" o combinaţie de culori fine şi de desene admirabile, o revelaţie pentru orice cunoscător, „Peau de gazelle", o creeaţiune încântătoare, care va fi favorita tuturor mondenelor şi „Mat-Reine", marea surpriză a primăverii, o mătase incomparabilă ca supleţe şi ţesătură.

Toate aceste calităţi, în culorile moderne: gris-perle, beige, grège, despre cari am vorbit în numărul nostru trecut, — au fost fabricate special pentru magazinele societăţii anonime „SERILANA" din Bucureşti, Brăila, Craiova, Galaţi, Constanţa, Chişinău, Iaşi, Bălţi, Braşov, Cluj, Oradea, Arad şi Timişoara.

In dorinţa noastră de a indica sursele cele mai bune şi mai eftine, pentru confecţionarea toaletelor de primăvară ale cititoarelor noastre, recomandăm o vizită în aceste magazine şi suntem siguri că ni se vor trimite mulţumiri de pretutindeni.

Ca încheere, vom menţiona o constatare făcută atât de experţi, cât şi de clientela marilor magazine.

„SERILANA" dictează moda! Aceasta e incontestabil!

ALBERTINA RAY

S'au dus timpurile când copiii se temeau de obiectivul fotografului. Iată mai sus un grup de copilaşi, fotografiaţi cu ocazia unei mici reuniuni. Care dintre mondenele noastre ar lua o poză mai naturală, în faţa aparatului?

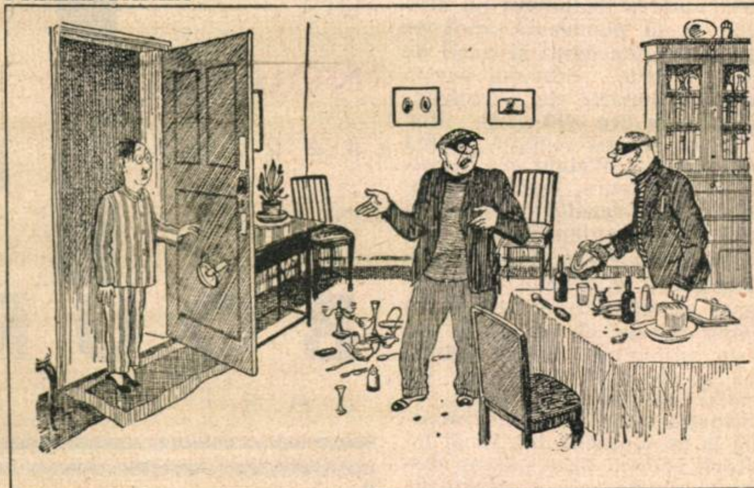

Un colţ din „Academia de Pictură" de sub direcţia pictorului C. Vlădescu (str. Matei Millo 7).

Tradiţionalul „Lazăr" pe străzile Capitalei.

PREZENTAREA

Spărgătorul (către colegul său): *„Imi daţi voe să fac prezentările: Domnul Cap-de-Fier şi Domnul Hitler din Berlin".*

REFERINŢE...

Domnul, către şofeurul care vrea să intre în slujbă:

— „Dar cum se face că n'ai nici un fel de certificat dela ultimul d-tale stăpân?"

— „Il voi căpăta cu siguranţă, dar trebue să mai dureze cel puţin o lună".

— „???"

— „Da, fiindcă ultimul meu stăpân mai zace încă în sanatoriu, rănit în urma ultimei noastre ciocniri..."

JAZZ...

Epoca frământată pe care o trăim ne-a adus în locul dansurilor lente de odinioară, trepidaţia rumbei şi a fox-urilor, iar în locul delicatelor romanţe de odinioară, avem azi muzica sincopată de jazz. Pe care o preferaţi d-voastră?

BAR cu diseur: mese înghesuite.

La mijloc, dansatorii sunt atât de bine presaţi, încât nu pot executa decât mişcări scurte şi verticale, pe careul de 4×4 metri, destinat dansului, între mesele de pe terasă. Bloc de plastroane, decolteuri şi pântece sudate, bloc ce palpită agasant pe loc, mare de capete în ritmul ţipat de atleţi „sincopaters", pe estrada cu braţe svârlite în aer şi stropuri de reflexe ce însoţesc în cruda lumină electrică, ţâşnirile de sunete brutale şi comice. Pe toba mare cu becuri verzi înăuntru, lampion monstru, monolit funerar pentru un cimitir expresionist, o inscripţie albă: *Peddy Sincopated.*

De un ceas jazzul repetă acelaş mic fragment muzical, format din cinci măsuri inegal interpretate şi un kilometru de improvizaţii, de care se agaţă timbre funambuleşti şi înflorituri de stridenţe.

Syncopaterii-atleţi dibuesc din clape şi supape, echilibre de sonorităţi noui, preţioase, iar saxofonul emite gemete umane. Un fir de melodie stingherită şi halucinantă se schiţează, tăiat brusc de foarfecele poruncii d-lui Peddy, care boxează pianul :

— *Fill up!*

Adică: „improvizaţi!" Ironia trompetei se ascute, apoi îşi pune surdina ca să mârâe clovneşte; saxofonul e în plină criză de nervi, iar d. Peddy, sare ţipând, de par'că s'ar fi aşezat pe un ac, tot atât de ascuţit, ca şi ţipetele, pe care clarinetul le introduce — inoportun — în toate pauzele, ori cât de mici ar fi.

Dr.: *Cea mai mare concurentă a lui Jack Lylton, cunoscutul maestru de jazz, este... soţia lui, care repurtează adevărate triumfuri, cu formaţia ei.*

— Stop !

Zece secunde de tăcere absolută, curmată spre coada pauzei de un solo de glisande la banjo sau de o miorlăitură în gamă.

— Hallo, boys !

Epilepsie, da capo.

Ca un yoghi care-şi poate opri oricând bătăile inimei, ca să dea apoi iară drumul, peste un minut sau un ceas, circulaţiei sângelui, jazzul se sincopează, în cadenţa farfuriilor ciocnite de cuţitele publicului antrenat. Sub mese, picioarele svâcnesc în ritm; un grup de tineri subliniază cu „Ha!... Ha !..." finalul ciclului de măsuri, ce se repet punctat de d. Peddy cu furie şi cu pumnii de fier în clapele dislocate :

— Ha !... Ha !...

Iar cei cinci atleţi syncopaters, excitaţi, prinşi în covulsia generală — atmosfera de fum de tutun palpită şi ea în acelaş ritm — urlă :

How do you do, papa;
How do you do, mama ;
Ha !... Ha !...

Asta pe româneşte, înseamnată: „Ce mai faci tată; Ce mai faci mamă!"... Nici nu se poate stupiditate mai mare, rimată... Şi totuş, publicul leşină de plăcere, repetându-le... Diseurul cântă apoi „Inima e un telefon" sau „Bea cu mine coktail roz"... Dece plac aceste tâmpe poezioare, atât de mult, societăţii actuale? „How do you do, papa; How do you do, mama"!... Dece plac?... Pentru bogăţia rimelor, sau pentru adâncimea filosofică a versurilor ?...

In sală: un şef de birou şi alte protozoare administrative, profesorul ursuz de matematică, fostul deputat îmbogăţit, samsari, liceeni în civil, automobiliste tunse... Desigur, e un record pentru societatea aceasta, că a putut să suprime atât de repede depărtarea dela

Steluța lui Alexandri și *Mai am un singur dor*, în melodia cărora s'au format sensibilitățile acumulate în acest bar, până la hilarul jazz.

Intelectuali cari sunt capabili să asculte o conferință asupra relativității lui Einstein fără să adoarmă, femei de o supremă eleganță, care pot executa la pian un concert de Mendelson, lasă la vestiarul varieteului, primii pălăria, bastonul și restul bagajului intelectual, celelalte blănurile și educația rafinată a gustului și intră în sala de dans tranformați, goi de orice podoabă a civilizației și culturii, ca să comunice sufletește cu cabaretele americane ale Noului Orlean, unde rebutul porturilor și degenerații raselor au descoperit mai de mult „muzică nouă"...

Și te întrebi înciudat, ce poate avea comun mica burghezie, indolentă ca o turmă de rațe de pe malul Dâmboviței, cu impulsiile violente până la crimă, ale clienților din Barbary Coast, cel mai rău famat foburg din San-Francisco, unde întreținuții celor mai bolnave femei de stradă și cei mai abrutizați hamali, se îndeamnă la cântec :

— *Jazz them boys!...* (Sus copii !)...

Ce poate avea comun bizantina toropeală dela „Porțile Orientului", cu energiile gata să explodeze, acumulate în fiecare seară în cabaretul negru al lui Jasbo Brown, — cel care își bătea joc de regimul sec, — orgie de energii descărcate odată cu revolverele automate, căci publicul isgonește acolo de pe scenă pe artistul antipatic, nu cu ouă clocite ca la noi, ci cu gloanțe explozive de calibrul 16, ca pentru blindajul pachidermic al rinocerului ?

Acolo, artistul Jasbo Brown, în lumina lanternei bolnavă de icter, înlocuește cu lovituri de tobă sau cu sunete grotești de clarinet, cuvintele de rușine din excesiv de obscenele lui șansonete. Iar clienții, înfierbântați de mixturi alcoolice, biciuiți de acele sunete comice, cu simțurile înghiontite de răbufnirile tobei, se urcă pe mese, sparg cu focuri de revolver lanterna hepatică, smulg cerceii femeilor, rupându-le — în glumă — urechile, grohăesc ca trombonul și strigă :

— Incă odată Jasbo !... Bis, Jas !...

Și poate că numele „jazzului" vine dela acest Jas Brown, personaj riguros autentic de peste ocean sau dela acel *„jazz them boys"*, cu care hamalii din porturile americane se îndeamnă la cântec și la dans...

Sandu Vornea

MOTIVUL

In cele din urmă se aranjase turneul și artiștii se îmbarcaseră pe un mare vapor ce urma să-i transporte spre America de Sud. După câteva zile de călătorie, artiștii cari erau cu totul străini au început să facă cunoștință între ei.

— „Eu sunt primul tenor", se recomandă unul.

— „Ah, și eu!"

— „Și eu sunt!"

— „Și eu..."

— „Și eu..."

Cinci primi tenori, în acelaș repertoriu, cu acelaș rol! Impresarul fu chemat în grabă și în cele din urmă clarifică misterul:

— „Domnii mei — începu acesta — plecăm doar spre America de Sud! Și de un prim tenor avem oricând neapărată nevoe... ori, cum acolo bântue o epidemie grozavă de friguri galbene..."

DARURI

— „Ce-ai dăruit familiei tale de Paști?"

— „Soției mele un aparat mare de radio, lui Paul o trompetă, Mioarei o vioară și celui mai mic o tobă!"

— „Și ce-ai primit tu?"

— „Un aviz de evacuare dela proprietar!"

LA CAZARMĂ

Recrutul: „Ași fi preferat să fiu mort și îngropat!"

Plutonierul: „Te cred! Ți-ar conveni să stai toată ziua întins în cosciug și să nu faci nimic!"

MORMINTE ... cari așteaptă

Sunt oameni cari după ce și-au îndeplinit menirea în viață, așteaptă resemnați moartea, ba fac și pregătiri, — uneori impresionante, — pentru odihna trupului lor după trecerea sufletelor în lumea celor veșnice.

ȘTII că trupul pe care l'ai iubit clipă cu clipă va fi pradă într'o zi celei mai hidoase nimiciri. In prima tinerețe ideia e o tortură învinsă numai de preocupările care răsar la fiecare pas. Odată cu maturitatea vine și înțelepciunea — adică indiferența față de așa zisa lume de apoi.

Există totuș oameni cari nu se pot obicinui nici odată cu distrugerea corpului și vor ca atunci când suflul vieții se va stinge, rămășițele să li se odihnească pe vecie într'un mormânt bine zidit, curat, întreținut cu pioșenie.

Am cunoscut bătrâne cu toate grijile de apoi, împlinite încă din viață. Intr'o cămăruță din pod stă sicriul și așteaptă... Are înăuntru perna și rochia de moarte. Unele din ele își fac și pomenile: Atâtea doniți cu apă împărțite în sat și un număr egal de strachini de mâncare, dela care nu lipsesc lumânările aprinse.

— Nu știu, măicuță, dacă copiii mi-or purta de grijă, după ce-oi închide ochii. Mai bine să-mi împlinesc „rostul" de pe-acum.

Hoinăriam într'o zi prin imensul cimitir Belu.

Reporterul nostru fotograf, d. Berman, se opria pe lângă morminte, reconstituindu-mi drame care au alimentat apoi discuțiile saloanelor vreme îndelungată.

Pe aleea principală de lângă capelă, a răsărit ca din pământ o biserică. Nu e însă un locaș de rugă, ci un cavou... gol.

Deasupra ușii stă scris *Iordache și Elena Minciulescu.* Ne aruncăm ochii printre gratiile ferestrelor dela uși. Pereții tapetați cu plăci de marmoră de Carara.

Spre răsărit, două morminte somptuoase.

Cine nu cunoaște pe d. Iordache Minciulescu? Este greșită credința că cinstea în comerț nu-i bună. Numai să fii harnic și să știi să descoperi gusturile clienților. Din munca cea mai onestă s'a ridicat mai apoi mulțimea de acareturi, cu chiriași sumedenie. Dacă vreunul din ei nu-și poate plăti locuința, abia după un șir de luni proprietarul apare și cu glas blajin îl roagă să-și caute o altă casă iertându-i datoria. Om politic de vază în cartier, îmbunătățirile aduse de el în culoarea de Albastru au rămas de pomină.

Cine a pus fundamentul liceului Gh. Șincai, înzestrându-l cu un fond, din care copiii săraci pot primi în fiecare an îmbrăcăminte și cărți? Cine a luptat pentru îmbunătțirea stării chiriașilor, deși ca proprietar s'ar fi cuvenit să-și apere propriile interese.

Imi aminteam eu despre multe în timp ce străbăteam calea Șerban Vodă, căutându-i locuința. Un copil m'a îndreptat într'acolo. Nu era însă acasă, ci la o clădire a d-sale în reparație. Peste câteva minute am făcut cunoștință cu un domn în vârstă care judecat după îmbrăcăminte, l-ai fi luat drept un modest pensionar. Dar omul pătruns de valoarea banului pe care l-a muncit nu-și bate joc de el și nu vine investmântat după ultimul jurnal printre schele și garnițe de var.

L'am rugat să dea ordin intendentului dela cimitir, să-mi deschidă cavoul.

— „Așezat acolo, în plin centru al regatului celor morți ai impresia că s'a ridicat o nouă capelă"...

— „Nici nu știam ce are să iasă, când i-am pus temeliile. Vroiam un cavou, ca ori care altul, numai mai luminos, mai înalt să nu aibă aerul unei hrube. Am găsit un meșter italian prin piața Sf. Anton. Mi-a cerut 230 de lei pe zi; i-am oferit 400 numai

Sus: *Cele două sarcofagii ale familiei Minciulescu, lucrările în marmoră.*
Dreapta: *Cavoul familiei Minciulescu, la cimitirul Bellu.*
In dreapta paginei, jos: *Unul din splendidele vitralii ale cavoului.*

Sus: *Frescă din interiorul cavoului, reprezentând răstignirea pe cruce a lui Christos;* dreapta: *Scara de marmoră, care coboară în subsolul monumentului funerar.*

Fotografii Berman

să-mi facă lucru bun. Acum sunt mulţumit...

Am pornit împreună spre cimitir. D. Minciulescu ţinea să-mi arate singur locaşul în care el şi urmaşii lui se vor odihni într'o zi. Mărturisesc, mi s'a părut ciudat drumul făcut cu atâta calm, spre punctul final al inexistenţei, însă omul care a păşit cu atâta împăcare de sine prin viaţă, crede că are dreptul de a-şi avea trupul aşezat pentru vecie, într'un mauzoleu somptuos.

Nu sunt bani aruncaţi în zadar, căci un număr de lucrători au trăit mai bine de doi ani de pe urma acestei lucrări.

Am intrat înăuntru. Simţi un suflu de pietate pătrunzându-te dela primii paşi.

Picturi de valoare împodobesc vitraliile şi pereţii. Pe fereastra dinspre răsărit e zugrăvit Botezul Domnului, ziua stăpânului, mai încolo spre dreapta S-ta Elena ziua soţiei, sus, sfântul Dumitru, praznicul tatălui d-sale şi sfânta Maria, ziua numelui mamei.

Nu lipseşte nici Cina cea de taină, nici Ducerea Crucei la Golgota, nici Invierea.

Fondul picturilor e de un albastru pur, la fel cu cerul în miez de vară şi privindu-le, îţi simţi ochiul odihnit.

Cele două morminte de marmoră atât sunt de impozante că ar putea închide în ele chiar rămăşite domneşti.

Prin altă uşă coborîm jos. Stăpânul cavoului îmi arată plăcile de marmoră.

— „Tocmai dela Carara le-am adus. Intâi au sosit modelele, ca să-mi aleg ce-mi convine. Aci sunt locuri pentru opt urmaşi. Sus le am eu şi soţia mea, iar dincoace fiul meu şi cei cari îl vor urma.

Apoi pipăi locul în care vor intra sicriile. Barele de marmoră sunt statornic prinse căci până când vor fi date în lături, vor trece poate multe decenii.

Ieşirăm afară. D. Minciulescu îmi arătă în dos spre dreapta, locul pentru grădină.

La despărţire i-am spus:

— „Nu vă impresionează vizita făcută aici?"

— „Dece, când moartea mi-a fost hotărîtă încă dela naştere? Nu m'am agăţat de bunurile omeneşti şi pe cât mi-a stat în putinţă până astăzi, am alinat multe suferinţe, aşa că într'o zi pot închide ochii cu cugetul împăcat. Fiecare din noi dăm vieţii ce putem...."

MARGARETA NICOLAU

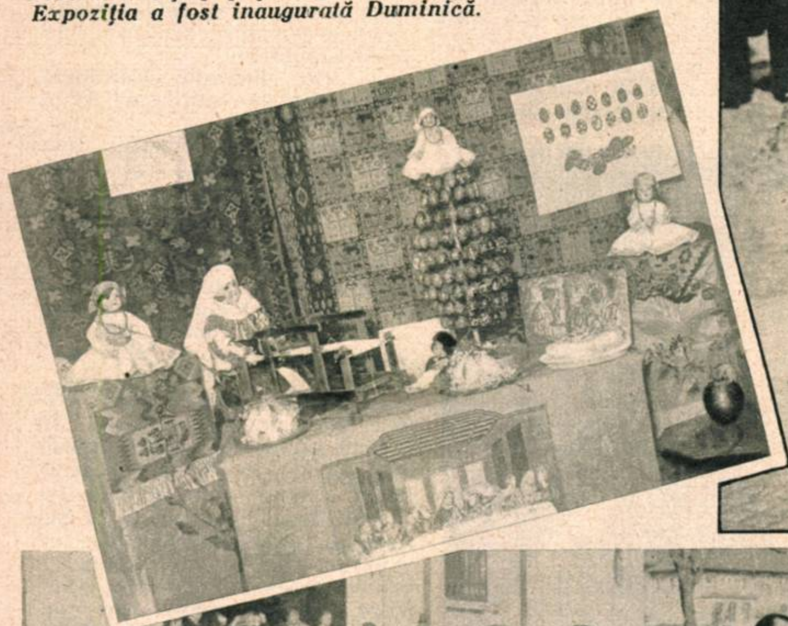

DIN ȚARA

Sus și jos : *Două fotografii luate în expoziția de ouă încondeiate și păpuși, organizată de Școalele de menaj. Expoziția a fost inaugurată Duminică.*

Sus: *Regele Carol, Patriarhul Miron Christea, d. Vaida Voevod, președintele consiliului de miniștri și d. general Samsonovici, ministrul Apărării Naționale, primind defilarea trupelor la Patriarhie, în Duminica Floriilor;* stg.: *Zamfir Arbore, marele luptător basarabean a murit și a fost inhumat în cimitirul Sf. Vineri;* jos, dr.: *Duminică s'a disputat în Capitală, matchul de football „C. F. R."-„Tricolorul"-Ploești, terminat cu 2—0. In fotografia noastră, echipele;* jos stg.: *O fază din match.*

Foto-Berman

MILIOANE REGĂSITE

Un bogătaș persan, trăind în Caucazia, fugind din fața pericolului bolșevic, care-l amenința, a avut proasta inspirație de a încredința administrația averii lui unui om pe care-l cunoștea prea puțin, și care fugind la rândul lui din Rusia, a avut grijă să ia cu el o parte din averea ce-i era încredințată.

Se cunosc îndeajuns peripețiile prin care a trecut cazul Curcioglu-Plawsky, pe care sentința Curții de Casație l-a rezolvat zilele trecute.

Bogătașul persan Simion Curcioglu, mare latifundiar în Caucazia, și-a simțit la un moment dat viața în pericol, odată cu apariția armatelor bolșevice la granița țării în care trăia. Și-a încredințat în grabă averea unui domn Plawsky, avocat sau notar în orașul respectiv, și-a luat chitanțele și dovezile respective și a plecat în exil. Peregrinările lui l-au dus prin mai multe țări unde a încercat fel de fel de afaceri; toate însă la un loc au dus la un rezultat final tragic: falimentul. Bruma de avere pe care a putut să și-o ia cu el, s'a irosit în aceste afaceri nenorocite.

Intr'un târziu, omul a nimerit la noi. România, țară primitoare, oameni cumsecade, mijloace de trai mai eftine ca'n altă parte, toate l-au făcut să rămână la noi. Ca să-și câștige existența, a luat covoare și stofe în comision și a început să cutreere țara în lung și'n lat, în căutarea unei bucăți de pâine.

Drumurile l-au dus și la Chișinău. Și într'o zi, pe când intra într'o curte, spre a-și oferi mărfurile, un domn a eșit din casă, s'a urcat foarte aferat într'o mașină care-l aștepta în fața porții, și a plecat. Curcioglu a rămas ca trăznit. O atare asemănare era imposibilă. Omul era Plawsky, nu încăpea nici o îndoială!!!

PENTRU RECĂPĂTAREA AVERII

Curcioglu, cu toate protestele servitorilor, a năvălit în casă, unde a găsit pe soția mandatarului său și și-a exprimat cea mai vie satisfacție pentru regăsirea lor, într'o țară atât de ospitalieră.

La întrebările lui, asupra situației averii sale din Caucazia, doamna Plawsky nu i-a putut dat nici un fel de relațiuni și Curcioglu a așteptat în consecință până la prânz, când soțul s'a înapoiat dela treburile lui, din oraș.

A urmat între cei doi o discuție aprinsă, — pe care n'o vom mai reda, — al cărei rezultat a fost că fostul arhimilionar s'a adresat justiției, acuzându-l pe Plawsky de înșelăciune și înstrăinarea bunurilor încredințate.

Acest proces unic la noi în țară, a compărut în fața tuturor instanțelor judiciare, în erarhie, a trecut prin mai multe orașe, pentru diverse suspiciuni. Curcioglu cerea să fie despăgubit, cu averea actuală a lui Plawsky, cifrată la aproape 4 milioane. Amărît de atâta tărăgănare, persanul s'a adresat printr'o scrisoare, emoționantă, șahului Persiei, care la rândul lui a supus Suveranului nostru chestiunea, odată cu o suplică a fostului bogătaș, adresată Regelui Carol II.

La intervenția forurilor superioare, procesul a fost strămutat la București și judecată în ultimă instanță în fața Inaltei Curți de Casație, care a dat câștig de cauză lui Curcioglu și a dispus imediata sequestrare a bunurilor mobile și imobile ale lui Plawsky, în favoarea fostului său mandant.

MIZERIE

Ce pană ar putea descrie astăzi, mizeriile pe care le-a îndurat bietul Curcioglu, transformat din mare latifundiar și bogătaș cu vază în vânzător ambulant, uitând foarte adesea să

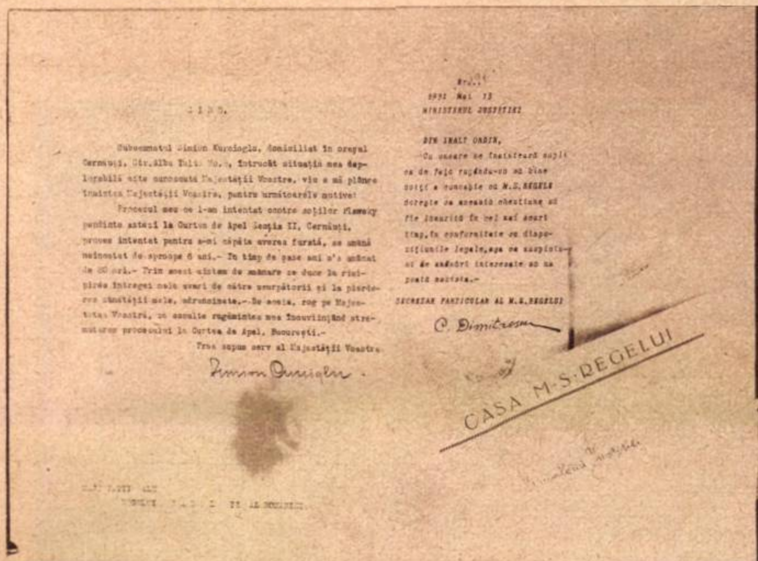

Curcioglu în costum persan.

mănânce sau mâncând pe credit, locuind în camere mizere și cerând zadarnic ajutor concetățenilor și coreligionarilor săi?

La câteva luni după începerea procesului, Curcioglu a început să vadă pretutindeni numai persecuții și un accident de automobil care l-a trântit pentru câteva săptămâni pe patul sărăcăcios al unui spital, a fost atribuit de victimă, dușmanilor săi, „cari au tot interesul să-l suprime". De atunci, persanul milionar a început să-și controleze cu atenție și mâncările, pentru ca nu cumva „să fie otrăvit într'o bună zi"... Noi credem însă că vremea Borgilor a trecut de mult!...

Aceste măsuri de precauțiuni le credem totuș legitime la un om care a suferit atât de mult, și a trecut prin atâtea tărăgăneli judiciare.

Subsemnatul Simion Kurcioglu, domiciliat în orașul Cernăuți, Str. Albu Tult. No. [illegible], întrucât situația mea deplorabilă este cunoscută Majestății Voastre, vin a mă plânge înaintea Majestății Voastre, pentru următoarele motive:

Procesul meu ce l-am intentat contra soților Plawsky pendinte astăzi la Curtea de Apel Secția II, Cernăuți, proces intentat pentru a-mi căpăta averea furată, se amână neîncetat de aproape 6 ani.- In timp de șase ani s'a amânat de 30 ori.- Prin acest sistem de amânare se duce la risipirea întregei mele averi de către uzurpatorii și la pierderea sănătății mele, [illegible].- De aceia, rog pe Majestatea Voastră, să asculte rugămintea mea încuviințând strămutarea procesului la Curtea de Apel, București.-

Prea supus serv al Majestății Voastre

Simion Curcioglu

[illegible]

Nr. [illegible]
1931 Mai 13
MINISTERUL JUSTIȚIEI

DIN INALT ORDIN,

Cu onoare se înaintează suplica de față rugându-vă să binevoiți a cunoaște că M.S. REGELE dorește ca această chestiune să fie lămurită în cel mai scurt timp, în conformitate cu dispozițiunile legale, așa ca suspiciuni de anumite interesate să nu poată exista.-

SECRETAR PARTICULAR AL M.S. REGELUI

C. Dimitrescu

CASA M.S. REGELUI

DIN NOU MILIONAR

Curcioglu locuește la Hotelul Lyon, în București, unde ocupă o cameră modestă, și în care a expus câteva fotografii ale lui din vremea bună. Mă uit pe pereți și văd fotografia unui bogătaș îmbrăcat în catifea, purtând la brâu un pumnal încrustat cu pietre scumpe. Figura radioasă indică pe omul care știe să trăiască bine, pe individul mulțumit de soarta lui. Mă uit la Curcioglu de azi și caut să văd dacă vestea cea mare nu l-a refăcut întrucâtva, dacă nu i-a redat acea seninătate în priviri și în atitudine, caracteristică acelora cari intră în drepturile pentru care au luptat mult.

Nimic din toate acestea. Lupta l-a doborît. N'a mai rămas din el decât o umbră de om care se va putea reface numa printr'o îngrijire serioasă, în tr'un sanatoriu.

— „Ei, domnule Curcioglu iată-te din nou milionar! Acum ce-ai de gând?"

Bogătașul mă privește lung O umbră de tristeță i se citește în ochii trudiți.

— „Ce să fac? Voi pleca peste câteva zile, să-mi iau în primire moșiile din Secureni și Hotereuți din Basarabia și bijuteriile și banii din safe-urile băncilor „Blank" și „Socomin" din Cernăuți, care-mi aparțin de drept".

— „Ești mulțumit?"

— „Judecă și dumneata! Trebue să recunosc că am avut în ultima vreme concursul tuturor acelora cărora m'am adresat. N'am cuvinte să-mi exprim recunoștiința întreagă, față de Suveranul României, justiție și domnii avocați cari mi-au pledat procesul. Iar acei cari m'au ajutat la vremuri de restriște, vor cunoaște toată gratitudinea mea"...

...Pe masa din mijlocul camerei, portarul hotelului depunea mereu zeci de scrisori și telegrame de felicitare, din partea prietenilor...

B. RAPEANU

Cinematograful TRĂDĂTOR

— Astă-seară, vom merge la familia Finkley; au o mică petrecere şi aceşti buni prieteni ai noştri te-au invitat şi pe tine, dorind să te cunoască... Vii să ne iei, pe la zece ?

— Da, draga mea.

— Familia Finkley, are cunoştinţe şi legături în lumea cea mai aleasă şi bogată şi eu voi fi nespus de mândră să le prezint un logodnic de care toate pot să mă invidieze...

— Exagerezi, Heléne... Iubirea e ca o lupă, care măreşte lucrurile şi fiinţele...

— Georges, te iubesc, te stimez şi sunt fericită să devin soţia ta. Te văd cu ochii unui adevăr ce se află mai cu seamă în inima mea, dar care nu înşeală niciodată!...

— Scumpo, la revedere... pe diseară!...

Heléne Andrews îşi petrecu logodnicul până la uşă, urmărindu-l cu privirea, pe când acesta cobora scara, până dispăru din vederea ei; apoi se întoarse în casă, cântând cu vocea-i limpede de păsărică... Da, fericirea ei nu putea să fie mai desăvârşită.

Georges Taylor, era un tânăr frumos, elegant şi distins; fără să fie un Cresus, avea, negreşit, destule mijloace, deoarece ducea o viaţă largă, fără să ceară nimănui vre-un ban şi plănuia să-şi înjghebeze o situaţie cât mai rodnică, după căsătoria lui cu Heléne Andrews. Ziua nunţii fusese hotărîtă şi fata, o blondină drăgălaşe, pe care părinţii o adorau şi ar fi vrut s'o vadă cât mai sus, număra zilele, nerăbdătoare, deoarece i se părea că nu se scurg cu destulă repeziciune...

Elena se întoarse lângă mama ei şi-o îmbrăţişă. Fiinţele fericite sunt gata în orice clipă să-şi deschidă inima.

— Mamă, Georges va veni să ne ia astăseară, la zece, ca să mergem la familia Finkley. Sunt convinsă că va face un efect neaşteptat, iar prietenele mă vor invidia toate, pentru norocul meu!

— Prostii...

Elena râse, schiţă câţiva paşi de dans, plimbă degetele pe clapele pianului, apoi se aşeză într'un fotoliu vecin, luă ziarul şi începu să citească.

— Mamă, — zise ea într'un răstimp, — ai văzut? Poliţia din Londra n'a reuşit să descopere nimic în jurul dramei din Gordon street... Funcţionara agentului de schimb, Hill, care se părea că nu va scăpa cu viaţă de pe urma rănilor căpătate în lupta cu misteriosul bandit, se află acum mai bine, iar medicii speră s'o salveze.

Ea a putut să istorisească, în chip destul de amănunţit, felul cum s'a petrecut faptul, care era cât pe ce s'o coste viaţa...

— Povesteşte-mi şi mie, Heléne.

* * *

Erau ceasurile trei după amiază, când intră în biurou un domn cu înfăţişarea distinsă, cu chipul împodobit cu o barbă frumoasă şi ochii ascunşi sub o pereche de ochelari albaştri. Cu puţin înainte, funcţionara avusese o convorbire telefonică cu cineva, care se dăduse drept d-na Hill şi a cărei voce i se păruse schimbată, din pricina răguşelei: fireşte, era o simulare, ca să îndreptăţească astfel deosebirea faţă de vocea cealaltă, pe care d-şoara din biurou o cunoştea. Presupusa soţie a agentului de schimb, rugă pe funcţionara să-i trimită numaidecât pe servitor acasă ca să ia un pachet pe care d. Hill trebuia să-l aibă în biuroul său la orele cinci. Negreşit, cel interesat, căuta să îndepărteze servitorul, spre a-şi atinge scopul urmărit, cu mai multă uşurinţă şi nestânjenit de nimeni...

Nebănuind nimic, domnişoara împlinise dorinţa soţiei şefului ei, cu atât mai mult, cu cât locuinţa acestora nu se afla prea departe, — şi astfel, rămăsese singură. In chipul acesta, necunoscutul, avu prilejul să atace fără veste pe biata funcţionară, după câteva cuvinte care lămuriau vizita lui, sub pretextul unor afaceri; îi închise gura cu o mână, ca s'o împiedice să ţipe şi apoi o lovi în cap cu atâta violenţă, încât aproape o omorâse. Aşa dar, banditul a avut putinţa să-şi însuşească o sumă mare de bani, pe care d-şoara o încasase cu o jumătate de oră înainte şi n'o închisese în casa de fer, — iar în cele din urmă să dispară neturburat de nimeni, înainte de întoarcerea servitorului. Singurele indicii aflate acum în mâinile anchetatorilor sunt ochelarii albaştri, pe cari agresorul i-a pierdut în scurta luptă cu victima lui, precum şi o declaraţie interesantă a funcţionarei, cum că muşcase mâna cu care agresorul îi astupase gura, întipărindu-şi în carne urmele dinţilor ei... Dar a trecut multă vreme dela făptuirea atentatului, pentru ca amănuntul acesta să mai aibă acum vre-o valoare!...

***

Heléna tăcu, iar mamă-sa zise:

— Ai să vezi că şi crima aceasta va rămânea nedescoperită. Dar cel puţin e bine că fata a scăpat cu viaţă. Cât despre bani....

***

Veni seara şi, la ora hotărîtă, Georges Taylor se înfăţişă, precum făgăduise, ca să-şi ia logodnica şi pe mama acesteia, pentru a le conduce la familia Finkley. Acolo ei întâlniră o mulţime aleasă şi elegantă, iar Heléne Andrews primi felicitări unanime, pentru alegerea ce-o făcuse.

— Cu drept cuvânt, e o pereche minunată!... — îşi dădeau toţi cu părerea.

Se făcu muzică, dans şi în cele din urmă, stăpâna casei anunţă:

— Mai avem un mic spectacol cinematografic. Fiul meu are un aparat de înregistrat, care produce filme de o claritate surprinzătoare. L-a cumpărat dintr'un magazin, de pe Gordon Street, împreună cu câteva pelicule gata. Altele, care înfăţişează diferite aspecte ale străzilor londoneze, au fost luate de el personal. Cui îi place felul acesta de distracţii, e rugat să-şi ocupe loc...

Toţi cei de faţă se grăbiră să asculte, căutând fiecare să-şi aleagă vecinul preferat. Heléne ar fi vrut să-l aibă alături pe Georges al ei, dar unul din acei filfizoni obişnuiţi să cutreere saloanele, veni să se aşeze lângă ea şi fata, din bună cuviinţă, nu protestă. Proecţiunile începură în întunericul cel mai adânc, în mijlocul conversaţiilor de tot soiul şi al hohotelor de râs, la scenele comice. Deodată, un ţipăt ascuţit înfioră adunarea. Pe ecran se reprezinta unul din filmele executate de tânărul Finkley, chiar din prăvălia de unde cumpărase aparatul cinematografic de înregistrat. Pe pânza albă defilau bărbaţi, femei, copii, automobile, biciclete, etc. La un moment dat, eşi dintr'un birou un domn distins, cu o barbă frumoasă, trecu drumul şi se îndreptă spre un automobil particular, care părea să-l aştepte... In clipa când se urca, barba îi căzu de pe obraji şi el se grăbi s'o ridice cu o mână şi s'o ascundă apoi în buzunar. Dar cu prilejul acesta, chipul lui apăru limpede, precis, lesne de recunoscut: era chipul lui Georges Taylor!

Se aprinse luminile şi Heléna fu găsită leşinată în braţele mamei sale.

Logodnicul fu căutat în zadar. Dispăruse! Poliţia, însă, îl arestă după câteva zile, la Cardiff. In palma mânei drepte purta încă, abia vizibile, urmele unei muşcături...

La început văzuse şi Heléna semnul acela; totuş aventurierul nu se turburase de loc.

— M'a muşcat Toto... — îi explicase el.

— Şi cine e Toto?

— Căţelul prietenului meu, Sir Rolston!...

G. R.

au
tatea ac
oficierea un
au procedat la s
publicăm în această
cial — reprezintă : 1) Of
s'au plantat pomi ; 1) Cercet
taşilor, a cărei plantare a începu
cercetaşi plantând pomi, sub conduce
4) Masa cercetaşilor în bivuac ; 5) Ce
ror cercetaşilor; 6) In sunetele jazz-ul